

Trøndelag fylkeskommune
Trööndelagen fylhkentjälte

TRØNDERMODELLEN, SPISSET TOPPIDRETT

UTREDNING DEL I: KUNNSKAPSGRUNNLAG

Jan Arvid Haugan og Maja Olsen Østerås

INNHOLDSFORTEGNELSE

1. INNLEDNING	4
1.1 Utredningsmandat fra Trøndelag fylkeskommune.....	4
1.1.1 System for kvalitetssikring for spisset toppidrett	4
1.1.2 Totalressurser i spisset toppidrett.....	4
1.2 Organisering av utredningsarbeidet.....	5
1.2.1 Arbeidsgruppe	5
1.2.2 Referansegruppe	6
1.2.3 Fokusgrupper	6
1.3 Utredning og rapport.....	6
1.3.1 Forankring i strategier og planverk.....	7
2. TRØNDERMODELLEN – SPISSET TOPPIDRETT	8
2.1 Historisk bakgrunn og tidligere utredning	9
2.2 Kvalitetskrav, rollefordeling og årshjul.....	11
2.2.1 Kvalitetskrav for spisset toppidrett	12
2.3 Skolenes beskrivelse av dagens Trøndermodell – spisset toppidrett	14
2.3.1 Heimdal videregående skole	14
2.3.2 Melhus videregående skole	14
2.3.3 Meråker videregående skole	15
2.3.4 Oppdal videregående skole	15
2.3.5 Strinda videregående skole	16
2.3.6 Steinkjer videregående skole.....	16
2.4 Skolenes beskrivelse av suksessfaktorer og utviklingsområder.....	16
2.4.1 Suksessfaktorer	16
2.4.2 Utviklingsområder.....	18
3. SYSTEM FOR KVALITETSSIKRING FOR SPISSET TOPPIDRETT	20
3.1 Dagens kvalitetssikring.....	20
3.2 Utviklingsområder for kvalitetssikring	24
3.2.1 Kvalitetssikring av hver enkelt spissa-idrett og trener	24
3.2.2 Kontaktperson i Trøndelag fylkeskommune	24
3.2.3 Kvalitetssikring av en helhetlig satsningsmodell	25
3.2.4 Ytterligere rolleavklaring.....	30
4. TOTALRESSURSER FOR SPISSET TOPPIDRETT	31
4.1 Tildeling til spisset idrettsfag og formål i Trøndermodellen	31
4.1.1 Tolkning av posten «Spisset toppidrett VG1, timer».....	33
4.1.2 Tolkning av posten «Fortsettelse toppidrett, timer»	33
4.1.3 Tolkning av posten «Farlige idretter, timer»	34
4.1.4 Tolkning av posten «Ekstra alpint, timer»	34
4.1.5 Tolkning av posten «Småidretter, timer»	34
4.1.6 Tolkning av posten «Gratispinsippet, timer»	34
4.1.7 Tolkning av posten «RBK-avtalen, timer»	35
4.1.8 Tolkning av posten «SUM pr. skole, kr.»	35
4.2 Ekstra tildeling til 4. år i skole.....	35
4.3 Andre kostnader.....	36
4.4 Totale kostnader spisset toppidrett	37
4.5 Fortsettelse av 4-årig tilrettelegging	38
4.6 Modeller for kombinasjonen yrkesfag og spisset toppidrett	39

4.7 Alternative budsjett	39
4.7.1 Alternativt budsjett A	39
4.7.2 Alternativt budsjett B	40
4.7.3 Alternativt budsjett C	42
5. OPPSUMMERING OG ANBEFALINGER FRA ARBEIDSGRUPPEN	43
5.1 Utredningens hovedfunn	43
5.2 Anbefalinger fra arbeidsgruppen	43
5.2.1 System for kvalitetssikring for spisset toppidrett	43
5.2.2 Totalressurser og alternative modeller for spisset toppidrett	44
VEDLEGG	46
VEDLEGG A Arkivskapsdokument 201862241-3 – Spisset toppidrett: kvalitet og innhold	46
VEDLEGG B Saksvedlegg 1	53
VEDLEGG C Saksvedlegg 2	54
VEDLEGG D Saksvedlegg 3	56
VEDLEGG E Saksvedlegg 4	57
VEDLEGG F Saksvedlegg 5	58
VEDLEGG G Rapport fra Heimdal videregående skole	62
VEDLEGG H Rapport fra Melhus videregående skole	76
VEDLEGG I Rapport fra Meråker videregående skole	83
VEDLEGG J Rapport fra Oppdal videregående skole	90
VEDLEGG K Rapport fra Strinda videregående skole	94
VEDLEGG L Rapport fra Steinkjer videregående skole	100

1. INNLEDNING

Høsten 2020 ble det igangsatt en utredning av Trøndermodellen – spisset toppidrett, som tilbys ved seks videregående skoler i Trøndelag. Utredningen danner et av grunnlagene for beslutninger rundt organisering, behov for kompetanseutvikling, økonomi/ressurser og system for kvalitetssikring av utdanningstilbud innen spisset toppidrett i Trøndelag på videregående skoles nivå i årene som kommer.

Utredningen av utdanningsprogrammet spisset toppidrett er forankret i målet om at trøndermodellen skal være verdens beste for kombinasjonen toppidrett og utdanning (se kap. 2). For å realisere denne ambisjonen forutsetter det at satsingene oppfyller kvalitetskravene (se 2.2.1). Et av de mest sentrale kravene, er at skolene og idretten er integrert i en helhetlig satsningsmodell for å sikre samstemthet og tett oppfølging av utøvere. Dette innebærer at idretten skal ha et aktivt eierskap i satsingen, både organisatorisk og økonomisk, noe som skiller spisset toppidrett fra ordinære tilbud på idrettsfag. Prosjektet spisset toppidrett er rettet mot å utvikle utøvere på høyt internasjonalt nivå som seniorer (ikke høyt nasjonalt). Dette innebærer deltakelse og gode prestasjoner i WC, VM, OL, EM eller tilsvarende på sikt.

1.1 Utredningsmandat fra Trøndelag fylkeskommune

Utredningsmandatet fra Trøndelag fylkeskommune var todelt, og presenteres i det følgende:

1.1.1 System for kvalitetssikring for spisset toppidrett

Første del av mandatet omfattet undersøkelse av system for kvalitetsstyring. Erfaringen så langt i spisset toppidretts-prosjektet tyder på at det kan være behov for å kvalitetssikre og utvikle hver enkelt spisset- idrett på skolene i større grad enn i dag. System for kvalitetssikring bør gjennomføres kontinuerlig, og det bør være tett kontakt mellom hovedtrenerne og ansvarlig for kvalitetssikringen og utviklingen. Dette for å kunne ha tilstrekkelig kjennskap til tilbudet, samt å kunne påvirke til utvikling over tid. Dette kan innebære organisatorisk og faglig utvikling, og det kan resultere i en utviklingsplan for både organisasjonen og trenerne. På bakgrunn av dette ble arbeidsgruppen bedt om å utrede:

- Ulike modeller for hvordan kvalitetssikring/utvikling skal utformes, organiseres og forankres ut fra ulike kostnadsnivå
- Kompetansekrav til den/de som skal utføre rollen for kvalitetssikring/utvikling

1.1.2 Totalressurser i spisset toppidrett

Andre del av mandatet innebærte en utredning av ressursbruken og alternative modeller for spisset toppidrett. I prosjektet har det så langt vært lagt opp til at spisset toppidretts- utøverne, altså de utøverne med størst ambisjoner og potensial til å bli toppidrettsutøvere, har fordelt skolebelastningen over 4 år. Dette for å optimalisere balansen mellom toppidretts-satsingen og virksomheten knyttet til skolefagene. «Omkostningene» med mye trening og reisevirksomhet ifm samlinger, konkurranser etc. er relativt store, så det har vært avgjørende å fordele skolebelastningen over flere år. Hensikten med ordningen har altså vært å legge til rette for at vordende toppidrettsutøvere skulle få bedre tid og overskudd til å drive med toppidrettsutvikling. På bakgrunn av dette ble arbeidsgruppen bedt om å utrede:

- På hvilken måte denne 4-årige tilretteleggingen skal fortsette
- Hvilke kriterier som skal ligge til grunn for å få tilrettelagt 4-årig skoleløp for å optimalisere kombinasjonen toppidrett og utdanning
- Modeller for kombinasjon av yrkesfag og spisset toppidrett
- Om dagens ressursbruk er den mest effektive til å svare opp ambisjonen om å være «verdens beste toppidretsregion».
- Hvordan ressursene eventuelt kan omfordeles slik at tiltakene som gjøres blir mer målrettet

1.2 Organisering av utredningsarbeidet

Høsten 2020 fikk Jan Arvid Haugan (Institutt for pedagogikk og livslang læring, NTNU) og Maja Olsen Østerås (Trondheim idrettsklinikk, Olympiatoppen, SenTif, NTNU) ansvar for å utrede Trøndermodellen – spisset toppidrett i videregående opplæring, på oppdrag fra Trøndelag fylkeskommune.

1.2.1 Arbeidsgruppe

En arbeidsgruppe besto av ytterligere 10 personer som har planlagt og respondert på utredningsarbeidets innhold, respondenter og metode. Gruppens medlemmer var:

- Kristian Dahl (Langrennstrener, Heimdal VGS)
- Hilde Djuv (Trøndelag fylkeskommune)
- Frode Estil (Avdelingsleder, Meråker VGS)
- Arnstein Finstad (Prosjektleder og fagkonsulent Olympiatoppen Midt-Norge)
- Lisbeth Gederaas (Trøndelag fylkeskommune)
- Lars Haukø (Fylkestillitsvalgt/representant fylkesopplæringsnemda)
- Kjell-Bjarne Helland (Daglig leder Trøndelag idrettskrets)
- Steinar Lio (Rektor, Olav Duun VGS)
- Frode Moen (Leder Olympiatoppen Midt-Norge, NTNU)
- Kristine Svendsen (Regionnestleder i LO Trøndelag)

Det har blitt gjennomført 7 møter i arbeidsgruppen i løpet av utredningsperioden i tillegg til annet løpende arbeid. Leder for gruppen har vært Jan Arvid Haugan (IPL, NTNU).

Det første møtet ble introdusert med en redegjørelse av mandatet mottatt fra TRFK. Dette mandatet ble tolket i samarbeid med arbeidsgruppen og etter avklaringer ble videre fremdrift i utredningen avtalt. I andre møte ble arbeidsgruppen informert om funn Jan Arvid Haugan og Maja Olsen Østerås hadde gjort i sine intervjuer med informantene. I det tredje møte ble rapportens innhold og overordnede struktur drøftet. I det fjerde møte fikk arbeidsgruppen tilsendt første utkast av rapporten, og kom med innspill på hva som burde revideres. Her ble vi også enige om at arbeidet krevde mer tid enn opprinnelig planlagt, og at utredningen måtte deles opp i to deler. Del 1 skulle bestå av anbefalinger fra arbeidsgruppen, mens del 2 skulle følge samarbeidet mellom de ulike aktørene og ende opp med en presis og detaljert beskrivelse av spisset toppidretts innhold og organisering. I det femte møtet fikk arbeidsgruppen andre utkast av rapporten med muligheter for å komme med respons på innhold.

1.2.2 Referansegruppe

I tillegg til arbeidsgruppen har en referansegruppe bestående av ytterligere 10 personer gitt verdifull støtte, rådgivning og veiledning for utførelse av utredningen.

- Sverre Dalen Aspenes (aktiv utøver/elev)
- Herdis Floan (Rektor, Strinda VGS)
- Trond Heggem (Sør-Trøndelag skikrets)
- Bjørg Sissel Kvannli (Rektor, Meråker VGS)
- Jorun Lilleslett (Kultur og folkehelse, TFK)
- Bente Renate Svenning (Rektor, Steinkjer VGS)
- Torkild Svorkmo-Lundberg (Rektor, Oppdal VGS)
- Hanne Mari Sæther (Rektor, Melhus VGS)
- Elisabeth Tandstad (Rektor, Heimdal VGS)
- Roar Vikvang (Rosenborg ballklubb)

Vi har ikke hatt møter med referansegruppen samlet. Rektorene er ved de seks skolene som tilbyr spisset toppidrett har vært samlet i møter ved tre anledninger, mens hhv, Sverre Dalen Aspenes, Trond Heggem, og Roar Vikvang ble konferert i et eget møte.

1.2.3 Fokusgrupper

Utover møter med arbeidsgruppen og referansegruppen har det blitt gjennomført 17 fokusgruppeintervju med representanter fra Trøndelag fylkeskommune, Olympiatoppen Midt-Norge, avdelingsledere ved skolene, sportslig ledelse/trenere fra idretten og aktive toppidrettsutøvere med erfaring fra Trøndermodellen – spisset toppidrett.

Oppsummert innebærer dette at det er innhentet perspektiver på det tredelte mandatet fra totalt 78 personer over 66 timers dialog. Dette utgjør et solid grunnlag for denne rapporten.

1.3 Utredning og rapport

Resultatet av utredningsarbeidet presenteres i denne rapporten som er delt inn i 6 kapitler der kapittel 2-4 utgjør kunnskapsgrunnlaget. I kapittel 5 presenteres *anbefalinger fra arbeidsgruppen*, og disse gir en oppsummering over viktige tema som arbeidsgruppen mener må hensyntas i det videre arbeidet med organisering, kompetanse-utvikling og økonomi/ressurser knyttet til tilbudet om spisset toppidrett i Trøndelag i årene framover. Om ikke annet er omtalt, er alle bilder hentet inn med tillatelse fra skolene.

Følgende kunnskapsgrunnlag er utarbeidet som grunnlag for *anbefalinger fra arbeidsgruppen om tilbud om spisset toppidrett i Trøndelag*:

- Sentrale strategier og planverk
- De ulike aktørenes beskrivelse av tilbudet av spisset toppidrett ved de seks videregående skolene i Trøndelag fylkeskommune (organisering, kompetanse og finansiering).
- Ressursfordelingsmodellen fra Trøndelag Fylkeskommune

1.3.1 Forankring i strategier og planverk

Tilbudet om spisset toppidrett forankres i opplæringslovens prinsipp om tilpasset opplæring. Å tilpasse opplæringen innebærer å tilrettelegge med varierte vurderingsformer, læringsressurser, læringsarenaer og læringsaktiviteter slik at alle får best mulig utbytte av opplæringen. Enkeltindividenes behov og evner skal vektlegges i undervisningen. Arbeidet med tilpasset opplæring kan forstås som en grunnstein i den norske tanken om felles skole for alle. Prinsippet er forankret både i Grunnloven, 1814, § 109, Opplæringsloven § 1-3 og i Læreplanverket (Kunnskapsdepartementet, 2020).

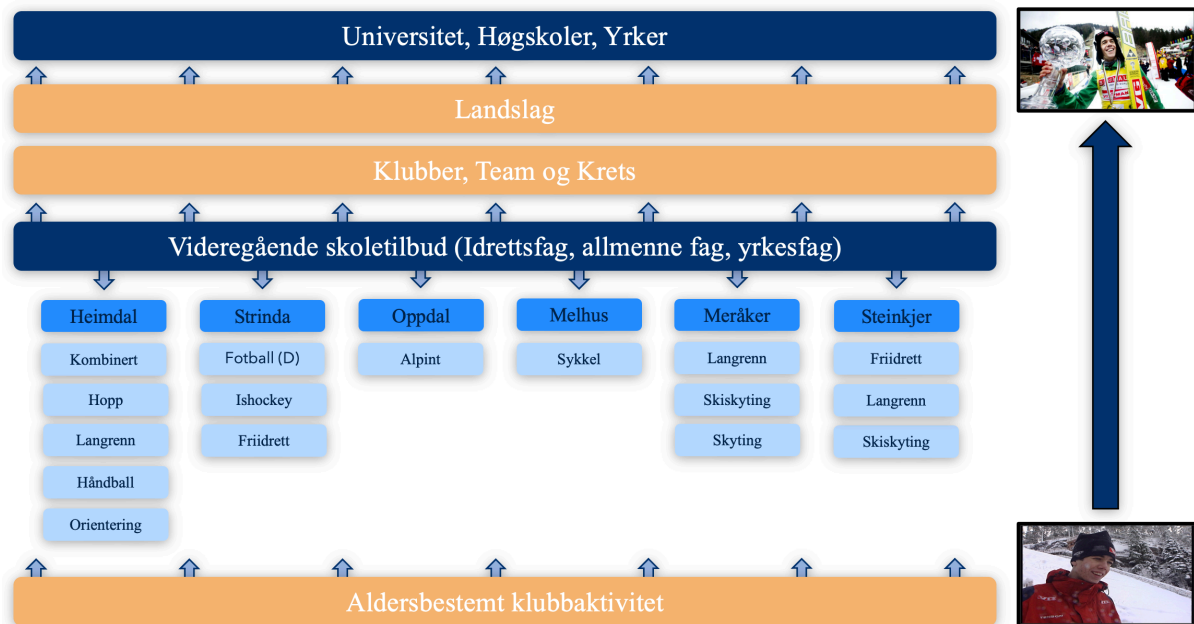
Sentrale planer og strategier:

- [Frostaerklæringen](#)
- [Trøndelagsplanen](#)
- [Kompetansestrategi for Trøndelag](#)
- [Økonomiplan 2020 – 2023](#)
- [Operative prinsipper for opplæringstilbudet i Trøndelag](#)
- [Meld. St. 21 \(2020-2021\)](#)

2. TRØNDERMODELLEN – SPISSET TOPPIDRETT

I Midt-Norge satses det på en idrettsmodell i regi av den offentlige skolestrukturen, kalt «Trøndermodellen - spisset toppidrett». Denne modellen skal gi elever i videregående opplæring best mulig tilrettelegging for å nå sine mål som framtidige toppidrettsutøvere, samtidig som det legges til rette for å lykkes optimalt med videregående opplæring som basis for fremtidig yrke og utdanning. Sentralt her er samarbeidet med idretten og samarbeidet med høyskole/universitet.

Trøndermodellen skal være verdens beste for kombinasjonen toppidrett og utdanning.

Figur 1: Trøndermodellen

Figur 1 illustrerer at skoletilbudene skal være organisert i en helhetlig modell sammen med klubb, team (eks. Trønderhopp), og/eller særforbund.

Trøndelag fylkeskommune bevilger til sammen ca. 20 millioner kroner i året for å støtte satsningen på toppidrett i idretter som er godkjent for ordningen (i tillegg kommer basisbevilgninger) (se kap. 4).

Ordningen har fått stor nasjonal og internasjonal oppmerksomhet da de aller fleste av Norges medaljevinnere fra Trøndelag har gått ved disse skolene. Sannsynligvis vil også flere av medaljevinnerne i VM i Trondheim 2025 ha vært en del av spisset toppidrett.

2.1 Historisk bakgrunn og tidligere utredning

Opplysninger om opprettelse, utvikling og vurdering av spisset toppidrett er hentet fra tidligere utredning beskrevet i arkivsaksdokument 201862241-3: Spisset toppidrett – kvalitet og innhold. Saken med tilhørende saksvedlegg (1-5) kan leses i sin helhet i vedlegg A-F.

Spisset toppidrett ble vedtatt opprettet i 2007 og har i dag følgende ambisjonsnivå, delmål og virkemidler for å sikre kvalitet (se vedlegg A):

Ambisjonsnivå for Trøndermodellen:

Trøndermodellen skal være «verdens beste» for kombinasjonen toppidrett og utdanning.

Trøndermodell har som delmål:

- a) ... gir elever best mulig tilrettelegging for å nå sine mål som framtidige toppidrettsutøvere*
- b) ... legger samtidig til rette for å lykkes optimalt med utdanning*
- c) ... skal være et fullgodt alternativ til private aktører i vgs*

Spisset toppidrett i offentlige skoler skal være tilgjengelig for flere unge utøvere, uavhengig av foresattes ressurser.

Virkemidlene for å sikre kvaliteten på opplæringen:

- *Samarbeid – skole og idrett.*
- *Kvalitetskravene.*
- *Oppfølging fra skoleeier og Olympiatoppen.*
- *Opplæring over lengre tid og tilrettelegging av opplæringen for utøverne.*
- *Tildeling til ekstra oppfølging av utøverne og ansettelse av trenere.*
- *Samarbeidsavtale mellom Olympiatoppen og fylkeskommunen.*

Utgangspunktet for modellen finner man i Idrettspolitisk manifest (se vedlegg B), datert 18 desember 2006, hvor følgende fastslås:

5: «Vi vet at toppidrettsutøvere og sunne vinnerkulturer skapes gjennom samhandling mellom idrettslag, kretser/forbund, idrettslinjer og Olympiatoppen. Derfor vil vi – arbeide for å sikre regionene gode idrettslinjer og landslinjer ved de videregående skolene for ungdom som ønsker å utvikle seg innen idrett. Vi vil i samarbeid med særrettene og olympiatoppen legge til rette for en sunn og positiv utvikling av toppidretten ved kompetanseheving og gode strukturer».

6: «Vi vet at Trøndelag har en sentral plass og rolle i norsk og internasjonal idrett. Økt samarbeid og samhandling på tvers av sektorer, kommune og fylkesgrenser vil være avgjørende når vi nå skal styrke og videreutvikle trønderidretten slik at vi innfrir vår ambisjon «flest i bredden – best i toppen». Ansvar for en videre utvikling av idrettsbevegelsen i Trøndelag ligger både i det offentlige og i idretten. Som en følge av manifestet vil vi utvikle gode tiltaksplaner for konkretisering og ytterligere forpliktelse. Idrettens verdier – glede, felleskap, helse og ærlighet- skal være førende for arbeidet med å utvikle trønderidretten. Sammen skal vi gjøre hverandre gode og være grensesprengende – både i forhold til å få med flest i bredden – og være best i toppen».

I følge saken har det løpet av 2017 og 2018 vært en prosess med videreutvikling og kvalitetssikring av tilbudet. I løpet av denne prosessen fremkom behovet for å definere roller, systematisere tidspunkter for samhandling, samt revidere kvalitetskrav (se vedlegg C, D og E). Fylkesrådmannen oppfordret også OLTMN til å vurdere hvordan Trøndermodellen står seg i forhold til andre tilbud ved private skoler, og ga følgende vurdering:

«OLTMN sin vurdering av tilbudene på spisset toppidrett, er at vi er veldig konkurransedyktige i de idrettene der idretten og skolen er helintegrert, som for eksempel Trønderhopp. Her er det et sportslig utvalg og en sportslig leder som ivaretar rollen som sportsjef ved NTG har. I en del andre tilbud som ikke er organisert slik, er vi ikke like konkurransedyktige. På flere av skolene har avdelingslederne mange flere oppgaver enn spisset toppidrett, og har således ikke kapasitet til å følge opp trenerne like tett som en sportsjef ved NTG har. Det er også variasjon i toppidrettskompetansen til avdelingslederne ved de offentlige skolene. Summen av disse faktorene gjør at avdelingsleder har begrenset innsikt i kvaliteten på eget tilbud, og er dermed ikke i posisjon til å påvirke kvaliteten på tilbudene i like stor grad. En annen fordel som NTG har, er at skolens filosofi og strategi er bygd opp etter å få frem toppidrettsutøvere, slik at prioriteringene som lederne gjør på skolene alltid kan begrunnes med utøverutvikling. Det innebærer blant annet ansettelse av håndplukkede fellesfaglærere som forstår satsing på toppidrett, tilrettelegging for alternativt undervisningsopplegg ved mye fravær og tilrettelegging av timeplan. Dette gjøres også til en viss grad i Trøndelag, om ikke like systematisk.»

I tillegg er det en økende profesjonalisering av innsatsen fra idretten på Østlandet. Det gjelder både trenere og støtteapparat.

Det henvises også til møter og gruppearbeid mellom aktørene, hvor følgende innspill fremkom:

Innkomne uttalelser:

Gruppearbeidene den 20. september:

- Tettere samarbeid mellom skole og idretten.
- Trener på skole og i idretten bør være den samme/samarbeide tett.
- Få på plass gode tilbud for elever/lærlinger på yrkesfag.
- Bedre ressurstilgang/rammebetingelser.
- Nærskoleprinsippet og idrett.
- Passer ordningen for lagidretter?
- Ett team/lag for alle spisset idrettene?
- Tilrettelegge opplæringen over flere år.

Rektormøtet 24. oktober

- Forståelse for at ordningen med fjerde år må være lik i Trøndelag.
- Behov for bedre modeller på yrkesfaglige utdanningsprogrammer.

Heimdal videregående skole – 31. oktober:

«Vi mener innstillingen som foreligger fra skoleeier vil være en stor endring for idrettstilbudet ved Heimdal vgs. Den fireårige modellen for alle idretts elever har, etter vårt syn, vært en av de viktigste suksessfaktorene for gode resultater oppnådd av idrettselver ved skolen her i mange år. Modellen er utviklet i tett samarbeid med skoleeier, og er en viktig del av satsingen på kombinasjonen toppidrett og utdanning i den offentlige videregående skolen»

Videre i saken drøftes utfordringer og muligheter knyttet til modellen. Oppsummerende skrives det at forspranget som ordningen spisset toppidrett har gitt Trøndersk idrett er tatt igjen, og at dersom det skal reetableres bør målsetningen være at trøndermodellen skal være «verdens beste» for kombinasjonen toppidrett og utdanning (spisset toppidrett ble opprettet som et tiltak for å være «best i toppen», jamføre idretts politisk manifest: flest i bredden – best i toppen). Som tiltak for å heve kvaliteten nevnes det at det allerede er gjort et viktig arbeid knyttet til avklaring av roller, krav og forventinger (som nevnt over), men at det fortsatt gjenstår flere

runder for å få avklart idrettens rolle og ressursbidrag. Prosessen er startet, men det skal gies tid til behandling i idrettens demokratisk valgte organer. Det mangler også kontaktpunkter mellom fylkeskommunen og idretten (idrettskretsen, skikretsen/særkretsene eller tilsvarende organisasjoner).

Hva gjelder ansettelse, forutsetter foreslått trenerrolle at det foretas en innplassering i kapittel 5 på en rådgiverkode for fremtidige ansettelse, men det kan være aktuelt å beholde en del av ressursen til spisset toppidrett som en lærerressurs. Videre har OLTMN kommet med forslag til ulike variasjoner av treneroppfølging, med tilhørende kostnadsrammer, samt innspill til ulike måter å dimensjonere spisset satsingen på.

Saken drøfter også behovet for et fjerde opplæringsår. For elever på et visst idrettsfaglig nivå er det sentralt å få ekstra opplæringstid. Man ønsker imidlertid ikke å legge til rette for ekstra opplæringstid hvis tiden brukes på å ta flere fag eller på å oppnå bedre karakterer enn andre elever. Dette fordi det vil gi en urettmessig fordel ved opptak til høyere utdanning. Per i dag gis det ulik dekning av merkostnader knyttet til tilbudet om et fjerdeår, og det er tre skoler som får ulike tilskudd. Merkostnaden oppstår når skolene må dele faggrupper for å legge til rette for dette ekstra året. Det skrives videre at *«I Trøndelag bør det være lik praksis for dekning av merkostnader knyttet til gruppedelinger. Det kan være naturlig å gi 50 prosent av elevsatsen for antall utøvere som får et fjerde år, men det forutsettes at skolen har minst åtte utøvere»*. Hva gjelder yrkesfaglig utdanning, diskuteres det at det i dagens modell legges til rette for gode løsningsalternativer, men at det i hovedsak er skoledelen av opplæringen som er ivaretatt. I den bedriftsbaserte delen og overgangen til opplæring i bedrift mangler en helhetlig modell for kombinasjonen spisset toppidrett og opplæring. Fylkesrådmannen ønsker å utvikle bedre løsninger for dette.

Med utgangspunkt i saken: spisset toppidrett – kvalitet og innhold, som presentert i arkivsaksdokument 201862241-3, ser det ut til at Trøndermodellen har vært gjenstand for en grundig utredning og evaluering siden sin etablering i 2007. Det har vært fokus på forbedring av kommunikasjon, avklaring av krav, roller og forventninger, et arbeid som man ifølge saken har kommet langt med og som nå er nært avklart. Gjenstående er arbeidet med å avklare idrettens rolle og muligheter til å bidra med ressurser inn i samarbeidet – dette har de fått tid til å behandle i sine demokratisk valgte organer. Forlenget opplæringstid og kombinasjonen yrkesfag og idrett har også blitt drøftet. Fylkesrådmannens konklusjon var følgende:

Det er behov for formalisering av ungdommenes rettigheter i forhold til et fjerde opplæringsår. Det kan utløse økte kostnader for skolene som bør kompenseres. Det gjenstår avklaringer i forhold til idrettens rolle og ambisjoner før dimensjonering og lokalisering og ytterligere kvalitetshevingstiltak kan igangsettes.

2.2 Kvalitetskrav, rollefordeling og årshjul

Som vedlegg i den tidligere utredningen finner man reviderte kvalitetskrav, rollefordeling og årshjul knyttet til spisset toppidrett. Følgelig er reviderte kvalitetskrav (kommentarene følger det originale dokumentet), se vedlegg C, D og F med tilhørende saksvedlegg for arbeidet med årshjul og rolleavklaring.

2.2.1 Kvalitetskrav for spisset toppidrett

Inntak

1. Spisset toppidrett skal være åpne for kvalifiserte utøvere fra Trøndelag. Landsdekkende tilbud og landslinjetilbud innenfor spisset toppidrett er åpne for kvalifiserte utøvere fra hele landet.
2. Uttaket til spissa toppidrett gjøres av den enkelte skole, i overensstemmelse med idretten og OLT. Uttaket baseres på sportslig potensial og en helhetlig vurdering. Talentveilederen som er utarbeidet for spisset toppidrett brukes som mal for idrettslige kriterier.

Organisering og tilrettelegging på skolen

3. Skolen med spisset toppidrett skal tilby en tilpasset videregående opplæring, for eksempel lengre tid i videregående opplæring.
4. Skolen skal ha lærere/trenere med forståelse for og innsikt i den totalbelastning satsning mot en framtidig toppidrettskarriere medfører for utøveren/eleven. Lærer/trener-staben skal være interessert i toppidrettslig utvikling, være innstilt på nødvendig fleksibilitet i opplæringen og sørge for optimal fordeling mellom idrettslig belastning og skolebelastning.
5. Skolen skal ha lærere/trenere med spisskompetanse innenfor de spissa idrettene ved skolen. Skolen skal sende lærere/trenerne på nødvendige etter- og videreutdannings-tiltak.

Organisering og ansvar

6. Idretten, representert ved klubb, team eller særkrets/forbund, skal ha et tydelig eierskap i satsningsmodellen og bidra med økonomiske ressurser for å sikre en helhetlig organisering. En helhetlig organisering innebærer tett samarbeid mellom klubb, team og/eller særkrets/ forbund. Skolen skal være utgangspunktet for denne organiseringen.

Kommentar fra OLTMN: Bakgrunnen for at det skal være en helhetlig organisering, er at utøvernes utvikling skal sikres på hovedområdene daglig treningskvalitet, relasjoner i teamet og konkurranseoppfølging. For å få til det er det avgjørende at satsingen skal være fundamentert i idrettsmiljøet, slik at utøvernes langsiktige utvikling blir ivaretatt. Idretten må selv være en pådriver og ha tro på spisset toppidrettsmodellen for at den skal bli en suksess.

7. Skolen og idretten er sammen ansvarlig for å organisere en tilnærmet 100 % trenerressurs. Antall utøvere skal normalt ikke overstige åtte. Skolen bør gjøre avtale med idretten for å sikre treneroppfølging gjennom trenerkontrakter.
8. Skolen og idretten er sammen ansvarlig for helhetlig oppfølging av eleven/utøveren på arenaene utdanning og idrett om fysiske, psykiske og sosiale forhold.

Prestasjonskultur

10. Skolen og sportslig leder må begrunne uttak av utøvere på bakgrunn av talentveilederen. Skolen og sportslig leder må synliggjøre at utøverne som blir tatt ut på spisset toppidrett skal ha et potensial til å bli toppidrettsutøvere i sin idrett, og må kunne dokumentere resultatutvikling over tid.
11. Skolens ledelse og sportslig leder skal sørge for at trenerne i spisset toppidrett jobber aktivt med kulturutvikling i den enkelte idrett. Skolens trenere skal skape en toppidrettskultur i den spesialidretten hvor skolen tilbyr spisset toppidrettstilbud. Trenerne skal også sørge for en helhetlig oppfølging av den enkelte elev. De må tilby elevene det treningsopplegget i spesialidretten som er nødvendig for å nå et fremtidig høyt internasjonalt nivå.

Kommentar fra OLTMN: Helhetlig oppfølging på veien mot toppidrett betyr at både trener og utøver er involvert i alle prosesser knyttet til utøvers prestasjonsutvikling, og at trener og utøver er omforent når det gjelder mål, arbeidskrav, kapasitetsprofil, treningsplanlegging på lang og kort sikt, mentale, fysiske og tekniske treningsstrategier, evalueringer underveis, kartlegginger og justeringer av utstyr. Trener skal være en pådriver i disse prosessene, og i et pedagogisk perspektiv lære utøverne å forstå sammenhengen mellom disse prosessene og toppidrettsutvikling. Dette innebærer jevnlig kontakt og oppfølging gjennom hele året.

Anlegg

11. Fylkeskommunen må kunne tilby gode anleggs- og treningsmuligheter for de aktuelle spesialidrettene hvor skolen tilbyr spisset toppidrett. Der det er nødvendig må skolen sørge for transport mellom skole og treningsanlegg.

Oppfølging av Trøndermodellen

12. Skoler som har spisset toppidrett har en prøveperiode på 1 år og blir deretter kontinuerlig vurdert i forhold til gjeldende kvalitetskrav. Fylkeskommunen og skoler med spisset toppidrett som ikke tilfredsstiller kravene, skal ha tilbakemelding fra Olympiatoppen hvilke kvalitetskrav som ikke er innfridd. Fylkeskommunen og skolen vil bli gitt en prøveperiode på 1 år for å innfri kvalitetskravene. Et bortfall av spisset toppidrett vil bli gitt i 1. termin i skoleåret før endring av status.
13. Toppidrettsutvalget for videregående opplæring fremmer forslag til prioriteringer/endringer. Toppidrettsutvalget for videregående opplæring skal bestå av minimum en sentral person fra Trøndelag fylkeskommunen og Olympiatoppen Midt Norge.
14. Olympiatoppen har ansvar for å gjennomføre et minimum to årlige evalueringsmøter med skoler som blir valgt for å tilby spisset toppidrett. Idrettens generelle idrettslige aktivitet og belastning er avgjørende for tidspunkt for slike møter (før og etter sesong). Olympiatoppen skal også sørge for å etablere møteplasser på tvers av idretter for å lære av hverandre.

2.3 Skolenes beskrivelse av dagens Trøndermodell – spisset toppidrett

Etter fokusgruppeintervjuene med alle de seks videregående skolenes rektorer og avdelingsledere ble skolene, basert på temaene som dukket opp, bedt om å skrive en rapport om 1) organiseringen 2) kompetansen, 3) finansieringen/ressursene, og 4) systemet for kvalitetssikring knyttet til sitt tilbud om spisset toppidrett. I det følgende gis en kort beskrivelse av de ulike skolenes tilbud og henvisning til disse rapportene i vedlegg G-L. Kapittelet avsluttes med en oppsummering av de ulike skolenes beskrivelse av sentrale suksessfaktorer og utviklingsområder slik det er tolket fra rapportene.

2.3.1 Heimdal videregående skole

Heimdal videregående skole er en skole med ca. 165 ansatte og 950 elever fordelt på utdanningsprogrammene elektrofag, helse- og oppvekstfag, musikk, dans og drama, studiespesialisering og idrettsfag. I tillegg har skolen en avdeling fra Trondheim kommune med grunnskoleopplæring for minoritetsspråklige elever. Skolen tilbyr spisset toppidrett i kombinert, hopp, orientering, langrenn (kvinner/menn) og håndball (kvinner/menn). I skoleåret 2020/2021 har skolen 240 elever på idrettsfag (60 pr. trinn). Alle idrettsfagelevne må velge det valgfrie programfaget toppidrett når de startet i Vg1, og samtlige går et 4-årig løp som er spesielt tilrettelagt for kombinasjonen idrett og utdanning. I dagens modell fordeles timene på Vg2 og Vg3 over 3 år. Skoleåret 2020-21 har alle lærerne/ trenerne på spisset toppidrett et ansettelsesforhold i TRFK tilsvarende stillingsstørrelsen vedkommende har på spisset toppidrett. Totalt har skolen 25 lærere tilknyttet ulike programfag på idrettsfag, og 7-9 av disse er knyttet opp mot ordningen spisset toppidrett. Tre lærere/trenere er ansatt i 100% fast stilling da de også underviser i andre fag. To av disse er i dag kontaktlærere for elever på spisset toppidrett. Det gjør at de ifølge rapporten har en helhetsforståelse for både utdanning- og idrettsfeltet. Dette blir beskrevet som fordelaktig ettersom det gir trenerne/lærerne forståelse for den enkeltes utøver/elevs totalbelastning, og er slik et godt utgangspunkt for stille forventninger og være fleksibel. Samtidig er dette krevende for læreren/treneren med tanke på å følge opp den idrettslige delen av spissa toppidrett på en tilstrekkelig måte. Arbeidsbelastningen beskrives som stor for disse lærerne. Fem lærere/trenere er ansatt i midlertidige deltidsstillinger og har i tillegg andre arbeidsgivere, f.eks. Granåsen skiteam, Trønderhopp, NSF mfl. Felles for lærere/trenere i midlertidige stillinger er at de ikke tilfredsstillt kravet om godkjent pedagogisk utdanning for fast stilling i Fylkeskommunen.

Se vedlegg G for en utfyllende beskrivelse av organisering, kompetanse, finansiering/ressurser og annet knyttet til tilbudet om spisset toppidrett ved Heimdal videregående skole.

2.3.2 Melhus videregående skole

Melhus videregående skole er en skole med ca. 100 ansatte og 560 elever fordelt på utdanningsprogrammene bygg- og anleggsteknikk; elektrofag; helse- og oppvekstfag; restaurant- og matfag; service og samferdsel; studiespesialisering og idrettsfag. Skolen har også en egen avdeling for tilrettelagt opplæring. Skolen tilbyr spisset toppidrett i sykkel. Alle som velger Toppidrett Sykkel har et 4-årig skoleløp slik at de best kan konkurrere om plassene i spisset toppidrett. Rekruttgrunlaget varierer fra år til år, og Melhus videregående skole har totalt hatt ca. 10 til 30 utøvere fordelt på det 4-årige løpet. Alle hører til det samme treningsmiljøet, og de fleste øktene er felles, men ofte med differensierte krav og mål. Idrettens egenart gjør også at samspeillet i gruppe er positivt både for de beste og de nest beste. Antallet utøvere på spisset toppidrett har stort sett vært ca. 5 stk. Tilbudet beskrives som å være integrert i en helhetlig satsningsmodell. De elevene som tilbys plass på spisset toppidrett skriver under

på en avtale/kontrakt med skolen, der toveis forventninger, krav, muligheter og mål er skriftliggjort, både i forhold til idrett og skole. Ved siden av de rene trenings-samlingene, er det minst to egne samlinger ilt året, der total evaluering og holdninger/verdier står sentralt. Olympiatoppen v/Atle Kvålsvoll deltar aktivt på disse samlingene. Melhus videregående skole har tre trenere i spisset toppidrett sykkel, med en samlet trenerressurs på litt over 100% stilling, og i tillegg leies det inn gjestetrenere og forelesere. Sykkellærerne har ved siden av faget Toppidrett (5 t/uke), også fagene Aktivitetslære (5 t/uke) og delvis Treningsledelse (3 t/uke). Med de sammenlignbare og overlappende læreplanmålene for i disse tre fagene får elevene i praksis trening mot sykkelidretten 5 dager i uken. Dette er ifølge rapporten mulig gjennom god planlegging og periodisering.

Se vedlegg H for en utfyllende beskrivelse av organisering, kompetanse, finansiering/ressurser og annet knyttet til tilbudet om spisset toppidrett ved Melhus videregående skole.

2.3.3 Meråker videregående skole

Meråker videregående skole er en skole med ca. 45 ansatte og ca. 160 elever fordelt på utdanningsprogrammene studiespesialisering og idrettsfag. Skolen tilbyr spisset toppidrett tilknyttet tre idretter (langrenn, skiskyting og skyting). Antallet elever fra hver enkelt linje per år varierer, med et snitt på ca. 8 per linje, altså totalt 24 elever per år. Elevene tilknyttet spisset toppidrett har alltid hatt mulighet til å ta Vg3 over 2 år, og ca. 90% av dem velger å gjøre dette. Tradisjonelt har de eldste elevene blitt prioritert, da skolen erfarer at det gjerne går 1-2 skoleår før fremtidige enere utkrystalliserer seg. Elevene i spisset toppidrett har sin hovedbase i den store treningsgruppa, i tillegg til økter/samlinger og generelt tettere oppfølging. Meråker videregående skole rapporterer at de ikke er tilhengere av å ha en «elitegruppe» som ikke trener med de andre i skolehverdagen. Lærerne har alltid vært ansatt som lærere ved Meråker videregående skolen.

Se vedlegg I for en utfyllende beskrivelse av organisering, kompetanse, finansiering/ressurser og annet knyttet til tilbudet om spisset toppidrett ved Meråker videregående skole.

2.3.4 Oppdal videregående skole

Oppdal videregående skole er en skole med ca. 75 ansatte og ca. 290 elever fordelt på utdanningsprogrammene bygg- og anleggsteknikk; elektrofag; helse- og oppvekstfag; service og samferdsel; studiespesialisering og idrettsfag. Skolen tilbyr spisset toppidrett i alpint, og vil tilby curling som et nytt tilbud fra skoleåret 21/22. I inneværende skoleår har skolen 36 elever på spisset toppidrett (4-årig løp), og fire heltidsansatte trenere som er tilsatt i skolen. Tilbudet til alpinistene spenner seg over skoleåret og i store deler av skolens ferier, inkludert et samlet tilbud på over 100 samlingsdøgn/renndøgn årlig. Mye av denne aktiviteten foregår andre steder enn på Oppdal (andre skisentra i Norge, Alpene m.m.). I tillegg til dette tilbudet har skolen ansvaret for driften av «TrønderAlpin», et tilbud for alpinister som ønsker å kombinere videre toppidrettssatsning med høyere utdanning. Oppdal videregående skole drifter laget og har en fast ansatt trener som har ansvaret for tilbudet.

Se vedlegg J for en utfyllende beskrivelse av organisering, kompetanse, finansiering/ressurser og annet knyttet til tilbudet om spisset toppidrett ved Oppdal videregående skole.

2.3.5 Strinda videregående skole

Strinda videregående skole er en skole med ca. 170 ansatte og ca. 1100 elever fordelt på utdanningsprogrammene elektrofag; helse- og oppvekstfag; restaurant og matfag; studiespesialisering og idrettsfag. Skolen tilbyr spisset toppidrett i ishockey, friidrett og fotball (kvinner). Skoleåret 2020/2021 tilbys det spisset toppidrett for 22 elever i ishockey, 5 elever i friidrett og 14 elever i fotball (kvinner), totalt 41 elever. 3 av 4 lærere har denne ressursen som en del av 100% fast ansatt lærer. Ut fra idrettens egenart (individuell- kontra lagidrett), så er det ulikt antall utøvere i spissa idrettene ved skolen. En lærer (RBK-kvinner) har 50% midlertidig stilling i TRFK og 50% ansettelse i klubb. Tilbudet beskrives som helintegret i samarbeid med RBK for fotball (kvinner), mens ishockey bruker Trønderstigen som utgangspunkt og friidrett samarbeider på tvers av klubber gjennom Team Trøndelag. Disse to siste tilbudene beskrives som kun delvis integrerte.

Se vedlegg K for en utfyllende beskrivelse av organisering, kompetanse, finansiering/ressurser og annet knyttet til tilbudet om spisset toppidrett ved Strinda videregående skole.

2.3.6 Steinkjer videregående skole

Steinkjer videregående skole er en skole med ca. 240 ansatte og ca. 1100 elever fordelt på utdanningsprogrammene elektrofag; helse- og oppvekstfag; restaurant og matfag; design og håndverk; restaurant- og matfag; service og samferdsel; bygg- og anleggsteknikk; teknikk og industriell produksjon; medier og kommunikasjon; studiespesialisering og idrettsfag. Skolen tilbyr spisset toppidrett i langrenn, friidrett og skiskyting.

Skoleåret 2020/2021 tilbys det spisset toppidrett for 8 elever i langrenn, 6 elever i friidrett og 4 elever i skiskyting, totalt 18 elever. Tilbudet beskrives som fullt integrert for alle tre linjer gjennom Team Innherred (langrenn og skiskyting) og Steinkjer friidrettsklubb. For langrenn har trenere for spissa toppidrett er engasjert av skolen på åremål. I tillegg brukes to fast ansatte langrennslærere i det totale samlingsopplegget for Team Innherred langrenn som også inkluderer elever som ikke er tatt ut til spisset toppidrett. For friidrett er trenere engasjert av friidrettskretsen og skolen kjøper tjenestene fra kretsen med kontrakter på åremål. For tilbudet om skiskyting er det engasjert en fast trener i hel stilling, og skolen kjøper 50 % undervisnings-/trenertjenester av Team Innherred.

Se vedlegg L for en utfyllende beskrivelse av organisering, kompetanse, finansiering/ressurser og annet knyttet til tilbudet om spisset toppidrett ved Steinkjer videregående skole.

2.4 Skolenes beskrivelse av suksessfaktorer og utviklingsområder

Arbeidsgruppen etterspurte at skolene skulle spesifisere hvilke suksessfaktorer og utviklingsområder de anså som relevante for å kunne nå målet om å tilby verdens beste modell for en kombinert satsning på toppidrett og skole. Under presenteres seks suksessfaktorer og seks utviklingsområder som synes å være betydelige for de fleste skolene som tilbyr spisset toppidrett.

2.4.1 Suksessfaktorer

A) Muligheten for 4-årig løp for utøvere som tas opp på spisset toppidrett:

Stort sett alle skolene trekker eksplisitt frem elevenes mulighet til å ta videregående skole over 4 år som en avgjørende suksessfaktor for tilbudet om spisset toppidrett. Dette forklares

med at elever som satser hardt på sin idrett får mulighet til å trene og hvile mer, uten at totalbelastningen blir for stor. Ved enkelte skoler (Heimdal vgs. og Steinkjer vgs.) understrekes det også som viktig at dette gir muligheter for at elevene kan ta tilleggs-fag (real-fag) og på den måten kan søke seg til enhver høyere utdanning etter endt skoleløp. Det 4-årige løpet organiseres ulikt mellom skolene. Ved Heimdal vgs. blir f.eks. Vg2 og Vg3 fordelt over tre år, mens Meråker vgs. og Steinkjer vgs. deler Vg3 opp i to år. I rapporten fra Steinkjer vgs. vises det til et dilemma knyttet til valg av hvilken modell som vil være mest hensiktsmessig:

For utøvere som får god utvikling og klarer å satse på idretten gjennom hele videregående løpet og videre, vil det være en fordel å starte på et differensiert løp fra vg2. For utøvere som får utfordringer med skader, sykdom og/eller motivasjon, kan det bli en utfordring å fortsette på 4-årig løp. Da ville et differensiert løp fra vg3 va være en fordel. Det er vanskelig i mange idretter, å forutse allerede på vg1 hvem som vil ha fordel av et differensiert løp fra vg2 av (Steinkjer vgs, vedlegg F).

B) Samarbeidet med Olympiatoppen og i/mellom skolene

Samtlige skoler trekker frem samarbeidet med de andre aktørene som avgjørende for tilbudet om spisset toppidrett. Alle skolene synes å verdsette og anerkjenne samarbeidet de har med Olympiatoppen. Dette sørger for god oppfølging av utøverne og de ansatte ved skolene. I tillegg understrekes det at både det interne samarbeidet mellom lærerne/trenerne, og det eksterne samarbeidet mellom skolene som tilbyr spisset toppidrett, fungerer godt.

C) Tilrettelegging gjennom tilpasning av timeplan og internt samarbeid på skolen:

En annen viktig suksessfaktor synes å være tilrettelegging gjennom tilpasning av timeplan og samarbeid. F.eks. viser Heimdal vgs. til sin parallelllegging av timene i faget toppidrett og aktivitetslære. I denne parallellleggingen legges timene i de to fagene, dvs. 9 skoletimer per uke, samtidig på timeplanen for alle de 240 idrettselevne. Dette gir ifølge rapporten noen kapasitetsutfordringer knyttet til fasiliteter inne, men samtidig fordeler med tanke på læring og utvikling, både ved at elever i Vg1 kan lære av mer erfarne elever på Vg4, samt samarbeid og kunnskapsoverføring mellom lærere/trenere. Tilsvarende viser Melhus vgs. til at når skolens overordnede timeplan skal legges, legges «sykkeltimene» først. På denne måten blir det lettere å oppnå en optimal skole-/treningshverdag. Rapporten løfter frem betydningen av timeplanlegging, fagsamarbeid og raske kommandolinjer. Tilpasning av timeplan og internt samarbeid på skolen er også, ifølge Melhus vgs., Strinda vgs. og Steinkjer vgs., en forutsetning for «skreddersøm» av tilbud for elever på yrkesfag. Dette resulterer i at f.eks. Steinkjer vgs. nå tilbyr yrkesfag med spisset toppidrett hvor aktuelle elever får tilgang til 3 av 4 treningsøkter i skoletida, og de samme øktene utenfor skoletida som idrettsfagelevne. Flere av skolene etterspør imidlertid bedre systemer og modeller for tilpasning av timeplan for elever på yrkesfag.

D) Toppidrettsskulturen og kompetansen ved skolene

Alle skolene hevder at toppidrettsskulturen og kompetansen blant deres lærere/trenere er svært tilfredsstillende og avgjørende for tilbudet om spisset toppidrett. Spesielt kommer dette til uttrykk i rapportene fra Heimdal vgs, Melhus vgs, og Meråker vgs.

E) Anleggsfasiliteter ved skolene

Alle skolene er stort sett fornøyd med sine anleggsfasiliteter og vurderer dette som en betydelig suksessfaktor.

F) Økonomisk forutsigbarhet og trygghet gjennom ekstra midler fra TRFK

Skolene understreker at de ekstra midlene fra TRFK som skaper forutsigbarhet og trygghet i planleggingen og gjennomføringen av spisset toppidrett.

2.4.2 Utviklingsområder

A) Økonomi: omfang, «Gratis-prinsippet» og ulik fordeling mellom skolene:

Flere skoler peker på at den mest sentrale utfordringen med å kombinere skole og toppidretten er økonomi. Tilleggsoverføringene bør ifølge flere rapporter styrkes, både for å sikre at de som satser hardest får muligheten til å ta utdanningen over 4 år, og at skolen får tilstrekkelige stillingsressurser til trenere/utøvere. I tillegg mener enkelte av skolene at det burde fulgt med ekstra midler til samlingsaktiviteter da dette lett bryter med gratisprinsippet om det i stedet blir krevd egenandeler fra elevene knyttet til dette. Nå har man sett seg nødt til å etablere egne lag med egenandel for elevene, som f.eks. Team Oppdal elite, Team Innherred og Team Meråker. De fleste skolene gir også uttrykk for en forundring omkring den ulike ordningen med tilleggsoverføringer man får ved hver enkelt skole og linje i tillegg til grunnbeløpet pr. idrett. Spesielt stilles det spørsmålsteget ved hvorfor samtlige elever ved idrettsfag på Heimdal vgs. får tilbud om et 4-årig løp.

B) Rammene/kvalitetskriteriene for organisering av spisset toppidrett:

Enkelte skoler beskriver rammene og kvalitetskravene for organiseringen av tilbud om spisset toppidrett som noe uklare. Spesifikt pekes det på at kravene kan være utfordrende å tilpasse innenfor skolens økonomiske rammer, og at det i noen tilfeller er manglende sammenhengen mellom de (økonomiske) forutsetningene skolene har og kvalitetskriteriene man har vedtatt (jf. 2.2.1 Kvalitetskrav for spisset toppidrett).

C) Manglende samarbeid med idretten og TRFK i tilbudet om spisset toppidrett:

Flere av skolene rapporterer at deres tilbud om spisset toppidrett ikke kan sies å være helintegret. Årsaken til dette er at skolen ikke har et godt samarbeid med idretten. Dette varierer i stor grad, fra linje til linje. Tilsvarende rapporterer samtlige skoler at de savner en tilgjengelig kontaktperson og tettere samarbeid med TRFK.

D) Modeller for spisset toppidrett blant elever som tar yrkefag:

Enkelte skoler viser til at de til en viss grad tilbyr elever som tar yrkefag et tilbud om spisset toppidrett. Her savnes imidlertid et klarere tilbud, gjerne eksplisitt uttrykk og beskrevet av TRFK. Skolene rapporterer at dette ofte er «skreddersøm» og krevende arbeid.

E) Lærernes/trenernes ansettelsesforhold:

De fleste skolene viser til at ansettelsesforholdene kan være utfordrende. TRFK og idretten har ulike retningslinjer og praksis når det kommer til arbeidsavtaler og ansettelsesforhold.

Dette beskrives som krevende med tanke på at skolen skal samarbeide med idretten om å lage et best mulig tilbud knyttet til spisset toppidrett. I rapportene understrekes det at skolene har en klar oppfatning om at skolen må ha hovedansvaret i ansettelsesforholdet til en lærer/trener som underviser i fag. Ansettelser kan gjøres i samarbeid med idretten, men skolen må være den parten som tar den endelige beslutningen.

F) Navnet «spisset toppidrett»:

Dette siste punktet er uttrykt i rapporten fra Meråker vgs. Her vises til at begrepet ikke er like belastende som «morgendagens helter», men etterspør samtidig en vurdering av nytt navn i forbindelse med utredningen av modellen.

3. SYSTEM FOR KVALITETSSIKRING FOR SPISSET TOPPIDRETT

Dette kapittelet tar for seg utredningsmandatets første tema. Erfaringen så langt i spisset toppidretts- prosjektet, tyder på at det kan være behov for å kvalitetssikre og utvikle hver enkelt spisset- idrett på skolene i større grad enn i dag. System for kvalitetssikring bør gjennomføres kontinuerlig, og det bør være tett kontakt mellom hovedtrenere og ansvarlig for kvalitetssikringen og utviklingen. Dette for å kunne ha tilstrekkelig kjennskap til tilbudet, samt å kunne påvirke til utvikling over tid. Dette kan innebære organisatorisk og faglig utvikling, og det kan resultere i en utviklingsplan for både organisasjonen og trenere. Arbeidsgruppen fikk i oppdrag å utrede:

- Ulike modeller for hvordan denne rollen/rollene for kvalitetssikring/utvikling skal utformes, organiseres og forankres ut fra ulike kostnadsnivå.
- Kompetansekrav til den/de som skal utføre rollen for kvalitetssikring/utvikling

3.1 Dagens kvalitetssikring

Kvalitetssikringen av dagens tilbud er både intern og ekstern. Med intern kvalitetssikring mener vi det skolen selv initierer og gjennomfører. Her rapporteres det fra skolene selv om mye godt arbeid i Trøndermodellen:

- *Det er heldigvis flere instanser og påvirkere som sørger for god kvalitetssikring. Mens alle elever på det valgfrie programfaget toppidrett 1, 2 og 3, også spissautøverne, har detaljerte læreplaner med krav om måloppnåelse, har i tillegg spissautøverne skjerpede krav gjennom sine avtaler/kontrakter som må oppfylles for å beholde plassen i gruppa.
(...)
Egenevaluering, elev-/utøversamtaler, tester, resultater dagbøker mm er også med og sikrer kvalitet. Internt på skolen har trenerteamet jevnlig planleggings- og utviklingsmøter. Undertegnede, avdelingsleder prøver også å være tett på, både for å legge til rette og støtte, men også for å pushe mot utvikling og resultater. (Melhus vgs., vedlegg B)*
- *Vi jobber og sitter i et stort åpent kontorlandskap, med daglige diskusjoner rundt valg og prioriteringer. Denne samlingen av mange med høy erfaring og kompetanse er en stor styrke for oss, særlig innen langrenn og skiskyting. Skyting drar også nytte av dette på generell basis, men har mange moment som er ganske ulikt våre andre idretter. De er nok derfor den idretten hvor vi har mest å gå på i forhold til utviklingsrom i hverdagen. (Meråker vgs., vedlegg C)*
- *Vi gjennomfører felles trenerforum for alle trenerne på spissa toppidrett 6 – 8 ganger per år. 2-3 timers møter med treningsfaglige tema. Avdelingsleder og utviklingsleder har årlige utviklingssamtaler med lærer og trenere som er knytta til spissa toppidrett. Vi legger til rette for at lærere/trenere kan delta på etterutdanning og kompetanseheving. Vi arbeider kontinuerlig med å ha en god kommunikasjon mellom utøvere, trenere og faglærere ved skolen med tanke på idrettsfravær og tilrettelegging av skolearbeid i forhold til samlinger, konkurranser mv. Vi informerer lærere om idrettslig aktivitet på års-/sesongbasis med ukentlige oppdateringer.
(...)
Skolen er representert i styringsgrupper og arbeidsgrupper (trenermøter) i Team Innherred skiskyting og Team Innherred langrenn.
(...)
Vi har jevnlig møter med Nord-Trøndelag friidrettskrets og Steinkjer friidrettsklubb. På møtene evalueres gjennomføring av oppleggene og planlegges videre arbeid. Når samarbeidspartnere ansetter/engasjerer trenere som blir knytta til spissa toppidrett, er skolen direkte involvert i ansettelsesprosesser. (Steinkjer., vedlegg F)*

Med ekstern kvalitetssikring mener vi det som ekstern samarbeidspartner initierer inn mot skolen og spisset-linjene for å sikre kvaliteten på tilbudet. Fra oppstart og frem til i dag er det Olympiatoppen Midt-Norge (OLTMN) som har og har hatt den overordnede rollen som ekstern kvalitetssikrer og utvikler av tilbudet. Fra fokusgruppeintervju og i rapportene fra skolene kommer det frem at både rektorer og avdelingsledere ser på OLTMN som en viktig bidragsyter

og faglig støttespiller i forbindelse med spisset toppidrett. Flere peker på at det har vært en forbedring i løpet av de siste 5-6 årene. Det nevnes blant annet at OLTMN har utviklet seg i sin rolle, fra å være en slags «kontrollør» til å bli en sparringspartner som støtter og utfordrer, noe som er med på å heve nivået i tilbudet.

- *Uten å generalisere, vil jeg si at vårt samarbeid med «vår mann» fra OLTMN, har vært en suksessfaktor. Atle Kvålsvoll er godt kjent med Melhus, skolen, folket og idretten, og vi vet at han er med på laget. Vi har jevnlig møter, noen ganger er både rektor og avdelingsleder med, andre ganger bare med trenerne, og ofte også i møte med utøverne. Vi vet det forventes at vi leverer, og at vi også kan be om ulik råd og hjelp. I sum holder dette oss skjerpet og er med på å gjøre oss bedre. I forhold til den tryggheten som er nevnt i et punkt over, så er Atle med sine krav en forsikring på at tryggheten ikke sløver oss mot å bli best mulig.*
(...)
Uten OLTMN har vi mest sannsynlig ikke hatt Spissa Toppidrett som vi kjenner det i dag.
(...)
De første åra opplevdes OLTMN for mye som bare et kontrollorgan. Vi ønsker at det skal være et kraftsenter som kontrollerer, korrigerer, utfordrer, men også inspirerer, motiverer og støtter. Etter hvert tok vi avdelingsledere mere eierskap i «Spissamodellen», og de 6 skolene har selv stått for noe samarbeid. Det tror jeg har vært med å gjøre samhandlingen med OLTMN til det gode samarbeidet vi har i dag. Dette gjelder den rollen OLTMN har mot/med alle spissaskolene, og hele Trøndermodellen
(...)
OLTMN har også et system med evaluering av modellen. To ganger i året, utfordres trenerne og avdelingsledere til å evaluere og måle seg mot punkter satt av OLTMN. Her bruker vi å ha egne formøter internt, samt et med vår OLTMN-kontakt, - før vi sender inn. Samtidig må også spissautøverne bidra til å evaluere modellen, gjennom en egen elevundersøkelse. Vi får selvfølgelig også en pekepinn på om vi er en del av «verdens beste modell for skole og idrett», ved å se om de beste utøverne er hos oss, velger oss, - og om de presterer godt i skolefag og i idrettskonkurranser med andre utøvere, nasjonalt og internasjonalt. (Melhus vgs, vedlegg B)
- *Godt samarbeid og god dialog. De besitter mye kunnskap og erfaring som er nyttig i forhold til kunnskapsdeling. Det siste året har vi erfart en positiv dreining i deres tilnærming, og vi er godt fornøyde med deres rolle som kunnskapsdeler og diskusjonspartner. Dialogen og fellesmøter i regi av OLTMN har i tidligere perioder vært preget av manglende forståelse for at skolene har prøvd å gjøre det beste ut av kombinasjonen idrett OG skole ut fra tildelte midler. Det er i slike fora representanter fra skole-eier har vært savnet. (Meråker vgs., vedlegg C)*
- *Olympiatoppen med sin spisskompetanse både utfordrer og utfyller våre egne miljøer.*
(...)
Når det gjelder spesifikt det som går på kvalitetssikring så følges et fast årshjul for dialogen mellom skolen og Olympiatoppen. Det skaper forutsigbarhet. Det er også lett å ta kontakt med ressurspersoner i Olympiatoppen både for trenere og ledere.
(...)
Vi opplever at samarbeidet med Olympiatoppen har blitt bedre og mer konstruktivt og støttende gjennom perioden. Tilgjengeligheten til kompetansen er god. (Steinkjer vgs., vedlegg F)
- *Olympiatoppen: meget god kompetanse på sine felt og konstruktiv medspiller. Har de siste årene vært en betydelig støtte i saker som har angått spissa-idrettene ved Strinda vgs.*
(...)
Ansettelsesprosesser: Her har vi i de tilfellene det har vært relevant, samarbeidet med klubb (RBK) og OLTMN.
(...)
Med Team Trøndelag og styringsgruppa er det jevnlig samtaler med OLTMN og avdelingsleder. (Strinda vgs., vedlegg E)
- *Vi ønsker også et enda større bidrag fra Olympiatoppen ifm. faglige råd, veiledning og samlinger på tvers av skolene. Faglige bidraget fra Olympiatoppen har vært, og kommer til å bli viktig for fremtidig utvikling. (Heimdal vgs., vedlegg A)*
- *Olympiatoppen: Sentral bidragsyter. (Oppdal vgs., vedlegg D)*

I tillegg til gode tilbakemeldinger fra skolene har det også vært tilbakemeldinger på forbedringsområder i samarbeidet med OLTMN, samt utfordringer med at de er eneste kvalitetssikrer.

- Begrepet «helhetlig satsingsmodell» føler vi har blitt noe snevert tolket opp gjennom årene fra OLTMN sin side, og vi har til tider følt at man har manglet forståelse for måten vi har organisert idrettstilbudet. (...)

Det samme med organiseringen. Rammene som er definert har til tider blitt opplevd som noe rigide, og klart preget av hvordan enkeltpersoner ved OLTMN mener det er riktig å drive toppidrett. Ikke alle disse kravene er like enkelt å tilpasse innenfor skolens (og økonomiske) rammer. Det aller viktigste for å sikre utvikling hos de beste hos oss, er å sikre dem tilbud om «tilpasset opplæring», blant annet gjennom muligheten til å bruke 4 år. Ikke sikkert at en for enhver pris trenger å definere dem inn i grupper av en definert størrelse, slik man praktiserer i dag. (...)

De besitter utvilsomt masse kompetanse og erfaring, noe som er nyttig i forhold til å kunne hente inn kunnskap og erfaringer der vi selv føler vi trenger påfyll og forsterkninger. Som tidligere nevnt føler vi imidlertid at de til tider har tolket begrepene i modellen noe snevert. Fellesmøter og evalueringer har til tider vært preget av leting etter feil og til dels latterliggjøring av miljø som ikke har praktisert idretten og tilrettelegginga slik OLTMN mener det bør gjøres. Dette har blitt bedre, men man har opp gjennom årene skapt en slags «fryktkultur», gjennom at OLT hele tiden har hatt sanksjonsmuligheter som kan medføre at skolene mister spissa-tilbudet. I mange tilfeller har selvsagt dette vært på sin plass, men i andre tilfeller føler skolene at skole- og elevperspektivet har blitt litt for fraværende. (Meråker vgs., Vedlegg C).
- Heimdal vgs mener det er viktig at både idretts- og utdanningsdelen blir kvalitetssikret i Trøndermodellen. Vi savner noen som har et overordnet blick på hele modellen og hvordan den kan videreutvikles til det beste for kombinasjon idrett og utdanning. Slik det er i dag opplever vi at evalueringene i hovedsak fokuserer på idrettsdelen. Det er i den sammenheng et ønske om at det også kommer inn noen med fagkunnskap om skole når tilbudene skal evalueres. Skolene har for eksempel allerede gode måleinstrumenter gjennom elevundersøkelsen og klassemiljøundersøkelsen. (...)

I dag møtes to kulturer der rammer og regelverk er ulikt i idretten og offentlig sektor. Det trengs å samkjøres og lages et regelverk som er tilpasset spisset toppidrett. Et eksempel er regelverk knyttet til inntak, slik at vi sikrer at de beste kommer inn på tilbudet. Inntak styres av inntaksforskriften. Slik det er i dag kan vi ta inn inntil 50% av elevene på en kombinasjon av ferdigheter og karakterer til vg1. Til vg2, vg3 og vg4 er det imidlertid rene karakterinntak. Dette er en case vi står i akkurat nå. Vi har en utøver fra Tromsø som ønsker å skrive kontrakt med Kolstad Håndball, men er avhengig av skoleplass på vg3. Vi som skole kan ikke sikre han skoleplass siden han er utenfor Trøndelag fylke, og han vil da komme bak i køen i forhold til elevene fra Trøndelag. Vi har allerede fulle klasser på vg3, og skal han komme inn må vi ta han inn utenfor søknadsprosessen til fylket. 31 elever i en klasse vil utløse overtidsbetaling, og skolen vil ikke få noe støtte fra fylket for denne ekstra eleven. (elevsats på 79 206 kr). Da må skolen i så fall betale hele regningen for denne eleven, noe som er en enormt utfordrende for en skole som skal stramme inn budsjettet. Her trengs det endring av regler slik at vi kan ta inn de beste også på vg2, vg3 og vg4. (...)
- Heimdal vgs har i dag lærekontrakter på sine trenere/lærere, og denne lønnen ligger på et høyere nivå enn trenerkontrakter i klubb/team, landslag. Lønn settes på bakgrunn av utdannelse, og i dialog med fylket på bakgrunn av lovverket som gjelder i offentlig sektor. Ansettelse er nevnt i kvalitetskriteriene i spisset toppidrett, men kvalitetskriteriene står ikke over offentlige lover, regler og forskrifter (se hovedtema 1). Etter våre erfaringer har ikke TRFK ved sentraladministrasjonen god nok kjennskap til innholdet i kvalitetskriteriene. Disse samsvarer ikke alltid med lover og forskrifter som gjelder for ansettelse i det offentlige (...)
- Den spesifikke faglige kompetanse hos OLTMN opplever vi som bra, noe skolen ønsker å utnytte seg mer av. Det er imidlertid varierende i hvor stor grad de ulike idrettene på spisset toppidrett blir fulgt opp faglig av Olympiatoppen. (Heimdal vgs., vedlegg A)

Som det fremkommer fra både skiftelig og muntlig dialog med skolene rektorer og avdelingsledere oppleves altså samarbeidet med OLTMN som vesentlig for tilbudet, samtidig som det også har sine svakheter og forbedringsområder. OLTMN har tidligere kommentert samarbeidet slik (se vedlegg F).

- Olympiatoppen Midt- Norge (OLTMN) har vært en pådriver for prosjektet «spisset toppidrett» siden før prosjektet ble satt ut i livet i 2009. OLTMN har spilt en aktiv rolle ovenfor fylkeskommunene og

skolene for å sikre at toppidrett har blitt satt på agendaen, at ressurser har blitt prioritert, samt for å sikre kvaliteten i prosjektet.

Så langt i prosjektet har OLTMN hatt ansvar for å kvalitetssikre at spisset toppidrett har fungert i tråd med intensjonen for prosjektet og at de respektive skolene og idrettene har fulgt kvalitetskravene. Vi har organisert det slik at OLTMN har hatt en prosjektleder for hele ordningen og en skoleansvarlig pr skole som har fulgt opp rektor og avdelingsleder på skolen. I tillegg har OLTMN hatt en prosjektleder pr idrett i idrettene langrenn, hopp, kombinert, damehåndball, damefotball, alpint, skiskyting, friidrett, sykkel og parahockey. Denne har vært kontaktperson for treneren og miljøet, og gjennom møtepunkter, besøk og samtaler hatt oversikt over kvaliteten på tilbudet.

Minimum to ganger pr år har skoleansvarlig og prosjektledere pr idrett hatt evalueringsmøter med skolen, med bakgrunn i skriftlige evalueringer som både avdelingsleder og trenere har utført på forhånd. I tillegg har også utøvere svart på en anonym questback- undersøkelse, som har vært en del av grunnlaget i evalueringsmøtet. Ved forespørsel og behov har også fagpersoner i OLTMN bidratt i ulike utviklingsprosesser knyttet til idretter i spisset toppidrett. Eksempler på dette er utvikling av klubb/team- modeller som Trondheims-Ørn- Strinda, Team Innherred langrenn- Steinkjer vgs, Team Strinda friidrett. Andre fagleveranser har for eksempel vært testing, mål- og team- prosesser og basistrening. Mye av dette har vært prosessledelse, som er en høyt verdsatt ferdighet i næringslivet, og innleie av en middels betalt konsulent ligger på omtrent kr. 25 000,- pr. dag.

Tre ganger i året har OLTMN arrangert møteplasser for alle trenere, ledere og utøvere som har vært involvert i spisset toppidrett. Trener- og avdelingsleder- møtet har blitt arrangert på nyåret. I mai har storsamlingen for utøvere, trenere og avdelingsledere blitt arrangert, mens avdelingsleder- og rektor- møtet har blitt avholdt i oktober. Storsamlingen har vært dagssamling, mens de to andre møtene har vært halvdagssamlinger. På storsamlingen har hele staben i OLTMN, samt innleide konsulenter bidratt. På de to andre møtene har prosjektleder spisset toppidrett, avdelingsleder OLTMN og de skoleansvarlige vært delaktig fra OLTMN.

I tillegg til de faste møteplassene bidrar OLTMN med tiltak for å øke kompetansen til trenere og lærere gjennom blant annet studietilbud i samarbeid med NTNU som «topptrener II» og «mental trening». I tillegg gjennomføres mange forskjellige ikke- studiepoenggivende kurs og seminarer, f.eks trenerløftet, den Olympiske løypa osv. OLTMN samarbeider også med NTNU i forskning- og utviklings- tiltak som har direkte relevans for miljøene knyttet til spisset toppidrett. Dette er ofte snakk om studier som er relativt kostbare, der utøvere som tar del får en del goder i form av blant annet fysiologisk testing og mentale utviklingsprogram. Eksempler på slike studier er «stakeprosjektet» i langrenn, og søvnprosjektet for langrenn og skiskyting. I stakeprosjektet deltok ca. 30 utøvere, med 90 gjennomførte tester. Hver test hadde en kostnad på ca.kr. 1700,- I søvnprosjektet deltar 60 utøvere. Her brukes høyteknologisk søvnmåleutstyr, som har en kostnadsramme på ca. kr. 8000,- pr stk, og i tillegg kommer personalkostnader knyttet til logistikk, administrasjon og analyse i prosjektene.

I denne utredningens intervjuer og møter med utreder har OLTMN uttrykt at de føler en sterk forpliktelse til å følge opp på kvalitetskravene som er revidert og besluttet i felleskap med skolene, idretten og fylkeskommune. De jobber kontinuerlig med å gjøre sitt beste for tilbudet utifra sin rolle som kvalitetssikrer – for at tilbudet skal bestå og være i utvikling. En utfordring i dette er arbeidet er at de enda ikke opplever å ha et klart og tydelig mandat for deres rolle inn i modellen. Slik vi ser det kan dette også være med å skape misforståelser mellom OLTMN, skole og idrett. Videre er de enige med skolene i at det savnes en kontaktperson med ansvar for spisset toppidrett i fylkeskommunen, som gjør det enklere å opprettholde et tett og utviklende samarbeid.

3.2 Utviklingsområder for kvalitetssikring

I de følgende avsnitt gjennomgås fremtredende utviklingsområder når det kommer til kvalitetssikring.

3.2.1 Kvalitetssikring av hver enkelt spiss-idrett og trener

Ifølge mandatet tyder «Erfaringen så langt i spisset toppidretts- prosjektet på at det kan være behov for å kvalitetssikre og utvikle hver enkelt spisset- idrett på skolene i større grad enn i dag. System for kvalitetssikring bør gjennomføres kontinuerlig, og det bør være tett kontakt mellom hovedtrenerne og ansvarlig for kvalitetssikringen og utviklingen. Dette for å kunne ha tilstrekkelig kjennskap til tilbudet, samt å kunne påvirke til utvikling over tid. Dette kan innebære organisatorisk og faglig utvikling, og det kan resultere i en utviklingsplan for både organisasjonen og trenerne». OLTMN har skissert ulike løsninger for dette:

Utvidet oppfølgingsansvar for spisset toppidrett OLTMN

Nedenfor har vi skissert to alternative fremtidige modeller for oppfølging av spisset toppidrett i regi av OLTMN. Alternativene tar utgangspunkt i en tilleggsressurs ut over de 500 000,- for kvalitetssikring som ligger i avtalen mellom Trøndelag Fylkeskommune og Olympiatoppen Midt- Norge pr. i dag. Ekstraressursen skal sørge for kvalitetsutvikling av de respektive tilbudene og innebærer en mer omfattende oppfølging enn i dag.

1. *Oppfølging av trenerne i alle idrettene ved alle skolene: En prosjektleder som skal følge opp trenerne (støtte og utfordre for å skape refleksjon og utvikling). Prosjektleder veksler mellom å reise rundt på skolene og observere treningsøkter og samlinger med de ulike miljøene, samt delta og bidra i viktige teamprosesser. I tillegg forplikter trenerne seg til å følge et skreddersydd trenerutviklingsprogram, der utviklingstrapp for hver enkelt trener er utgangspunkt for programmet.*

Ressurs: 100%, dvs ca kr. 800 000,-

2. *Oppfølging av trenere i «medaljeidretter», dvs kombinert, håndball, hopp, langrenn og alpint: En prosjektleder som skal følge opp trenerne på samme måte som ovenfor, men med mindre totalt omfang pga færre trenere. Kvalitetssikring av de andre idrettene fortsetter som før.*

Ressurs: 50%, dvs ca kr. 400 000,-

3.2.2 Kontaktperson i Trøndelag fylkeskommune

I tillegg savner flere av skolene, som nevnt av Heimdal tidligere, et bidrag fra TRFK når det kommer til kvalitetssikring.

- *Ja, men TRFK kunne vært tettere påkoblet/direkte involvert i strategiprosesser og dialog mellom spisset-skolene (kontaktperson/koordinator hos TRFK). (Oppdal vgs., vedlegg J)*
- *Vi savner en fast person med dette som ansvarsområde sentralt i TRFK og som har like stor forståelse for både toppidrett og skoledrift. (Steinkjer vgs., vedlegg L)*
- *Her er det svært ønskelig med en kontaktperson med god kjennskap til gjeldende modell for spissa toppidrett og som kan representere/frontere/støtte, og være saksbehandler for spissa- skolene. (Strinda vgs., vedlegg K)*
- *Ellers så savner vi å ha en navngitt person i TRFK, som spesifikt har Spissa Toppidrett i sin stillingsinstruks.*

(...)

Viktig å få på plass en navngitt person sentralt i TRFK, der alle henvendelser vedrørende Trøndermodellen, Spisset Toppidrett kunne vært retta. (Melhus vgs., vedlegg H)

- *Trøndelag fylkeskommune: Vi har i alle år følt at fylkeskommunen har vært lite på banen, og har savnet en fast person å forholde seg til, og som har kompetanse og erfaring innen toppidrett. Dette har*

medført at Olympiatoppen Midt Norge har tatt en rolle som kanskje har vært noe større enn den burde? En mer synlig fylkeskommune her ville nok balansert dette mye bedre.

(...)

Tett og godt samarbeid på mange fronter, men minimalt rundt spissa toppidrett. Det er på dette området vi savner en tydelig tilstedeværelse, slik at skoleverket også er med på å definere retningen. (Meråker vgs., vedlegg I)

Det er altså et ønske om at en kontaktperson i TRFK har et spesielt ansvar inn mot spissa toppidrett og at denne personen har erfaring og innsikt i tilbudet. Det virker å være et særlig behov for at vedkommende har følgende kompetanse:

- Fullstendig oversikt over tilbudet/modellen
- Innsikt i både skole- og toppidrettsperspektivet
- Kunnskap om de økonomiske rammene for tilbudet
- Kunnskap og erfaring med regler, juss og god praksis for ansettelse av trener/lærer i tilbudet
- Mulighet til å delta på fellesmøter
- Mulighet til å ta imot spørsmål fra både skolene
- Samarbeid med ekstern kvalitetssikrer

Totalt ser det ut til at kvalitetssikringen også ytterligere kan forsterkes om det formaliseres et tett og kontinuerlig samarbeid mellom OLTMN og eventuell kontaktperson i TRFK. Det vil si et samarbeid hvor begge parter har et jevnbyrdig ansvar for å:

- Opprettholde kontinuerlig dialog
- Bringe utfordringer og spørsmål opp til diskusjon, særlig rundt kvalitetskrav, med formål om å finne løsninger
- Ta ledelse og samkjøre rammeverket som finnes i idretten og offentlig sektor, og finne gode løsninger der det finnes utfordringer og store rom for tolkning/misforståelser.

3.2.3 Kvalitetssikring av en helhetlig satsningsmodell

Til sist er det også viktig å nevne det er store forskjeller rundt det som ifølge mandatet er «Et av de mest sentrale kravene», nemlig at skolene og idretten er integrert i en helhetlig satsningsmodell for å sikre samstemthet og tett oppfølging av utøvere. Dette omfatter i hovedsak (men ikke utelukkende) slik vi forstår det kvalitetskriterium 6 til 9 som omhandler organisering og ansvar.

6. *Idretten, representert ved klubb, team eller særkrets/forbund, skal ha et tydelig eierskap i satsningsmodellen og bidra med økonomiske ressurser for å sikre en helhetlig organisering. En helhetlig organisering innebærer tett samarbeid mellom klubb, team og/eller særkrets/forbund.*
7. *Skolen skal være utgangspunktet for denne organiseringen.*
8. *Skolen og idretten er sammen ansvarlig for å organisere en tilnærmet 100% trener ressurs for et overkommelig antall utøvere (8). Skolene bør gjøre avtale med idretten for å sikre treneroppfølging gjennom trenerkontrakter.*
9. *Skolen og idretten er sammen ansvarlig for helhetlig oppfølging av elevene på arenaene utdanning og idrett om fysiske, psykiske og sosiale forhold.*

Det synes å være ulike løsninger for denne helhetlige organiseringen. I teorien er tanken om en 50-50% fordeling god, og det underbygger at det må være et solid og forpliktende eierskap fra idretten, men i praksis ser det ikke ut til at skolene, som ifølge kvalitetskriterium 7 er utgangspunkt for denne organiseringen, får dette til å fungere og bli til like god praksis i

samarbeid med alle idretter. I noen tilfeller/idretter fungerer samarbeidet veldig godt, mens det i andre tilfeller/idretter er vanskelig å få til. Årsakene er flere, men nevnt av flest er idrettens reelle økonomiske muligheter til bidrag i forbindelse med trenerressursen knyttet til spissa toppidrett.

- *Jeg velger å svare samlet for hvordan vi opplever at finansiering/ressursbruk fordeler seg mellom skolen, Idretten, TRFK og OLTMN. Ideen var at tilskuddet fra TRFK skulle være 50%, og at Idretten skulle legge de resterende 50% i potten. For vår del, som har sykkel som spissaidrett, er det ikke sånn. Idretten sykkel har store stjerner, men sammenlignet med andre spissaidretter, liten bredde. Det finnes ikke penger som kan bidra i denne sammenhengen. Siden vi også prøver å gjennomføre vår satsning i tråd med Gratisprinsippet, og ikke kan kreve egenandeler fra elevene/utøverne, - er klubbene behjelpelig og praktisk organiserer noe av betalingen rundt for eksempel samlinger. Og da ønsker ikke vi å presse klubbene eller krets/region for penger som ikke finnes. Så den delen er for oss urealistisk. Det er ellers bare unntaksvis at Idretten bidrar ekstra inn mot skolen og tilbudet. Og det er ikke pga manglende vilje, men små ressurser. Da må skolen bidra ekstra, slik at tilbudet skal kunne forsvares. Det gjør vi for å skape et best mulig trenings- og konkurransemiljø. Og vi håper å få igjen økt rekruttering, solide klubber og godt framtidig samarbeid. Selv om det er snakk om en utendørsidrett, foregår fortsatt noe trening og testing innendørs. Noe foregår i lokaler vi som idrettsskole uansett måtte ha, men vi har også sett oss nødt til å få på plass egen trenings- og testlab, forbeholdt syklistene. Da snakker vi om leie, ombygging og innredning. Dette kommer på toppen av at skolen må legge i de 50% som etter planen skulle komme fra Idretten. Så finansielt er det bare TRFK og skolen som bidrar. (Melhus vgs., vedlegg H)*

Som kvalitetskriterium 8 sier: Skolen og idretten er sammen ansvarlig for å organisere en tilnærmet 100% trener ressurs for et overkommelig antall utøvere (8). Skolene bør gjøre avtale med idretten for å sikre treneroppfølging gjennom trenerkontrakter.

Bidraget fra idretten er åpenbart viktig for at utøverne skal få det beste tilbudet, og for at det kostnaden skal være på et gjennomførbart nivå for skolen over tid. Erfaringen fra skolene sier imidlertid at idretten ofte ikke har ressurser til å bidra økonomisk for å finansiere en trenerressurs, i alle fall ikke tilsvarende 50%. Skolene ønsker ikke å presse idretten, som i mange tilfeller er en god samarbeidspartner på andre måter for penger de ikke har. Som en konsekvens av dette tar skolene ofte økte kostnader i samarbeidet med idretten, og det oppstår ulike løsninger når det kommer til organisering og finansiering av trenerressursen.

Steinkjer har for eksempel tre ulike løsninger for sine tre idretter (langrenn, skiskyting og friidrett).

- **Langrenn**
For langrenn har skolen hatt status med spissa toppidrett fra oppstarten og har det i dag. Tilbudet i langrenn har vært organisert på ulike måter gjennom årene, fra at skolen hadde ansvaret for opplegget alene til gradvis mer i samarbeid med Nord- Trøndelag skikrets om et tilnærma helhetlig opplegg, der trenere/lærere som var engasjert med spissa toppidrett var med på treningssamlinger i regi av kretsen, samt på nasjonale konkurranser.

I 2016 ble "Team Innherred langrenn", som er et klubsamarbeid mellom flere klubber i Innherredsregionen etablert. Skolen og Teamet inngikk en samarbeidsavtale om et helhetlig tilbud for langrennsløperne ved skolen. Tilbudet er differensiert med tanke på tilbud om samlinger, treninger og treneroppfølging. De utøverne som er tatt ut på tilbudet om spissa toppidrett får det mest omfattende tilbudet Teamet. Utøverne på spissa toppidrett betaler inngangsbillett til Teamet, per 2020-21 kr. 11.000.

I tilbudet til utøverne inngår 4 treningsøkter pr. uke på dagtid (i skoletida), 1-2 treningsøkter per uke på kveld, ei økt med basistrening i regi av Olympiatoppen Midt-Norge, ca. 35 samlingsdøgn. Noen av samlingene er i regi av Team Innherred langrenn, og noen få i samarbeid med Nord-Trøndelag skikrets. Ei treningssamling arrangeres i samarbeid med spissa toppidrett på Meråker videregående skole og Heimdal videregående skole.

Tilbudet er organisert slik at utøverne får oppfølging av samme trener på treningsøkter på dagtid, kveldstid og på treningssamlinger. Utøver og trener har regelmessige samtaler. Det er den samme treneren som har oppfølgingsansvar for utøverne. Dette sikrer en tett og helhetlig oppfølging av utøverne.

Trener for spissa toppidrett er engasjert av skolen på åremål. I tillegg brukes to fast ansatte langrennslærere i det totale samlingsopplegget for Team Innherred langrenn som også inkluderer elever som ikke er tatt ut som spissautøvere.

- **Frøidrett**

Skolen har hatt status med spissa toppidrett i frøidrett fra oppstarten av tilbudet. Fra 2017 fikk vi også status som landslinje i frøidrett, som den eneste i landet. Tilbudet er organisert i tett samarbeid med Nord-Trøndelag frøidrettskrets og Steinkjer frøidrettsklubb. Vi har hatt et samarbeid med kretsen og klubben i hele perioden, men det er utvikla og forbedret gradvis og har blitt tettere i løpet av perioden. En av skolens frøidrettslærere som i tillegg til å være trener, har hovedansvaret for å koordinere tilbudet på spissa toppidrett frøidrett. I og med at frøidrett er mange idretter i en, har vi leid inn nødvendig undervisnings- /trenerkompetanse i samarbeid med frøidrettskretsen. Dette gjelder for hele frøidrettstilbudet på skolen generelt og for utøvere på spissa toppidrett spesielt. Trenerne er engasjert av frøidrettskretsen og skolen kjøper tjenestene fra kretsen. Kontraktene er på åremål.

Utøvere på spissa toppidrett har tilbud om 4 treningsøkter på dagtid på skolen, 3 treningsøkter i regi av frøidrettsklubben på kveld/helg, ei økt med basistrening pr uke i regi av Olympiatoppen Midt-Norge. I tillegg har de tilbud om to samlinger i Syden (Tenerife og Portugal) på vinteren. Hver samling er på ca. 14 dagers varighet. For dette betaler de en egenandel på ca. kr. 10.000,- per samling. De har også tilbud om ei samling i november med en varighet på 3 dager, denne betaler de egenandel på ca. kr. 1.000,-. Samlingene arrangeres i regi av Steinkjer frøidrettsklubb. I tillegg har de tilbud om 3 weekend-samlinger i regi av frøidrettskretsen. Disse samlingene er gratis. Utøverne deltar på fellestreninger på kveld i regi av Steinkjer frøidrettsklubb. Utøvere betaler en treningsavgift på kr. 1200,- per år for å delta på klubbtreninger i Steinkjer frøidrettsklubb. Trenerne som er engasjert for å følge opp utøverne på spissa toppidrett deltar på treningssamlingene og klubbtreningene. Skolen og frøidrettsklubben gjennomfører jevnlig møter der opplegg evalueres og planlegges. Samarbeidet med kretsen og frøidrettsklubben sikrer et helhetlig opplegg med tett oppfølging av utøverne.

- **Skiskyting**

Skiskyting er en relativt ny idrett ved skolen. Vi hadde et skiskyttertilbud på idrettsfag fra 1994-1998, så hadde vi noen år uten skiskyttere. Fra 2006 starta vi opp på nytt med skiskyting. I 2014 ble Team Innherred skiskyting etablert. Teamet er et treningssamarbeid for juniorer mellom 6 klubber fra Frol til Snåsa.

Fra sommeren 2020 fikk vi tildelt spissa toppidrett i skiskyting. Teamet har engasjert en fast trener i hel stilling. Skolen kjøper 50 % undervisnings-/trenertjenester av Teamet. Opplegget for spissa toppidrett i skiskyting er organisert i samarbeid mellom Team Innherred skiskyting og skolen. I tillegg samarbeides det med Nord-Trøndelag skiskytterkrets om noen treningssamlinger. På disse samlingene deltar også utøvere på spissa toppidrett i skiskyting fra Meråker vg skole.

Utøverne har tilbud om 4 treninger på dagtid (skoletida) per uke. 2 faste kveldstreninger per uke, samt ei økt med basistrening per uke i regi av Olympiatoppen Midt-Norge. De har tilbud om ca. 25 samlingsdøgn i regi av Teamet. For dette og treneroppfølging betaler klubbene en klubbkontingent som følger 0-2 utøvere: 4.000 kr, For 3 eller flere utøvere: 10.000 kr, samt at klubb/utøver betalte kr 5.000,- per utøver.

Utøverne har samme trener som har personlig oppfølgingsansvar og deltar på alle treninger og samlinger, samt nasjonale konkurranser. Gjennom denne organiseringa sikrer vi utøverne et helhetlig

opplegg med tett oppfølging. I tillegg har trenere for spissa toppidrett i skiskyting fra både Steinkjer vgs og Meråker vgs ansvar for å planlegge og gjennomføre samlinger i regi av skiskytterkretsen.

Felles for alle tre løsningene ser ut til å være at de har en helhetlig oppfølging av utøver i sentrum og et godt samarbeid med klubber, team og krets (idretten), selv om finansieringen fra idretten er varierende. Som de selv skriver:

- *Vi opplever i stor grad at idrettens bidrag gjennom praktisk tilrettelegging i forbindelse med treninger og samlinger er tilfredsstillende. Men det er stor variasjon i hvilken grad de bidrar med lønnsmidler til å finansiere opp heltids trenerstillinger. Ut fra erfaring så er en fordeling 75/25 mellom skole/idrett mer realistisk enn dagens 50/50. (Steinkjer vgs., vedlegg L)*

At bidraget på 50% stillingsressurs fra idretten ikke nødvendigvis er realistisk underbygges også av de andre skolene.

- *Ideelt bilde- finansiering: Det ideelle er at en trener følger en utøver både på skolen og i fritiden. Et spørsmål vi stiller oss er om det reelt å få til dette dersom idretten skal være med og finansiere 50% av trenerstillingene? I dag har Heimdal vgs 7 grupper på spisset toppidrett. Organiseringen av tilbudene er noe ulikt ut fra idrettens egenart. Det er for eksempel store forskjeller på organiseringen og økonomien i individuelle idretter og lagidretter. Det er også forskjeller mellom de individuelle idrettene. Heimdal vgs mener fremtidig modell må sees i lys at idrettens egenart, organisering og økonomi. Dersom en får økte økonomiske rammer fra fylkeskommunen, eller fra næringslivet, er det mulig å nærme seg de ideelle bildet der utøver kan følges av lærer/trainer både på skolen og i fritiden. Vår erfaring er at idrettene sliter med å finansiere sin del av ansvaret ifm. spisset toppidrett. (Heimdal vgs., vedlegg G).*
- *Tilskuddet har dekt rundt 35 % av full lærerstilling tidligere. Har nå økt til ca 55 %. Vi har ingen andre finansieringskilder ut over egenandeler ved samlinger etc. I tillegg har vi i år startet Team Meråker, med egenandeler som er med på å dekke treneres tilstedeværelse på samlinger, økter utenfor skoletid og konkurranser. (Meråker vgs., vedlegg I).*
- *Slik det er nå bidrar idretten via OAe [Oppdal Alpin elite] inn i satsningen. Det er urealistisk å nå målet om et 50 % bidrag fra idretten. (Oppdal vgs., vedlegg J)*
- *Idrettene er ulike også mtp økonomiske ressurser, så det er i noen idretter urealistisk med en 50% fordeling mellom klubb/skole. En framtidig modell trenger ikke konkretisere den økonomiske fordelingen, men understreke at idretten må inneha et eierskap til modellen også økonomisk. Vi mener dette er et betimelig spørsmål om målsettingen skal være verdens beste modell. Vi må i så fall peke på flere områder der ressurser trengs. (Strinda vgs., vedlegg K).*

Utfordringen i en helhetlig satsningsmodell virker likevel ikke bare å ligge i finansieringsmulighetene til idretten. Selv om samarbeidet med idretten på linjene på Steinkjer fremstilles som godt, også til tross for varierende finansiering av trenerressurs, ser ikke dette ut til å gjelde for alle skoler og linjer. Noen steder opplever skolen at idretten ikke tar nok eierskap til modellen og/eller at det er mangel på kompetanse i det miljøet/klubben man skal samarbeide med.

- *Vi trenger å sikre eierskap til modellens utforming hos de ulike særkretsene. Alle parter i samarbeidet må «eie» modellen for at vi skal lykkes. Heimdal vgs opplever ulikt eierskap i dag, i de ulike idrettene på Heimdal vgs. Det er også mange meninger og ulik filosofi i idretten (krets, forbund og klubb), angående breddefokus eller toppidrettsfokus. Noen idrettsmiljøer mener at bredde skaper topp, og er ikke like optatt av spisset tilbud.*

(...)

Kompetansen til idretten (klubb, krets og forbund) opplever vi som meget varierende. Forståelsen og eierskapet til Trøndermodellen er svært varierende fra idrett til idrett. (Heimdal vgs., vedlegg G)

- *I våre samarbeidsklubber, først og fremst Gauldal Sykleklubb (GSK) og Trondhjems Velocipedklub (TVK), finnes det kompetanse, men den varierer etter de personene som til enhver tid er engasjerte i klubben. Vi arrangerer flere samlinger med eksterne trenere/ledere, og her er også «Idretten» bidragsyttere. Om vi ikke får mye på det faglige, idrettsspesifikke, - får vi god hjelp og støtte under ulike samlinger og på konkurranser. I Midt-Norge er det i realiteten ikke mye å hente fra region/krets. (Melhus vgs., Vedlegg H).*

Andre steder er det ikke lokale aktører å forholde seg til i altfor stor grad, da velger skolene selv å «være idretten» gjennom fore eksempel team opprettet i regi av skolene, som «Team Meråker» eller «Oppdal Alpine Elite» (det er slik vi forstår det ikke vanlig at alpinister over 15 år er i et helhetlig klubbtilbud slik man kjenner det i feks håndball og fotball):

- *I vårt tilfelle er vi sjøl idretten, da vi ikke har andre lokale aktører å forholde oss til. Høsten 2020 ble "Team Meråker" etablert, som representerer en organisering av alt sportslig som foregår utenfor skoletid i Meråker. På langrenn og skiskyting samarbeider vi bra med kretsapparatet, særlig rundt renn. Skyting har tett dialog og samarbeid med Norges skyteforbund. (Meråker vgs., vedlegg I).*
- *Vi samarbeider med foreningen Oppdal Alpin elite (OAe) om et helhetlig alpintilbud. Skolen, skikretsene i Midt-Norge, Oppdal kommune og elever/foresatte er medlemmer i OAE. OAE har i utgangspunktet ansvaret for tilbudet utenom ordinær skoletid/skolens rammer. Rektor er fast styremedlem i OAE. (Oppdal vgs. Vedlegg J)*

Det synes altså ikke å være en helhetlig organisering som fungerer for alle idretter. Sammenligner man for eksempel håndball på Heimdal, hvor talentene er spredt ut i ulike klubber og hvor klubbene har et eierskap til sine utøvere med alpint på Oppdal hvor det ikke er tilbud i klubber for utøvere over 16 år, så forstår man at de kanskje må ha ulike løsninger for organisering. Det er ulik kultur og historie i hver idrett, og vi mener dette er viktig å ta i betraktning for å videreutvikle modellen.

Fra intervjuene med sportslig ledelse så vi også at lignende tema rundt variasjon i samarbeid ble tatt opp. I møte med læreransatte trenere for håndball på Heimdal og leder i Sør-Trøndelag skikrets kom diskusjonen om hvem som ansetter treneren og følgene av det; Det er en fordel at man ser utøverne i hverdagen på skolen, men treneren må også være med på konkurranse og reise, kanskje blir det da en utfordring når man er låst til fag og må være hjemme. Samtidig er det noen idretter med veldig mye reise, andre nesten helt uten. Man ønsker også at trenerne skal være sultne, og det er mulig det er lettere å miste «trykket» hvis stillingene er for trygge. På den andre siden, hva skjer hvis man samarbeider med en klubb hvor hovedtrener ofte byttes ut, da vil det kanskje være bedre å ha noen faste ankerpunkt på skolen, forutsatt at disse er på et høyt nivå idrettsfaglig og erfaringsmessig. Flere perspektiver ble løftet frem, men konklusjonen fra gruppen var slik vi oppfattet det at også de har vanskeligheter med å komme med en fasit for alle linjer, og at løsningen kan være å gjøre en vurdering fra linje til linje. Det ble også diskutert hvordan man kan få enda bedre forankring inn mot idretten, møter, koordinater for særforbund og inkludering av sportslige ansvarlige for toppidrett i særforbundene var noen av temaene.

En av utfordringene i dagens tilbud virker å være at man i enkelte tilfeller arbeider med deler av idretten og ikke hele idretten som et helhetlig system som fungerer i en samstemt enhet. Det kan føre til at enkelte deler av idretten blir ekskludert/ekskluderer seg selv fra tilbudet. Oppdal beskriver dette i sin tilbakemelding.

- *Det er for tiden lite systematisk dialog med idretten lokalt (klubb/krets), mens kontakten er bedre med Norges Skiforbund, alpint, nasjonalt. (Oppdal vgs. Vedlegg J)*

Vi har valgt å kalle de vi har snakket med som jobber i klubb, krets/region og forbund, eller som trenere/lærere ved skolene sportslig ledelse. Disse representerer idretten. Et av innspillene fra disse intervjuene er at idretten også vil være med å kvalitetssikre tilbudet og det ønskes inkludering og involvering på flere nivå. Dette stemmer overens med kvalitetskriterium 6 som sier: Idretten, representert ved klubb, team eller særkrets/forbund, skal ha et tydelig eierskap i satsningsmodellen og bidra med økonomiske ressurser for å sikre en helhetlig organisering. En helhetlig organisering innebærer tett samarbeid mellom klubb, team og/eller særkrets/forbund.

Arbeidet med å avklare idrettens rolle, ambisjoner og ressursbidrag inn i modellen har allerede startet og ser ut til å være sentralt i den videre utviklingen av modellen (se vedlegg A):

Det er en viktig premiss for fylkesrådmannen at idretten støtter opp om spisset toppidrett. For å få en god og sammenhengende satsing så må idretten stille med trener - og støtteressurser for gjennomføring av samlinger og treninger. Utøverne må oppleve at trening og oppfølging henger sammen i opplæring og trening hele året.

Hvilke idretter skal det satse på og hvor?
Idretten må gis tid til å behandle i sine demokratiske valgte organer om og i hvilket omfang de kan bidra til spisset toppidrett. Denne prosessen ble startet i september og er ikke avsluttet.

3.2.4 Ytterligere rolleavklaring

Basert på erfaringene fra dagens kvalitetssikring virker det også hensiktsmessig med en ytterligere avklaring av roller i modellen. I følge utredningen som er referert til i arkivsaksdokument 201862241-3: Spisset toppidrett – kvalitet og innhold (vedlegg A) er rollene til aktørene for det meste avklart. Men et generelt inntrykk er at forståelsen av roller, oppgaver og mandat når det kommer til kvalitetssikring fortsatt synes å være noe uklar for alle involverte aktører (TRFK, OLTMN, skolene, idretten). Mer spesifikt uttrykkes det forvirring omkring Olympiatoppens mandat. Arbeidgruppen anbefaler at de ulike aktørenes roller og mandat blir formalisert ytterligere i en veileder for tilbudet om spisset toppidrett.

4. TOTALRESSURSER FOR SPISSET TOPPIDRETT

Dette kapittelet tar for seg den andre delen av utredningsmandatet. Dette innebærte en utredning av ressursbruken og alternative modeller for spisset toppidrett. I prosjektet har det så langt vært lagt opp til at spisset toppidretts- utøverne, altså de utøverne med størst ambisjoner og potensial til å bli toppidrettsutøvere, har fordelt skolebelastningen over 4 år. Dette for å optimalisere balansen mellom toppidrettssatsingen og virksomheten knyttet til skolefagene. «Omkostningene» med mye trening og reisevirksomhet ifm samlinger, konkurranser etc. er relativt store, så det har vært avgjørende å fordele skolebelastningen over flere år. Hensikten med ordningen har altså vært å legge til rette for at vordende toppidrettsutøvere skulle få bedre tid og overskudd til å drive med toppidrettsutvikling. På bakgrunn av dette ble arbeidsgruppen bedt om å utrede:

- På hvilken måte denne 4- årige tilretteleggingen skal fortsette
- Hvilke kriterier som skal ligge til grunn for å få tilrettelagt 4-årig skoleløp for å optimalisere kombinasjonen toppidrett og utdanning
- Modeller for kombinasjon av yrkesfag og spisset toppidrett
- Om dagens ressursbruk er den mest effektive til å svare opp ambisjonen om å være «verdens beste toppidrettsregion».
- Hvordan ressursene eventuelt kan omfordeles slik at tiltakene som gjøres blir mer målrettet

4.1 Tildeling til spisset idrettsfag og formål i Trøndermodellen

Ressursfordelingsmodellen fra Trøndelag fylkeskommune beskriver alle ressursene de seks videregående skolene får utover basisbevilgningen for å kunne gjennomføre aktivitetene tilknyttet spisset toppidrett. Dette inkluderer tildeling pr. linje og formål. Det gis for tiden 79.231,- per plass på idrettsfag. Ut fra skolestørrelse og beliggenhet gis det et tillegg for alle skoleplassene på mellom kr 0,- og kr 21.000,-. Utover tildelingen som er styrt av skolens aktivitet, dvs. antall plasser, så tildeles enkelte skoler ytterligere ressurser som spesielle tillegg i modellen. Leieavtaler av betydelig karakter finansieres og forvaltes av seksjon eiendom. Dette gjelder også leie av idrettsanlegg o.l. for gjennomføringen av opplæringen på idrettsfag herunder spisset toppidrett.

Alle skolene som har idrettsfag får tildelt ressurser ut fra planlagt kapasitet for det kommende skoleåret. Den planlagte kapasiteten fastsettes i mai/juni før skoleårets start. Kapasiteten kan økes frem mot skolestart, men ikke reduseres. Dette gir skolene en forutsigbar planleggingsramme.

Tildelingene er en videreføring av vedtakene som er gjort i de tidligere fylkene Nord-Trøndelag og Sør-Trøndelag. De er ikke harmonisert etter sammenslåingen av de to fylkene til Trøndelag, med unntak av satsen per spisset idrett som er lik for alle idrettene.

Tabell 1 gir en oversikt over tildelinger for idrettsfag utover det som normalt gis til alle skoler med idrettsfag. Deler av dette budsjettet inneholder poster som ikke faller inn under tilbudet om spisset toppidrett, og arbeidsgruppen vil kommentere hvordan et alternativt budsjett som utelukkende vil ta for seg bevilgninger til spisset toppidrett vil se ut.

Tabell 1: Tildeling til idrettsfag og formål

Skole	Formål	Spisestoppidrett YG1, timer	Fortsettelse toppidrett, timer	Farlige idretter, timer	Ekstra alpint, timer	Smalidretter, timer	Gratisprinsippet, timer	RBK-avtalen, timer	SUM, timer	SUM, kr.	SUM pr. skole, kr.
<i>Heimdal vgs</i>	Hopp	10,00	9,00	5,00					24,00	1 056 000,00	
	Kombinert	10,00	9,00	5,00					24,00	1 056 000,00	
	Skiskyting		9,00						9,00	396 000,00	
	Langrenn - kvinner	10,00							10,00	440 000,00	
	Langrenn - menn	10,00							10,00	440 000,00	
	Håndball - kvinner	10,00							10,00	440 000,00	
	Håndball - menn	10,00							10,00	440 000,00	
	Smalidretter				20,00				20,00	880 000,00	
	Orientering	10,00							10,00	440 000,00	
	SUM kr										5 588 000,00
<i>Medhus vgs</i>	Sykkel	12,00							12,00	528 000,00	
	SUM kr									528 000,00	
<i>Meraker vgs</i>	Langrenn	10,00							10,00	440 000,00	
	Skiskyting	10,00							10,00		
	Skying	11,00							11,00	484 000,00	
	Gratisprinsippet						9,00		9,00	396 000,00	
	SUM kr									1 760 000,00	
<i>Oppdal vgs</i>	Alpint	10,00	30,00	12,00					52,00	2 288 000,00	
	Ekstra - alpint - 3 fordyptinger				11,8				11,80	519 200,00	
	Ekstra - alpint - transport				4,71				4,71	207 064,00	
	SUM kr									3 014 264,00	
<i>Strinda vgs</i>	Fotball - kvinner	10,00							10,00	440 000,00	
	Fotball - menn							10,00	10,00	440 000,00	
	Fotball - menn - egen koordinator							10,60	10,60	466 400,00	
	Ishockey	10,00	10,00						20,00	880 000,00	
	Friluft	10,00							10,00	440 000,00	
	SUM kr									2 666 400,00	
<i>Steinkjer vgs</i>	Langrenn	10,00							10,00	440 000,00	
	Friluft	10,00							10,00	440 000,00	
	Skiskyting	10,00							10,00	440 000,00	
	SUM kr									1 320 000,00	
TOTALT		183,00	67,00	22,00	16,51	20,00	9,00	20,60	338,11	14 436 664,00	14 876 664,00

Under kolonnen lengst til venstre i tabellen beskrives hvilken skole som får de ulike tildelingene, i neste presiseres det til hvilken spesifikke linje og hvilket formål de blir gitt.

4.1.1 Tolkning av posten «Spisset toppidrett VG1, timer»

I kolonnen «Spisset toppidrett VG1, timer» beskrives det hvor mange timer hver enkelt linje får tildelt ekstra. Her kommer det frem at:

- Heimdal vgs. får 10 timer til hver av de syv linjene fordelt på de fem idrettene
- Melhus vgs. får 12 timer til sin sykkellinje
- Meråker vgs. får 10 timer til hhv. langrenn og skiskyting, mens skyting får 11 timer
- Oppdal vgs. får 10 timer til alpint
- Strinda vgs. får 10 timer til hver av sine tre linjer (fotball kvinner, ishockey, friidrett)
- Steinkjer vgs. får 10 timer til hver av sine tre linjer (langrenn, friidrett, skiskyting).

Kommentarer til posten «Spisset toppidrett VG1, timer»:

- Arbeidsgruppen anbefaler at det tydelig begrunnes hvorfor det er ulik tildeling til de ulike linjene. Hvorfor er sykkel på Melhus vgs. og skyting på Meråker vgs. tildelt hhv. 12 t og 11 t., når de andre linjene blir tildelt 10 t. hver?

4.1.2 Tolkning av posten «Fortsettelse toppidrett, timer»

Kolonnen «Fortsettelse toppidrett, timer» referer ifølge John Evjenth, Trøndelag fylkeskommune, til satsningen på utvalgte idretter ved utvalgte skoler i gamle Sør-Trøndelag. Denne satsningen var begrunnet i at dette var idretter med mange utøvere på et høyt nivå og behovet for å etablere svært gode tilbud som kunne konkurrere med private skoler i Norge. Ved å ha god kvalitet på tilbudene ville det være utfordrende for private aktører å etablere seg i Trondheimsregionen. Ordningen kan betraktes som en forløper til spisset toppidrett i Sør-Trøndelag. Da spisset toppidrett ble etablert i både Nord- og Sør-Trøndelag, kom denne bevilgningen på «toppen av» den allerede eksisterende satsningen for skolene og idretten. Fra tabell 1 leser vi at:

- Heimdal vgs. får 9 t. hver for linjene hopp, kombinert og skiskyting
- Oppdal vgs. får 30 t. for alpint
- Strinda får 10 t. for ishockey

Kommentarer til posten «Fortsettelse toppidrett, timer»:

- Arbeidsgruppen anbefaler at denne posten omposteres. I forbindelse med begrunnelsen av størrelsen på tildelingen til hver enkelt linje bør det vurderes om de totalt 67 timene som nå gis «på toppen» av tildelingene til spisset toppidrett skal fordeles mer jevnt på de ulike linjene og skolene. Dette vil få store konsekvenser for spesielt alpint på Oppdal vgs., men det er arbeidsgruppens anbefaling at denne tildelingen istedet integreres i en godt begrunnet ulik størrelse på grunnbevilgningen til hver av de ulike linjene. Skiskyting er forøvrig ikke lenger et tilbud innenfor spisset toppidrett ved Heimdal vgs., og bør slik tas bort fra budsjettet, og integreres som nevnt over.
- Arbeidsgruppen anbefaler at de ulike aktørene går sammen for å vurdere hvilke linjer som krever ulike ressurser.

4.1.3 Tolkning av posten «Farlige idretter, timer»

Kolonnen «Farlige idretter, timer» referer til ekstra tildelinger til tre idretter (hopp, kombinert og alpint) ved hhv. Heimdal vgs. og Oppdal vgs.. Dette er idretter som krever ekstra personell for å ivareta sikkerheten til elevene som utøver den.

- Heimdal vgs. får tildelt 5 t. hver til hhv. hopp og kombinert
- Oppdal vgs. får tildelt 12 t til alpint

Kommentarer til posten «Farlige idretter, timer»:

- Arbeidsgruppen anbefaler at også denne posten omposteres inn i grunnbevilgningen etter en helhetlig vurdering av hvor mye hver enkelt linje krever av ressurser. Her må det også begrunnes hvorfor f.eks. alpint får tildelt 12 t. og hopp/kombinert får tildelt 5 t. for å ivareta elevenes sikkerhet.

4.1.4 Tolkning av posten «Ekstra alpint, timer»

Kolonnen «Ekstra alpint, timer» referer til tildelingen fra tidligere Sør-Trøndelag fylkeskommune til de alpine fordypningene slalåm, storslalåm og utfor/super-G. Tildelingen ble gitt for å kunne ha parallelle treninger i mindre grupper i de tre disiplinene. I tillegg referer posten til ekstra midler til transport av alpinister til bakker/anlegg utenom Oppdal kommune for å gjennomføre konkurranser og trening.

- Oppdal vgs. får tildelt 11, 8 t og 4,71 t. for hhv. 3 fordypninger i alpint og transport

Kommentarer til posten «Ekstra alpint, timer»:

- Arbeidsgruppen anbefaler at også denne posten omposteres inn i grunnbevilgningen etter en helhetlig vurdering av hvor mye hver enkelt linje krever av ressurser.

4.1.5 Tolkning av posten «Småidretter, timer»

Kolonnen «Småidretter, timer» referer til tildelingen fra tidligere Sør-Trøndelag fylkeskommune for å ivareta utøvere som holdt det idrettslige nivået for utøver på spisset toppidrett, men som utøvde en idrett som ikke var omfattet av ordningen med spisset toppidrett (f.eks. skøyteløper, svømmer m.m.). I tabell 1 kommer det frem at:

- Heimdal vgs. får 20 t. ekstra tildeling til slike «Småidretter».

Kommentarer til posten «Småidretter, timer»:

- Arbeidsgruppen anbefaler at denne tildelingen til Heimdal vgs. omposteres. Denne bevilgningen kan istedet omdisponeres av Trøndelag fylkeskommune. Vi ber om at det vurderes å lage en egen pott tilknyttet små idretter. Det bør være mulig for alle videregående skoler i Trøndelag fylke med elever som deltar i idretter på spisset toppidrettsnivå å søke om midler fra denne potten.

4.1.6 Tolkning av posten «Gratisprinsippet, timer»

Kolonnen «Gratisprinsippet, timer» refererer til en tidligere tildeling fra Nord-Trøndelag fylkeskommune til Meråker videregående skole for å dekke kostnader utøverne har til ski og reiser utover det som er nødvendig for å gjennomføre opplæringen på idrettsfag. Gratisprinsippet gjelder kostnader knyttet til gjennomføring av opplæringen. Elevene på spisset

toppidrett har to roller: elev og utøver. I rollen elev har ungdommen krav på gratis opplæring. Opplæringen skjer i skolens regi og i tråd med læreplanene. I rollen utøver kan ungdommen f.eks. velge å kjøpe ekstra utstyr, engasjere privat trener i samarbeid med andre. Dette er kostnader som ikke er dekket av gratisprinsippet i opplæringsloven. I tabell 1 kommer det frem at:

- Meråker vgs. mottar 9 t. ekstra tildeling til «Gratisprinsippet, timer»

Kommentarer til posten «Småidretter, timer»:

- Arbeidsgruppen anbefaler at denne tildeling til Meråker vgs. omposteres. Alle linjene og skolene må ivareta gratisprinsippet, og det vil naturlig at også disse timene integreres i grunnbevilgningen i til hver enkelt spisset linje.

4.1.7 Tolkning av posten «RBK-avtalen, timer»

Kolonnen «RBK-avtalen, timer» refererer til tilskudd fra Trøndelag fylkeskommune til Strinda vgs.. Bevilgningen gjelder organiseringen og gjennomføringen av en egen linje med fotball for menn. Denne linjen er ikke en del av tilbudet om spisset toppidrett, men istedet en egen avtale utenfor det tilbudet som blir omtalt i denne utredningen. I tabell 1 kommer det frem at:

- Strinda vgs. mottar 10 t. + 10,60 t. i tilskudd for å drive linjen med fotball for menn i samarbeid med Rosenborg Ballklubb.

Kommentarer til posten «RBK-avtalen, timer»:

- Arbeidsgruppen anbefaler at denne posten omposteres fra regnskapet knyttet til spisset toppidrett da dette ikke er en del av tilbudet. De ulike aktørene bør se på muligheten for å integrere «RBK-avtalen» i tilbudet om spisset toppidrett. Om dette skjer, anbefaler arbeidsgruppen at størrelsen på tildelingen harmoniseres med størrelsen på tildelingen som blir gitt til fotball kvinner.

4.1.8 Tolkning av posten «SUM pr. skole, kr.»

Kolonnen «SUM pr. skole, kr» refererer til det totale tilskuddet fra Trøndelag fylkeskommune til hver enkelt skole. Her er alle poster inkludert. I tabell 1 kommer det frem at:

- Heimdal vgs. blir tildelt kr. 5 588 000,.
- Melhus vgs. blir tildelt kr. 528 000,-
- Meråker vgs. blir tildelt kr. 1 760 000,-
- Oppdal vgs. blir tildelt kr. 3 014 064 ,-
- Strinda vgs. blir tildelt kr. 2 666 400 ,-
- Steinkjer vgs. blir tildelt kr. 1 320 000,-
- Totalt blir de seks skolene tildelt kr 14 876 644,-

4.2 Ekstra tildeling til 4. år i skole

I tillegg til midlene som gis til alle de seks videregående skolene er det enkelte av skolene som gis ekstra tildeling for gjennomføring av 4. år i skole for elever tilknyttet spisset toppidrett, se tabell 2.

Tabell 2: Ekstre tildeling til 4. år i skole

Skole	Elevsats for idrettsfag	Antall elever	Justert for deltid	SUM
<i>Heimdal vgs.</i>	77 566,00	60,00	0,40	1 861 584,00
<i>Melhus vgs.</i>				
<i>Meråker vgs.</i>	77 566,00	15,00	1,00	1 163 490,00
<i>Oppdal vgs.</i>				
<i>Strinda vgs.</i>	77 566,00	30,00	0,40	930 792,00
<i>Steinkjer vgs.</i>				
TOTALT	232 698,00	105,00		3 955 866,00

Hensikten med dette ekstra året i skolen er å gi elevene muligheten til å redusere den samlede belastningen knyttet til den kombinerte satsningen på skole og toppidrett. Skolene får full betaling for utøveren tredje året og redusert betaling fjerde året. Tilsvarende ordning gjelder for utøvere på yrkesfaglige utdanningsprogrammer. I tabell 2 kommer det frem at:

- Heimdal vgs. får tildelt kr. 1 861 584,-
- Meråker vgs. får tildelt kr. 1 163 490,-
- Strinda vgs. får tildelt kr. 930 792,-
- Totalt får de tre skolene tildelt kr. 3 955 866,- for gjennomføring av 4. år for elevene tilknyttet spisset toppidrett.

Kommentarer til posten «Ekstra tildeling til 4. år i skole»:

- Arbeidsgruppen anbefaler at denne posten omposteres. Ordningen med finansieringen av et 4. år bør være lik for alle skolene som tilbyr spisset toppidrett, og omfatte de samme elevgruppene og ha den samme tildelingsmodellen.
- Arbeidsgruppen anbefaler at de midlene som eventuelt frigjøres ved å omlegge finansieringen av fjerde året kan disponeres til en mer harmonisert styrking av satsningen på spisset toppidrett.

4.3 Andre kostnader

Utover de tildelingene som blir gitt til de enkelte skolene har vi fra Trøndelag fylkeskommune også fått en oversikt over andre kostnader knyttet til toppidrett, se tabell 3.

Tabell 3: Andre kostnader

Mottaker	Formål	SUM kr
<i>Byåsen håndball Elite</i>	Oppfølging av avtale	150 000,00
<i>TrønderAlpin</i>	Tilbud til overårige	500 000,00
<i>RBK-avtalen</i>	Leie av lokaler og ekstra fellesfag grupper	660 000,00
<i>Olympiatoppen</i>	Samarbeidsavtale	500 000,00
TOTALT		1 810 000,00

- Tildelingene til Byåsen håndball Elite og TrønderAlpin. Dette er egentlig en tildeling til er hjemlet i politiske vedtak og vurderinger ti Sør-Trøndelag om støtte til de to klubbene. De er videreført i Trøndelag i påvente av avklaringer rundt spisset toppidrett.
- Tildelingen til «RBK-avtalen» er en del av toppidrettssatsningen i Trøndelag og inngår i helhetsbildet. Det er ifølge Trøndelag fylkeskommune en teknikalitet at tilbudet ikke er vedtatt som en del av spisset toppidrett da det i hovedsak følger kvalitetskravene beskrevet tidligere.
- Tildelingen til Olympiatoppen er gitt som følge av OLTMNs rolle og ansvar i samarbeidet.

Kommentarer til posten «Andre kostnader»:

- Arbeidsgruppen anbefaler at tilskuddene til Byåsen håndball Elite og TrønderAlpin revurderes. I spisset toppidrett er det forventet at idrett og klubb samarbeider om organiseringen og finansieringen av et helintegrert tilbud. Det må vurderes om det er rimelig at disse klubbene skal få tilskudd når f.eks. Kolstad håndball og Nidaros Hockey ikke får det.
- Arbeidsgruppen anbefaler at tilskuddet tilknyttet RBK-avtalen revurderes. Som nevnt over anbefaler arbeidsgruppen at også fotball for menn formelt integreres i tilbudet om spisset toppidrett og at bevilgningene som blir gitt til f.eks. fotball for menn og fotball for kvinner harmoniseres.
- Arbeidsgruppen anbefaler at tilskuddet som blir gitt til Olympiatoppen revurderes med hensyn til omfanget i OLTMNs arbeid knyttet til tilbudet om spisset toppidrett på de ulike linjene.

4.4 Totale kostnader spisset toppidrett

I tabell 4 har vi samlet de totale kostnadene som blir tildelt skolene og andre aktører fra Trøndelag fylkeskommune

Tabell 4: Totale kostnader spisset toppidrett

Mottaker	SUM tildeling pr. skole	Andre kostnader	SUM totalt
Heimdal vgs.	7 449 584,00		
Melhus vgs.	528 000,00		
Meråker vgs.	2 923 490,00		
Oppdal vgs.	3 014 264,00		
Strinda vgs.	3 597 192,00		
Steinkjer vgs	1 320 000,00		
Byåsen håndball Elite		150 000	
TrønderAlpin		500 000	
Olympiatoppen		500 000	
RBK-avtalen		660 000	
TOTALT	18 832 530,00	1 810 000	20 642 530,00

Fra denne tabellen kommer det frem at Trøndelag fylkeskommune tildeler totalt kr 20 642 530,- til ulike aktører for å finansiere satsning på toppidrett i Trøndelag.

4.5 Fortsettelse av 4-årig tilrettelegging

Et fireårig løp med muligheter til redusert studiebelastning synes å være svært viktig for utøverne som velger å satse på toppidrett. Både rektorer, avdelingsledere, trenere og tidligere elever peker på dette som et suksesskriterium.

Det virker altså som det finnes bred enighet om at de som satser bør ha tilbud om fire år – i likhet med det som er konkludert i tidligere utredning (se vedlegg A). I tillegg er det også påpekt at det er flere som satser, men som ikke blir valgt ut til spissa toppidrett, og dermed ikke får tilbud om fire år. Det er nevnt at disse også bør ha en mulighet til å få tilrettelagt for en optimal totalbelastning mellom skole og idrett. Enkelte mener også at det beste er at alle får tilbud om fire år, og at det er en lik løsning for alle som går idrettsfag. Uavhengig av dette virker det hensiktsmessig med klare kriterium for hva som kvalifiserer til et fireårig løp innenfor prosjektet trøndermodellen- spissa toppidrett.

Ifølge mandatet har «hensikten med ordningen vært å legge til rette for at vordende toppidrettsutøvere skulle få bedre tid og overskudd til å drive med toppidrettsutvikling». Det er altså en ordning som skal sikre at totalbelastningen skole og satsing på toppidrett ikke blir for høy. Eleven får dette tilbudet fordi vedkommende har høye ambisjoner om å drive toppidrett, som krever en ekstra innsats som ikke nødvendigvis er forenelig med et ordinært skoleløp. Følgelig er det viktig at tiden brukes slik den er ment, og at man unngår å gi enkeltelever urettmessige fordeler ved opptak til høyere utdanning. Dette kommer også til uttrykk i tidligere utredning (se vedlegg A):

Utøvere som går ut av spisset toppidrett for å satse fullt ut på opplæring bør behandles som alle andre elever i forhold til lengden på opplæringstiden. Det er ikke ønskelig å legge til rette for å gi lengre tid fordi utøverne skal kunne ta flere fag eller oppnå bedre karakterer enn andre elever. Det vil gi dem en urettmessig fordel ved opptak til høyere utdanning. Lengre tid til opplæring skal være en kompensasjon for at utøverne må bruke mer tid på kombinasjon av trening og opplæring enn andre elever, og dermed ikke får tatt ut sitt potensiale. Dette gjelder utøvere både på yrkesfaglige og studieforberedende utdanningsprogrammer.

Kommentarer fra arbeidsgruppen til fortsettelse av 4 års tilrettelegging

Arbeidsgruppen er av den oppfatning at de som blir valgt ut som en del av spissa toppidrett får tilrettelagt for fire år. Samtidig må det i enkelttilfeller vurderes om de som viser ambisjoner og potensial, men som ikke blir tatt ut til spisset toppidrett, også skal få mulighet til ta sin videregående opplæring over fire år. I noen tilfeller vil det være slik at nivået er så høyt på en aktuell linje at mange med høye ambisjoner og potensial faller utenfor tilbudet. Arbeidsgruppen anbefaler at det legges tilrette for at de ulike samarbeidsaktørene etter en helhetsvurdering avgjør om det kan være aktuelt å tilby et fireårig løp til tross for at den enkelte eleven ikke er en del av spisset toppidrett. En slik løsning forutsetter at TRFK, skolene, idretten og OLTMN i samarbeid definerer transparente kriterier for denne muligheten. Disse kriteriene bør formaliseres tydelig i en veileder for spisset toppidrett.

4.6 Modeller for kombinasjonen yrkesfag og spisset toppidrett

Som nevnt er samtlige linjer tilknyttet tilbudet om spisset toppidrett underlagt studieforberedende program og idrettsfag. Samtlige skoler etterspør imidlertid en generell beskrivelse av hvordan det kan tilrettelegges for en kombinasjon av yrkesfag og toppidrett. Dette har tidligere blitt gjennomført som «skreddersøm». Det mangefasetterte faglige tilbudet, samt ulik struktur og lengde på utdanningen, har imidlertid gjort at tilretteleggingen utfordrende.

Pr. 2021 finnes det 10 yrkesfaglige utdanningsprogram: Bygg- og anleggsteknikk; Elektro og datateknologi; Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign; Håndverk, design og produktutvikling; Helse- og oppvekstfag; Informasjonsteknologi og medieproduksjon; Naturbruk; Restaurant- og matfag; Salg, service og reiseliv; Teknologi- og industrifag. Studieforberedende utdanningsprogram går over tre år, og yrkesfaglige utdanningsprogram går over fire år (VG1 og VG2 på skole, samt enten VG3 i skole eller 2 års opplæring i bedrift).

I rapporten fra Heimdal vgs. (se vedlegg G) presenteres forslag om å tilby de to årene på skolen over tre år. I likhet med Melhus vgs (se vedlegg H), pekes det imidlertid på en utfordring med hensyn til at det faglige tilbudet i idrettsfag er bedre tilpasset spisset toppidrett som modell enn det varierte faglige tilbudet som finnes i de 10 yrkesfaglige utdanningsprogrammene. Skolene peker på muligheten for at elever fra yrkesfag kan delta på deler av opplegget i spisset toppidrett, men at det er tilnærmet umulig å integrere tilbudet 100%.

Kommentarer fra arbeidsgruppen til kombinasjonen av yrkesfag og spisset toppidrett
Arbeidsgruppen har drøftet muligheten for å integrere tilbudet i spisset toppidrett med alle aktørene gjennom fokusgruppeintervju og dialog i arbeidsgruppemøter. Vi har imidlertid kommet frem til at det ikke er mulig å skissere en generell modell for kombinasjonen yrkesfag og spisset toppidrett som kan omfatte alle de ulike idrettene og de 10 yrkesfaglige utdanningsprogrammene. Basert på dette vil vi istedet be skolene om å skissere hvordan de kan tilpasse de yrkesfaglige utdanningsprogrammene de har på sin skole til de aktuelle tilbudene om spisset toppidrett de har på sin enkelte skole. I tillegg vil arbeidsgruppen i tråd med vår anbefaling om å sentralisere midlene til «småidretter» til TRFK (se 4.7.3 Alternativt budsjett C), oppfordre TRFK til å tydeliggjøre informasjon om hvordan skolene, uavhengig av utdanningsprogram, kan søke på midler om tilpasset opplæring for elever som driver idrett på toppidrettsnivå.

4.7 Alternative budsjett

4.7.1 Alternativt budsjett A

Arbeidsgruppens alternativ A er foreslått av Steinar Lio, rektor Olav Duun vgs. Denne modellen tar utgangspunkt i kr 20 000 000,- som ramme, og forutsetter en presis definisjon «spisset toppidrett» som kvalifisering til tilpasset opplæring, se tabell 5.

Tabell 5: Alternativt budsjett A (Steinar Lio, rektor Olav Duun vgs.)

Kategori	Nivå, beskrivelse	Årlig andel av totalbevilgningen på kr 20 000 000,-
1 «Grunnfinansiering» for toppidretts- /landslinjeskolene	<ul style="list-style-type: none"> - Tildeles utvalgte skoler som har stabil aktivitet, og et definert antall elever innom kategorien «spisset toppidrett», og hvor elevene er kjente/identifiserte elever under arbeidet med det årlige inntaket. - Fordelingen skjer basert på antall identifiserte elever som er «innrapportert» i inntaket under kategorien «spisset toppidrett» - Gjelder skoler som har et årlig grunnlag/behov for ekstratildeling på mer enn kr 1 500 000,-. Disse følger kategori 2a eller 2b 	10 000 000,-
2a «Søkbare midler» til enkeltelever på alle skolene	<ul style="list-style-type: none"> - Tildeles skolene som har årlig variasjon i antall elever innom kategorien «spisset toppidrett», men hvor elevene er kjente/identifiserte under arbeidet med det årlige inntaket - Gjelder skoler som har et årlig grunnlag/behov for ekstratildeling på mindre enn kr 1 500 000,- 	2 000 000,-
2b «Søkbare midler» til enkeltelever på alle skolene	<ul style="list-style-type: none"> - Tildeles skolene som får elever innom kategorien «spisset toppidrett», men hvor elevene er ukjente/ikke identifiserte under arbeidet med det årlige inntaket. - Gjelder skoler som har et årlig grunnlag/behov for ekstratildeling på mindre enn kr 1 500 000,- 	1 000 000,-
3 «Søkbare midler» basert på «Spesielle behov»	<p>Aktuelle spesielle behov:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Her må man definere ulike kategorier. Det er en vanskelig øvelse. En bør ende opp med generelle kriterier som ikke er forankret for mye i idrettens egenart, men er mer generelle og overordnede. - «Spesielt farlige idretter» er et eksempel på et kriterium som er problematisk for å skille idretter og behov fra hverandre - «Gratisprinsippet» er et kriterium som kan være relevant. Idretter som krever mer reising enn andre kan kanskje forsvare tillegg. - Disse midlene kan være midler som må søkes på hvert år ut fra årlige behov. Alternativt at det er mulig å skille idrettene og identifisere et årlig tillegg som beregnes for hver elev innen «spisset toppidrett» og den enkelte type idrett. 	x

4.7.2 Alternativt budsjett B

Alternativt budsjett B er foreslått av Meråker vgs. Denne modellen er basert på at man sikrer 100% treneroppfølging, samlinger som er kostnadsfrie for elevene, tildeling for 4. året for samtlige skoler, samt utstyrstillegg til hver spissa-gruppe. I modellen er det også mulig å legge inn ulik gruppestørrelse for hver enkelt idrett (f.eks. knyttet til ivaretagelse av sikkerhet basert på idrettens egenart), se tabell 6.

Tabell 6: Alternativt budsjett B (Meråker vgs.)

Skole	Hopp	Kombi	Skiskyting	Langrenn	Håndball	Orienteering	Sykkel	Skiskyting	Alpin	Fotball	Ishockey	Fridrett	Antall grupper	Antall elever totalt	Tildeling grupper	Tildeling 4 årst	Tildeling samlinger	Tildeling utstyr	Sum	
Gruppestørelse - antall utøvere	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8
Einlinje vgs	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Medalje vgs																				
Medalje vgs																				
Opplæringsvgs																				
Stridsvgs																				
Steinløp vgs																				
SUM idrett	1	1	2	3	1	1	1	1	1	1	1	2	16	128	13 488 000	5 957 000	3 200 000	400 000	kr	23 045 000

Gj snitt lønn i TRFK inkl. sos. kostn. 843000 ???
 4. Året justert for deltid 0,6
 Elevsats idrettsfag kr 77 566
 Sats pr utøver 25000 25 dager
 Sats pr gruppe utstyr 25000

Problemstillinger:
 1. Forventninger: Hvilke forventninger ligger til prosjektet? Oppfølging? Samlinger? Utstyr? Konkurranser? Forventninger og økonomi må henge sammen.
 2. Grøntsnappet: Skal samlinger ligge inne i tildeling? Det gjør opplegget veldig dyrt. Skulle oppfølging i skoleid og utenfor? Kan man forvente at en som er med på spisset toppidrett betaler for samlinger? Frivillig?
 3. Profittskoler for enkeltidretter? En fyrtråskole pr idrett i tildeling?

Modell:

1. En 100 prosent stilling pr gruppe. Gruppestørrelse og antall grupper for hver enkelt idrett defineres av Olympiatoppen i samarbeid med TRFK.
2. 4 året tilbys til alle på dette tilbudet med tildeling ut i fra sats for idrettsfag - justert for deltid 0,6.
3. Sats for samlinger tildeles ut i fra antall utøvere
4. Sats for utstyr tildeles pr gruppe

Anleggskostnader
 Eiendomsavdelingen i Trøndelag fylkeskommune forvalter leiesviter opp mot anlegg.

4.7.3 Alternativt budsjett C

Alternativ C tar utgangspunkt i at vi i tråd med våre anbefalinger nevnt ovenfor tar utgangspunkt i at vi:

- - Tildeler alle linjene 15 t. flatt (inkl. fotball herrer på Strinda vgs.)
- - Sentraliserer posten «småidretter, timer» til fylkeskommunen sentralt
- - Fjerner posten «Fortsettelse toppidrett, timer»
- - Fjerner «Farlige idretter, timer»
- - Fjerner posten «Ekstra alpint, timer»
- - Fjerner posten «gratisprinsippet, timer»
- - Fjerner posten «RBK-avtalen»
- - Fjerner posten «ekstra tildeling til 4. år i skole»
- - Fjerner tildelingen til Byåsen håndball Elite
- - Fjerner tildelingen til Oppdal alpin Elite
- - Fjerner tildelingen til RBK-avtalen

Med dette som utgangspunkt får vi følgende budsjett som vist i tabell 7:

Tabell 7: Alternativt budsjett C

Skole	Formål	Timer	SUM, pr linje, kr.	SUM pr. skole, kr.
Heimdal vgs	Hopp	15,00	660 000,00	4 620 000,00
	Kombinert	15,00	660 000,00	
	Langrenn - kvinner	15,00	660 000,00	
	Langrenn - menn	15,00	660 000,00	
	Håndball - kvinner	15,00	660 000,00	
	Håndball - menn	15,00	660 000,00	
	Orientering	15,00	660 000,00	
Melhus vgs	Sykkel	15,00	660 000,00	660 000,00
Meråker vgs	Langrenn	15,00	660 000,00	1 980 000,00
	Skiskyting	15,00	660 000,00	
	Skyting	15,00	660 000,00	
Oppdal vgs.	Alpint	15,00	660 000,00	660 000,00
Strinda vgs.	Fotball - kvinner	15,00	660 000,00	2 640 000,00
	Fotball - herrer	15,00	660 000,00	
	Ishockey	15,00	660 000,00	
	Friidrett	15,00	660 000,00	
Steinkjer vgs.	Langrenn	15,00	660 000,00	1 980 000,00
	Friidrett	15,00	660 000,00	
	Skiskyting	15,00	660 000,00	
Fylkeskommunen	Småidretter	30,00	1 320 000,00	1 320 000,00
Olympiatoppen	Samarbeidsavtale			500 000,00
TOTALT		315,00	13 860 000,00	14 360 000,00

Fra tabell 7 ser vi at budsjettet vil reduseres fra kr 20 642 530,- til kr 14 360 000,-. Det alternative budsjettet innebærer med andre ord en frigjøring av midler til en en mer harmonisert styrking av satsningen på spisset toppidrett på kr. 6 282 530,-.

5. OPPSUMMERING OG ANBEFALINGER FRA ARBEIDSGRUPPEN

5.1 Utredningens hovedfunn

Arbeidet med utredningen har avdekket at det eksisterer ulik forståelse for hva som er konseptet og hvordan man sammen klarer å skape en optimal utviklingsarena for de største talentene i de respektive idrettene gjennom skole/idretts-modellen i spisset toppidrett. Rapportens funn viser at det er uklarhet i rolleforsåelse og hva samarbeidet mellom TRFK, OLTMN, skolene og idretten skal innebære. Det er behov for tydeligere dialog og avklaringer omkring de ulike aktørenes roller og mandat knyttet til system for kvalitetssikring.

Ressursfordelingen fremstår som uklar med behov for harmonisering og transparente begrunnelser for evt. ulik tildeling til de ulike skolene og linjene. Det må imidlertid samtidig sørges for at de tilbudene som fungerer godt idag ikke bli blir for skadelidende som følge av evt. omfordeling av ressurser. Et alternativt budsjett bør ta hensyn til dette. Det er behov for en tydeliggjøring av kriterier knyttet til ressursfordeling. Alle tilbudene bør søke på nytt for å svare opp kvalitetskriteriene, og da bør det legges særlig vekt på linjenes satsingsmodeller og integreringen av skoletilbudet og idrettstilbudet. Søknaden må komme fra skolen og samarbeidsmiljøet/idretten. Idrettene må frem på banen for å vise hvordan de er en del av spisset toppidrett og en helhetlig satsingsmodell i samarbeid med skolen til det beste for utviklingen av talentene i den respektive idretten.

5.2 Anbefalinger fra arbeidsgruppen

5.2.1 System for kvalitetssikring for spisset toppidrett

Vi har valgt å fokusere på én alternativ modell for kvalitetssikring. Denne modellen tar utgangspunkt i dagens system, men hensyntar de sentrale utviklingsområdene som er påpekt tidligere. Vi anbefaler dermed at kvalitetssikringen fortsetter på samme måte som i dag, men at skoleeier og de ulike aktørene:

I) Gjennomfører innledende avklaringsmøte mht mandat i tilbudet om spisset toppidrett

Deltagere: TRFK og Olympiatoppen

Avklaringen av Olympiatoppens rolle/innflytelse i kvalitetssikringen og utviklingen av modellen. Etter denne første avklaringen har vi foreslått et ytterligere møte med alle aktører

Kommentar: Møtet er planlagt gjennomført 2.7.21

II) Gjennomfører avklaringsmøte mht. system for kvalitetsstyring med alle involverte aktører

Deltagere: TRFK, Olympiatoppen, skolene, idretten

Her bør det informeres om avklaringen omkring Olympiatoppens mandat. I tillegg bør de øvrige aktørenes roller, oppgaver og ansvar gjennomgås, evt. revideres og vedtas.

III) Innstiller kontaktperson for spisset-toppidrett i fylkeskommunen

- A. Formalisere mandat for kontaktperson i TRFK
- B. Formalisere samarbeid mellom TRFKs kontaktperson og OLTMN, skolene og idretten

5.2.2 Totalressurser og alternative modeller for spisset toppidrett

Arbeidsgruppen anbefaler at alternativt budsjett C danner et utgangspunkt for en vurdering av hvordan midlene tilknyttet spisset toppidrett kan omdisponeres fra Trøndelag fylkeskommune. Merk at i dette alternative budsjettet er RBK-avtalen integrert som en likestilt linje som de andre i tilbudet om spisset toppidrett. Det ligger et potensial til å få en mer optimal fordeling og bruk av ressursene til det beste for toppidretten. Til tross for dette må det sørges for at de satsingene som fungerer godt per i dag, ikke blir for skadelidende slik at det sportslige tilbudet svekkes for kommende toppidrettsutøvere i disse idrettene. Her må man finne gode løsninger som ivaretar dette, og alternativt budsjett bør ta hensyn til det.

IV) Arbeidsgruppen anbefaler at de frigjorte midlene på kr 6 282 530,- brukes til styrke satsningen på spisset toppidrett gjennom å:

- Vekte timetildelingen pr. linje basert på behov knyttet til ivaretagelse av HMS, styrkning for å være konkurransedyktig med private tilbud, gratisprinsippet, OLTMNs satsningsprosjekt, transport, oppfølging (individuell vs. lagidrett) og idrettens egenart generelt. Kriteriene for timetildelingen til de ulike linjene må utvikles og begrunnes eksplisitt i et samarbeid mellom TRFK, skolene, idretten og OLTMN.
- Harmonisere tildelingen (jf. Heimdal vgs, Oppdal vgs, og Strinda vgs.: Fortsettelse toppidrett, timer). Denne tildelingen bør fordeles over alle skolene og linjene som tilbyr spisset toppidrett basert på kriteriene nevnt ovenfor.
- Sentralisere midlene til «Småidretter» som tidligere ble gitt til Heimdal vgs til en pott i Trøndelag fylkeskommune som alle skoler i Trøndelag fylke kan søke på om de har elever på høyt toppidrettsnivå tilsvarende elevene på spisset toppidrett. Denne potten kan også brukes for å ivareta elever som er tilknyttet yrkesfag, og som samtidig er toppidrettsutøvere med behov for spesiell tilrettelegging.
- Harmonisere tildelingen av ekstra midler for et 4.år blant alle de seks skolene som tilbyr spisset toppidrett. Arbeidsgruppen anbefaler at kun elever som er en del av spisset toppidrett får mulighet til å ta videregående skole over 4 år.
- Justere tildelingen til Olympiatoppen i tråd med mandatet de blir gitt av Trøndelag fylkeskommune.

V) Det bør utvikles en transparent og tydelig veileder for tilbudet om spisset toppidrett. I denne veilederen bør følgende aspekter presiseres:

- Kvalitetskrav for spisset toppidrett

- Overordnet system for kvalitetssikring (inkl. årshjul og mandat for hhv. TRFK, skolene, idretten og OLTMN)
- Olympiatoppens talentveileder og generell beskrivelse av kriterier for å bli tatt opp på spisset toppidrett
- Ressursfordelingsmodell: Beskrivelse av en differensiert ressursfordeling til hver enkelt linje basert på tydelige og godt begrunnede kriterier.
- Prinsipper for ansettelser av trenere/lærere
- Beskrivelse av tilbudet for hver av de 18 linjene i lys av kvalitetskravene, inkl.:
 - o Innhold og organisering (inkl. system for kvalitetssikring og samarbeid med idretten for et helintegret tilbud på linjenivå; kvalitet i skolarbeidet/utdanningsdelen/fagkombinasjoner)
 - o Kriterier for opptak til spisset toppidrett og tilbud om et 4-årig skoleløp
 - o Eksempler på hvordan tilbudet om spisset toppidrett på hver enkelt linje kan kombineres med yrkesfag
 - o Plan for videre utvikling av tilbudet de neste tre år (i lys av siste evaluering gjennomført av OLTMN)

VEDLEGG

VEDLEGG A Arkivskapsdokument 201862241-3 – Spisset toppidrett: kvalitet og innhold

Trøndelag
fylkeskommune

Arkivsak-dok.	201862241-3		
Saksbehandler	John Evjenth		
Saksgang		Møtedato	Utvalgssaksnr
Hovedutvalg for utdanning		14.11.2018	81/18
Yrkesopplæringsnemnda		08.11.2018	

Spisset toppidrett - kvalitet og innhold.

Fylkesrådmannens innstilling:

Hovedutvalg for utdanning vedtar:

1. at ungdommer som er en del av spisset toppidrett eller holder tilsvarende idrettslig nivå, får rett til et fjerde opplæringsår dersom de har behov for det, for å kombinere satsingen på utdanning og idrett. Dette gjelder elever på både yrkesfaglige og studieforbereende utdanningsprogrammer.
2. at skolen får tildelt 50 prosent av en elevsats for elever på et fjerde opplæringsår, dersom antall elever overstiger åtte.
3. at målsetningen for spisset toppidrett er at Trøndermodellen skal være «verdens beste» for kombinasjonen toppidrett og utdanning.
4. at fylkesrådmannen kommer tilbake med en sak som beskriver økonomiske og organisatoriske konsekvenser av å nå målsetningen herunder tiltak for utøvere på yrkesfaglige utdanningsprogram.

Trøndelag fylkeskommune

Click or tap here to enter text.

Vedlegg:

Nummererte vedlegg som følger saken:

1. Idrettspolitisk manifest.
2. Reviderte kvalitetskrav.
3. Forslag til roller.
4. Forslag til årshjul for samarbeidet.

Andre refererte dokumenter i saken:

Sammendrag

I saken blir ambisjonen for spisset toppidrett drøftet. Kvalitetskrav for ordningen og innhold i roller blir beskrevet. Ordningen med forlenget opplæringstid blir drøftet. Det legges fram forslag for finansiering av fastsettelse av plantall for et fjerde opplæringsår.

I saken i 2019 vil tildeling for per gruppe spisset toppidrett bli lagt fram for avgjørelse. Hvilke idretter fylkeskommunen skal satse på og lokalisering av dem vil bli lagt fram. Det vil bli konkludert i forhold til roller, kvalitetskrav og system for oppfølging av spisset toppidrett.

Bakgrunn:

Sak 119/18: Økonomiplanen for 2019 – 2020, utfordringsdokumentet:

«Seks av de videregående skolene har i dag ett eller flere tilbud innenfor spisset toppidrett. Dette er tilbud som trenger en gjennomgang for å undersøke kommunikasjon og samarbeid med Olympiatoppen, kvalitetskriterier og optimalt omfang av tilbudet. Utredningen vil være ferdig høsten 2018, og behandles politisk i Fylkestinget i desember.»

Faktiske opplysninger:

I idrettspolitisk manifest fra 2006 forpliktet fylkeskommunene og idretten seg til å utvikle gode ordninger for ungdom som ønsket å satse på idrett, jf. vedlegg 1. Mottoet var «Flest i bredden – best i toppen»

Ordningen med spisset toppidrett ble vedtatt opprettet i 2007, jf. fylkestingssak 7/2007 i Sør - Trøndelag og fylkesrådssak 08/201 i Nord - Trøndelag.

Det framgår av utsnittet fra Olympiatoppens utredning fra 2007, gjengitt nedenfor, at ordning fra oppstarten av var en Trøndersk modell. Fokuset var og er på en optimal kombinasjon av opplæring og idrettslig utvikling.

Norsk idrett har som et av sine mål «å sikre dagens og framtidens toppidrettsutøvere muligheten til å kunne kombinere toppidrettsutvikling med utdanning». Dette er ett av fundamentene som den norske toppidrettskulturen bygger på: En helhetlig utvikling av mennesket gagnar både individets personlige og idrettslige utvikling og samfunnet generelt.....

Innføring av spisset toppidrettstilbud ved enkelte videregående skoler er et avgjørende element for å optimalisere tilretteleggingen av videregående skolegang samtidig med en systematisk og strukturert toppidrettsfaglig utvikling. Tilbudet ved disse skolene er unikt og skal skille seg ut fra tilbudet ved ordinære videregående skoler som også legger til rette for denne kombinasjonen.

Trøndelag fylkeskommune

Click or tap here to enter text.

Skoler som tilbyr spisset toppidrettsstilbud må derfor tilfredsstille de kriterier som norsk toppidrett anser for å være nødvendige for å utvikle unge utøvere mot internasjonalt toppidrettsnivå. Kvalitetskravene for Nord- og Sør Trøndelag fylkeskommune er utarbeidet med utgangspunkt i de sentrale kvalitetskravene for skoler med toppidrettsfagssats utviklet av Olympiatoppen sentralt og i NIF (juni, 2005).

Ambisjonsnivå for Trøndermodellen:

Trøndermodellen skal være «verdens beste» for kombinasjonen toppidrett og utdanning.

Trøndermodell har som delmål:

- ... gir elever best mulig tilrettelegging for å nå sine mål som framtidige toppidrettsutøvere
- ... legger samtidig til rette for å lykkes optimalt med utdanning
- ... skal være et fullgodt alternativ til private aktører i vgs

Spisset toppidrett i offentlige skoler skal være tilgjengelig for flere unge utøvere, uavhengig av foresattes ressurser.

Virkemidlene for å sikre kvaliteten på opplæringen:

- Samarbeid – skole og idrett.
- Kvalitetskravene.
- Oppfølging fra skoleeier og Olympiatoppen.
- Opplæring over lengre tid og tilrettelegging av opplæringen for utøverne.
- Tildeling til ekstra oppfølging av utøverne og ansettelse av trenere.
- Samarbeidsavtale mellom Olympiatoppen og fylkeskommunen.

Spisset toppidretter – fordeling på skoler:

Skole	Tilbud 1	Tilbud 2	Tilbud 3	Tilbud 4	Tilbud 5
Heimdal	Håndball	Hopp	Kombinert	Langrenn	Orientering
Oppdal	Alpint				
Melhus	Sykkel				
Meråker	Langrenn	Skiskyting			
Steinkjer	Langrenn	Friidrett			
Strinda	Friidrett	Ishockey	Kvinnefotball		

Det er for tiden 14 idretter innenfor spisset kategorien. I tillegg er det et samarbeid med RBK som bygger på de samme prinsippene innenfor herrefotball. Ved Heimdal videregående skole er det egne grupper for herrer og damer på Håndball og langrenn.

Spisset toppidrett forlenget tid til opplæring:

Det normale for Trøndelagsfylkene var at ungdommer på spisset toppidrett ikke utløser ekstra antall elevplasser på idrettsfag ved skolene.

Trøndelag fylkeskommune

Click or tap here to enter text.

Unntakene er Meråker videregående skolen som får betalt for 15 ekstra elever, Strinda videregående skolen som får betalt 40 prosent av kostnadene for en gruppe på 30 elever og Heimdal vgs som betalt 40 prosent av kostnaden for en gruppe på 60 elever. Ut skoleåret 2018 – 2019 får skolene tildelt plasser ut fra ressurstildelingsmodellene i de gamle fylkene.

Ungdommer som velger yrkesfaglige utdanningsprogrammer og er utøvere innenfor spisset toppidrett har hatt tilrettelegging av opplæringen ut fra enkelteleven mer enn et helhetlig system.

Videreutvikling og kvalitetssikring av spisset idrett – prosessen så langt.

Det har i løpet av 2017 og 2018 vært avholdt en rekke møter mellom skoleeier, Olympiatoppen og skolene. Det har i løpet av prosessen kommet fram behov for å definere roller til aktørene i spissetoppidrett, jf. vedlegg 3 og systematisere tidspunkter for samhandlingen, jf. vedlegg 4. Kvalitetskravene for spisset toppidrett er revidert, jf. vedlegg 2. Det er startet et arbeid med å forankre idrettens rolle. Den 20. september møttes skolene, Olympiatoppen, skoleeier og idrettens organisasjon for å diskutere utfordringer og muligheter knyttet til spisset toppidrett.

Utfordringen for å opprettholde Trøndelags posisjon som ledende aktør

Fylkesrådmannen har bedt Olympiatoppen komme med en vurdering av hvordan Trøndermodellen står seg i forhold tilbudene ved friskole/private skole. Deres vurdering er gjengitt nedenfor:

«OLTMN sin vurdering av tilbudene på spisset toppidrett, er at vi er veldig konkurransedyktige i de idrettene der idretten og skolen er helintegrert, som for eksempel Trønderhopp. Her er det et sportslig utvalg og en sportslig leder som ivaretar rollen som sportsjef ved NTG har. I en del andre tilbud som ikke er organisert slik, er vi ikke like konkurransedyktige. På flere av skolene har avdelingslederne mange flere oppgaver enn spisset toppidrett, og har således ikke kapasitet til å følge opp trenerne like tett som en sportssjef ved NTG har. Det er også variasjon i toppidrettskompetansen til avdelingslederne ved de offentlige skolene. Summen av disse faktorene gjør at avdelingsleder har begrenset innsikt i kvaliteten på eget tilbud, og er dermed ikke i posisjon til å påvirke kvaliteten på tilbudene i like stor grad. En annen fordel som NTG har, er at skolens filosofi og strategi er bygd opp etter å få frem toppidrettsutøvere, slik at prioriteringene som lederne gjør på skolene alltid kan begrunnes med utøverutvikling. Det innebærer blant annet ansettelser av håndplukkede fellesfaglærere som forstår satsing på toppidrett, tilrettelegging for alternativt undervisningsopplegg ved mye fravær og tilrettelegging av timeplan. Dette gjøres også til en viss grad i Trøndelag, om ikke like systematisk.»

I tillegg er det en økende profesjonalisering av innsatsen fra idretten på Østlandet. Det gjelder både trenere og støtteapparat.

Innkomne uttalelser:

Gruppearbeidene den 20. september:

- Tettere samarbeid mellom skole og idretten.
- Trener på skole og i idretten bør være den samme/samarbeide tett.
- Få på plass gode tilbud for elever/lærlinger på yrkesfag.
- Bedre ressurstilgang/rammebetingelser.
- Nærskoleprinsippet og idrett.
- Passer ordningen for lagidretter?

Trøndelag fylkeskommune

Click or tap here to enter text.

- Ett team/lag for alle spisset idrettene?
- Tilrettelegge opplæringen over flere år.

- Rektormøtet 24. oktober
- Forståelse for at ordningen med fjerde år må være lik i Trøndelag.
- Behov for bedre modeller på yrkesfaglige utdanningsprogrammer.

Heimdal videregående skole – 31. oktober:

«Vi mener innstillingen som foreligger fra skoleeier vil være en stor endring for idrettstilbudet ved Heimdal vgs. Den fireårige modellen for alle idrettslever har, etter vårt syn, vært en av de viktigste suksessfaktorene for gode resultater oppnådd av idrettslever ved skolen her i mange år. Modellen er utviklet i tett samarbeid med skoleeier, og er en viktig del av satsingen på kombinasjonen toppidrett og utdanning i den offentlige videregående skolen»

Drøftinger:

Hva skal ambisjonsnivået for spisset toppidrett være?

I idrettspolitisk manifest fra 2006 var målsetningen for idretten «Flest i bredden – best i toppen». Dersom målsetningen om å «være best i topp» skal videreføres, så må det settes i verk tiltak både i forhold til innretningen av den idrettslige satsingen og organisering av opplæringen. Spisset toppidrett ble opprettet som et tiltak for å nå målsetningen om å være «best i toppen». Det forspranget ordningen gav Trøndersk idrett er tatt igjen, og til dels forbigått av andre aktører.

Dersom fortrinnet skal reetableres så bør målsetningen være «verdens beste» for kombinasjonen toppidrett og utdanning.

Hvilke tiltak kan iverksettes for å heve kvaliteten?

Det har vært jobbet med ytterlige forbedringer av kommunikasjon og avklaringer av krav og forventninger. Denne prosessen har vært krevende men har også bidratt til mer lik forståelse av utfordringer og behovet for nye tiltak. Definisjon av roller og kvalitetskrav er nært avsluttet. Det gjenstår prosesser knyttet til idrettens rolle om muligheter til å bidra med ressurser inn i samarbeidet. Det er nødvendig med flere runder for å få avklart idrettens rolle i arbeidet og bidrag i form av ressurser. For enkelte idretter er den nødvendige koblingen mellom idrett og opplæring på plass, men ikke for alle.

Møtestrukturer og oppfølging er beskrevet i årshjulet. Det mangler kontaktpunkter mellom fylkeskommunen og idretten. Med idretten forstås her idrettskretsen, skikretsen/særkretsene eller tilsvarende organisasjoner. Møtetidspunktene skal tilpasses øvrige kontaktpunkter fylkeskommunen har med idretten. Det er behov for en relativt høy møtehyppighet fordi det er store utskiftninger både i idretten og på skolene. Møtene er arenaer for avklaring og oppdatering.

Klargjøring av kvalitetskrav er på plass. Det kreves kun en avklaring fra deler av idretten om de har muligheten til å bidra i som beskrevet i kvalitetskravene.

Rollene til aktørene er for det meste avklart.

Den foreslåtte trenerrollen forutsetter at det ved framtidige ansettelse foretas en innplassering i kapittel 5 på en rådgiverkode og ikke innplasseres som lærere. Trenere forutsettes å kunne følge opp utøverne på kveldstid og i helgene. Dette er

Trøndelag fylkeskommune

Click or tap here to enter text.

arbeidstidspunkter som ikke er en normal del av en læreres arbeidsår. Det er en svært krevende rolle som det er utfordrende å inneha over flere år. Det kan være aktuelt å beholde en del av ressursen til spisset toppidrett som en lærerressurs for å sikre kontinuitet og koordinering mellom skole og idrett. Saken skal tas videre opp mot de ansatte organisasjoner.

Olympiatoppen har angitt kostnaden ved en tettere oppfølging av trenere og derigjennom utøverne. Det er foreslått ulike alternativer for oppfølgingen:

- Alternativ I: alle idrettene følges opp likt.
- Alternativ II: ekstra oppfølging av medaljeidrettene.

Olympiatoppen har innspill til ulike måter å dimensjonere spisset satsing. Spisset toppidrett i Trøndelag er i hovedsak summen av de skolene og idrettene som var omfattet av ordningen før sammenslåingen av de to fylkene. Om dette er en optimal organisering vil fylkesrådmannen komme tilbake til i neste sak.

Det er en viktig premisse for fylkesrådmannen at idretten støtter opp om spisset toppidrett. For å få en god og sammenhengende satsing så må idretten stille med trener - og støtteressurser for gjennomføring av samlinger og treninger. Utøverne må oppleve at trening og oppfølging henger sammen i opplæring og trening hele året.

Hvilke idretter skal det satse på og hvor?

Idretten må gis tid til å behandle i sine demokratiske valgte organer om og i hvilket omfang de kan bidra til spisset toppidrett. Denne prosessen ble startet i september og er ikke avsluttet. Det er en forutsetning for fordelingen av midler til skolene og enkeltidretten at dette er på avgjort i forkant. Inntil videre får skolene tildeling etter kriteriene som gjelder for skoleåret 2018 – 2019.

Hvem har behov for å få opplæring over lengre tid?

I dialog med skolene og idretten er det klart at utøvere på spisset toppidrett eller utøvere som holder tilsvarende idrettslig nivå, kan ha behov for lengre opplæringstid for å kunne kombinere satsing på idrett og utdanning. Det avgjørende er at den samlede belastningen for utøveren i opplæring og trening utformes slik at utøveren kan prestere både i idretten og på skolen.

Utøvere som går ut av spisset toppidrett for å satse fullt ut på opplæring bør behandles som alle andre elever i forhold til lengden på opplæringstiden. Det er ikke ønskelig å legge til rette for å gi lengre tid fordi utøverne skal kunne ta flere fag eller oppnå bedre karakterer enn andre elever. Det vil gi dem en urettmessig fordel ved opptak til høyere utdanning. Lengre tid til opplæring skal være en kompensasjon for at utøverne må bruke mer tid på kombinasjon av trening og opplæring enn andre elever, og dermed ikke får tatt ut sitt potensiale. Dette gjelder utøvere både på yrkesfaglige og studieforberedende utdanningsprogrammer.

Det er i Trøndelag tre skoler som får tilskudd til å gi ungdommer et fjerde år. Det har vært gitt ulik dekning av merkostnader ved å gi et fjerde år. Merkostnadene oppstår fordi skolene må dele faggrupper for å gi ungdommene et fjerde opplæringsår.

Det er først og fremst skoler med flere spisset idretter som kan ha behov for deling. Det skal normalt ikke være mer enn åtte ungdommer i en spisset gruppe fordelt over tre årstrinn. Det gir normalt to til tre elever per årstrinn. Behovet for deling oppstår dersom

Trøndelag fylkeskommune

Click or tap here to enter text.

skolen har mange utøvere som skal ha et fjerde år, eller kan de innplasseres i eksisterende faggrupper.

I Trøndelag bør det være lik praksis for dekning av merkostnader knyttet til gruppedelinger. Det kan være naturlig å gi 50 prosent av elevsatsen for antall utøvere som får et fjerde år, men det forutsettes at skolen har minst åtte utøvere. Elever som i dag går på Vg1 får fullføre fireårige løp i samsvar med praksisen som gjaldt da de ble tatt inn skoleåret 2018 – 2019. Dette vil være en overgang for skoler som har gitt ett fjerde år til alle elevene ved skolen. Den nye ordningen vil ikke berøre elever som går på idrettsfag i dag, kun elever som tas inn fra og med skoleåret 2019 – 2020. Økonomisk vil dette ikke få effekt for skolen før om tre skoleår. Eleven må velge om de skal fortsette med idretten mellom andre og tredje året på idrettsfag og ikke på første året.

Det utarbeides gode løsninger for enkeltutøvere på yrkesfaglige utdanningsprogrammer. Det er imidlertid kun skoledelen av opplæringen hvor dette er ivaretatt. I den bedriftsbaserte delen av opplæringen og overgangen til opplæring i bedrift mangler en helhetlig modell for kombinasjonen spisset toppidrett og opplæring. Fylkesrådmannen ønsker å utvikle løsninger som bedre ivaretar kombinasjonen av opplæring og idrett i yrkesfaglige utdanningsprogrammer. Dette for å sikre like muligheter for alle ungdommer som ønsker å kombinere opplæring og satsing på idrett. Den første delen av systemet er å få på plass retten til utvidet tid til opplæring. De aller fleste utøverne vil tjene på arbeidet basert på utdanningen de får og ikke på idretten. Og selv om de skulle tjene på utøvelsen av idretten så er det kun for en kortere periode i livet.

Fylkesrådmannens konklusjon:

Det er behov for formalisering av ungdommenes rettigheter i forhold til et fjerde opplæringsår. Det kan utløse økte kostnader for skolene som bør kompenseres. Det gjenstår avklaringer i forhold til idrettens rolle og ambisjoner før dimensjonering og lokalisering og ytterligere kvalitetshevingstiltak kan igangsettes.

“Flest i bredden - best i toppen” Idrettspolitisk manifest for Trøndelag

I Vi vet at fysisk aktivitet i 30 - 60 minutter daglig, for voksne og barn, har stor betydning for den enkeltes helse og trivsel

Derfor vil vi- gjennom samarbeid med kommuner, skole, arbeidsliv og idrettslag søke å stimulere til at alle uansett funksjonsevne, alder eller ambisjon får gode idretts- og aktivitetstilbud. Vi vil jobbe målrettet for økt bevissthet og kunnskap omkring sammenhengen mellom fysisk aktivitet og god helse.

II Vi vet at foreldre, trenere og tillitsvalgte har stor betydning for barn og unges muligheter til fysisk aktivitet og mestring/glede

Derfor vil vi- arbeide for økt status av frivillig innsats ved bl.a å støtte etableringen av en trøndersk ildsjelpris. Idrettskretsene vil arbeide for å forenkle frivillighetsarbeidet i idrettslagene gjennom å utvikle enkle og gode administrative systemer og bidra til økt kompetanse for foreldre, trenere og tillitsvalgte.

III Vi vet at tilgangen til gode idretts- og friluftsanlegg har stor betydning for barn og unges oppvekstvilkår

Derfor vil vi- arbeide for å redusere idrettens avgifter knyttet til utbygging og bruk av idrettsanlegg. Vi vil gjennom veiledning og gode eksempler sikre arealer i kommunene for fysisk aktivitet ute og inne, i boområder, idrettsanlegg, friområder, skolens uteområder og på skoleveien. Vi vil bidra til å øke utbyggings-takten av gode fremtids-reitete idrettsanlegg ved kompetanseheving, veiledning og koordinering mellom idretter og over kommune- og fylkesgrenser.

IV Vi vet at store arrangement utløser anleggsutbygging, frivillighet og rekruttering, samhold og identitet

Derfor vil vi- arbeide for at kompetanse-nettverket "Trøndelag 2008" videreutvikles og videreføres for samordning og innsalg av store arrangement. Vi vil bidra med kompetanse og annen støtte for å få flere store idrettsarrangement til regionen, herunder OL, VM, EM, NM og World-cup. Vi vil bidra til at barn og unge får positive opplevelser på idrettsbanen der aktiviteitsverdiene glede, fellesskap, helse og ærlighet skal prege arrangementene.

V Vi vet at toppidrettsutøvere og summe vinnerkulturer skapes gjennom samhandling mellom idrettslag, kretserforbund, idrettslinjer og olympiatoppen

Derfor vil vi- arbeide for å sikre regionen gode idrettslinjer og landslinjer ved de videregående skolene for ungdom som ønsker å utvikle seg innen idrett. Vi vil i samarbeid med særidrettene og olympiatoppen legge til rette for en sunn og positiv utvikling av toppidretten ved kompetanseheving og gode strukturer.

VI Vi vet at Trøndelag har en sentral plass og rolle i norsk og internasjonal idrett

Økt samarbeid og samhandling på tvers av sektorer, kommune og fylkesgrenser vil være avgjørende når vi nå skal styrke og videreutvikle trønderidretten slik at vi innfrir vår ambisjon "Flest i bredden - best i toppen". Ansvaret for en videre utvikling av idrettsbevegelsen i Trøndelag ligger både i det offentlige og i idretten. Som en følge av manifestet vil vi utvikle gode tiltaksplaner for konkretisering og ytterligere forpliktelse. Idrettens verdier - glede, fellesskap, helse og ærlighet - skal være førende for arbeidet med å utvikle trønderidretten. Sammen skal vi gjøre hverandre gode og være grensesprengende - både i forhold til å få med flest i bredden - og å være best i toppen.

Trøndelag 18. desember 2006

Svein Myhr
Nord-Trøndelag idrettskrets
Svein Myhr

Kjell Døhle
Sør-Trøndelag idrettskrets
Kjell Døhle

Rita Ottervik
Trondheim kommune
Rita Ottervik

Alf Daniel Moen
Nord-Trøndelag fylkeskommune
Alf Daniel Moen

Tore O. Sandvik
Sør-Trøndelag fylkeskommune
Tore O. Sandvik

Kvalitetskrav for spisset toppidrett

Inntak

1. Spisset toppidrett skal være åpne for kvalifiserte utøvere fra Trøndelag. Landsdekkende tilbud og landslinjetilbud innenfor spisset toppidrett er åpne for kvalifiserte utøvere fra hele landet.
2. Uttaket til spissa toppidrett gjøres av den enkelte skole, i overensstemmelse med idretten og OLT. Uttaket baseres på sportslig potensial og en helhetlig vurdering. Talentveilederen som er utarbeidet for spisset toppidrett brukes som mal for idrettslige kriterier.

Organisering og tilrettelegging på skolen

3. Skolen med spisset toppidrett skal tilby en tilpasset videregående opplæring, for eksempel lengre tid i videregående opplæring.
4. Skolen skal ha lærere/trenere med forståelse for og innsikt i den totalbelastning satsning mot en framtidig toppidrettskarriere medfører for utøveren/eleven. Lærer/trener-staben skal være interessert i toppidrettslig utvikling, være innstilt på nødvendig fleksibilitet i opplæringen og sørge for optimal fordeling mellom idrettslig belastning og skolebelastning.
5. Skolen skal ha lærere/trenere med spisskompetanse innenfor de spissa idrettene ved skolen. Skolen skal sende lærere/trenerne på nødvendige etter- og videreutdanningstiltak.

Organisering og ansvar

6. Idretten, representert ved klubb, team eller særkrets/forbund, skal ha et tydelig eierskap i satsningsmodellen og bidra med økonomiske ressurser for å sikre en helhetlig organisering. En helhetlig organisering innebærer tett samarbeid mellom klubb, team og/eller særkrets/ forbund. Skolen skal være utgangspunktet for denne organiseringen.

Kommentar fra OLT: Bakgrunnen for at det skal være en helhetlig organisering, er at utøvernes utvikling skal sikres på hovedområdene daglig treningskvalitet, relasjoner i teamet og konkurranseoppfølging. For å få til det er det avgjørende at satsingen skal være fundamentert i idrettsmiljøet, slik at utøvernes langsiktige utvikling blir ivarettatt. Idretten må selv være en pådriver og ha tro på spisset toppidrettsmodellen for at den skal bli en suksess.

7. Skolen og idretten er sammen ansvarlig for å organisere en tilnærmet 100 % trenerressurs. Antall utøvere skal normalt ikke overstige åtte. Skolen bør gjøre avtale med idretten for å sikre treneroppfølging gjennom trenerkontrakter.
8. Skolen og idretten er sammen ansvarlig for helhetlig oppfølging av eleven/utøveren på arenaene utdanning og idrett om fysiske, psykiske og sosiale forhold.

Prestasjonskultur

9. Skolen og sportslig leder må begrunne uttak av utøvere på bakgrunn av talentveilederen. Skolen og sportslig leder må synliggjøre at utøverne som blir tatt ut på spisset toppidrett skal ha et potensial til å bli toppidrettsutøvere i sin idrett, og må kunne dokumentere resultatutvikling over tid.
10. Skolens ledelse og sportslig leder skal sørge for at trenerne i spisset toppidrett jobber aktivt med kulturutvikling i den enkelte idrett. Skolens trenere skal skape en toppidrettskultur i den spesialidretten hvor skolen tilbyr spisset toppidrettstilbud. Trenerne skal også sørge for en helhetlig oppfølging av den enkelte elev. De må tilby elevene det treningsopplegget i spesialidretten som er nødvendig for å nå et fremtidig høyt internasjonalt nivå.

Kommentar: Helhetlig oppfølging på veien mot toppidrett betyr at både trener og utøver er involvert i alle prosesser knyttet til utøvers prestasjonsutvikling, og at trener og utøver er omforent når det gjelder mål, arbeidskrav, kapasitetsprofil, treningsplanlegging på lang og kort sikt, mentale, fysiske og tekniske treningsstrategier, evalueringer underveis, kartlegginger og justeringer av utstyr. Trener skal være en pådriver i disse prosessene, og i et pedagogisk perspektiv lære utøverne å forstå sammenhengen mellom disse prosessene og toppidrettsutvikling. Dette innebærer jevnlig kontakt og oppfølging gjennom hele året.

Anlegg

11. Fylkeskommunen må kunne tilby gode anleggs- og treningsmuligheter for de aktuelle spesialidrettene hvor skolen tilbyr spisset toppidrett. Der det er nødvendig må skolen sørge for transport mellom skole og treningsanlegg.

Oppfølging av Trøndermodellen

12. Skoler som har spisset toppidrett har en prøveperiode på 1 år og blir deretter kontinuerlig vurdert i forhold til gjeldende kvalitetskrav. Fylkeskommunen og skoler med spisset toppidrett som ikke tilfredsstiller kravene, skal ha tilbakemelding fra Olympiatoppen hvilke kvalitetskrav som ikke er innfridd. Fylkeskommunen og skolen vil bli gitt en prøveperiode på 1 år for å innfri kvalitetskravene. Et bortfall av spisset toppidrett vil bli gitt i 1. termin i skoleåret før endring av status.
13. Toppidrettsutvalget for videregående opplæring fremmer forslag til prioriteringer/endringer. Toppidrettsutvalget for videregående opplæring skal bestå av minimum en sentral person fra Trøndelag fylkeskommunen og Olympiatoppen Midt Norge.
14. Olympiatoppen har ansvar for å gjennomføre et minimum to årlige evalueringsmøter med skoler som blir valgt for å tilby spisset toppidrett. Idrettens generelle idrettslige aktivitet og belastning er avgjørende for tidspunkt for slike møter (før og etter sesong). Olympiatoppen skal også sørge for å etablere møteplasser på tvers av idretter for å lære av hverandre.

VEDLEGG D Saksvedlegg 3

Rolle
Olympiatoppen <ol style="list-style-type: none">1. Olympiatoppen skal være en rådgiver og pådriver for idretten, skolene og skoleeier i utviklingen av ordningen spisset toppidrett for helhetlige utviklingsløp i idretten.2. Olympiatoppen skal gi skoleeier råd om hvilke idretter som bør omfattes av ordningen spisset toppidrett.3. Olympiatoppen skal bidra til erfaringsspredning og forskning knyttet til idrett, trening, kosthold og restitusjon.4. faglig oppfølgingsansvar av trenerne med et langt større omfang enn tidligere (utviklingstrapp for både trenere og utøvere- systematisk utviklingsprogram)
Skolen <ol style="list-style-type: none">1. Skolen skal bygge kultur for spisset toppidrett, å sikre høy kvalitet på opplæringen ved egen skole.2. Skolen skal rekruttere «riktige» trenere/lærere i samråd med Olympiatoppen.3. Skolen skal samarbeide med Olympiatoppen, idretten, andre skoler og skoleeier om å videreutvikle spisset tilbud.4. Det skal jobbes aktivt og systematisk med teamutvikling, kulturbygning og kontinuitet.
Skoleeier <ol style="list-style-type: none">1. Skoleeier skal i samråd med OLTMN beslutte strategi for og satsinger knyttet til idrett herunder spisset toppidrett.2. Skoleeier skal i samråd med OLTMN beslutte hvilke idretter som skal inngå i spisset toppidrett.3. Skoleeier har ansvaret for forsvarlig ressurstilgang til skolene og Olympiatoppen basert på samarbeidsavtalen.4. Skoleeier skal bidra med arenaer for dialog mellom partene.5. Skoleeier skal legge til rette for tilpassede opplæringsløp og utvidede rettigheter for ungdommene ved behov.
Idretten <ol style="list-style-type: none">1. Idretten skal ha et aktivt eierforhold til den enkelte spissede idretten.2. Idretten skal bidra med trenerressurser og samarbeide om utøverens helhetlige belastning som utøver og elev.3. Idretten har ansvaret for å organisere betaling for utstyr, trenere og reiser som ikke er en del av opplæringen. Oppgaven kan utføres av andre.4. Idretten har et ansvar, i samarbeid med skolen, for å sikre tett oppfølging av elever for mestring sosialt, mentalt, idrettslig og skolefaglig (jfr formålsparagrafen) gjennom bruk av utviklingstrapper <p>Dette innebærer sikring av:</p> <ul style="list-style-type: none">• Daglig treningskvalitet• Gode relasjoner i teamene• Optimal konkurransegjennomføring <ol style="list-style-type: none">5. Det skal jobbes aktivt og systematisk med teamutvikling og kulturbygning
Trener/lærer <ol style="list-style-type: none">1. Treneren/lærer skal være pådriver og koordinator for å sikre høy kvalitet på skole- og treningsarbeidet ved egen skole.2. Trenere/lærere skal være kjent med de kravene idretten og Olympiatoppen stiller til utøverne.3. Det skal jobbes aktivt og systematisk med teamutvikling og kulturbygning.4. Det er treners oppgave å sørge for et godt samarbeid mellom spissatiltak og idretten, hvis dette ikke er samme person.

Notat knyttet til utredning av revidert modell for spisset toppidrett

Spisset toppidrett- Olympiatoppen Midt- Norges nåværende rolle

Olympiatoppen Midt- Norge (OLTMN) har vært en pådriver for prosjektet «spisset toppidrett» siden før prosjektet ble satt ut i livet i 2009. OLTMN har spilt en aktiv rolle ovenfor fylkeskommunene og skolene for å sikre at toppidrett har blitt satt på agendaen, at ressurser har blitt prioritert, samt for å sikre kvaliteten i prosjektet.

Så langt i prosjektet har OLTMN hatt ansvar for å kvalitetssikre at spisset toppidrett har fungert i tråd med intensjonen for prosjektet og at de respektive skolene og idrettene har fulgt kvalitetskravene. Vi har organisert det slik at OLTMN har hatt en prosjektleder for hele ordningen og en skoleansvarlig pr skole som har fulgt opp rektor og avdelingsleder på skolen. I tillegg har OLTMN hatt en prosjektleder pr idrett i idrettene langrenn, hopp, kombinert, damehåndball, damefotball, alpint, skiskyting, friidrett, sykkel og parahockey. Denne har vært kontaktperson for treneren og miljøet, og gjennom møtepunkter, besøk og samtaler hatt oversikt over kvaliteten på tilbudet.

Minimum to ganger pr år har skoleansvarlig og prosjektledere pr idrett hatt evalueringsmøter med skolen, med bakgrunn i skriftlige evalueringer som både avdelingsleder og trenere har utført på forhånd. I tillegg har også utøvere svart på en anonym questback- undersøkelse, som har vært en del av grunnlaget i evalueringsmøtet. Ved forespørsel og behov har også fagpersoner i OLTMN bidratt i ulike utviklingsprosesser knyttet til idretter i spisset toppidrett. Eksempler på dette er utvikling av klubb/team- modeller som Trondheims-Ørn- Strinda, Team Innherred langrenn- Steinkjer vgs, Team Strinda friidrett. Andre fagleveranser har for eksempel vært testing, mål- og team- prosesser og basistrening. Mye av dette har vært prosessledelse, som er en høyt verdsatt ferdighet i næringslivet, og innleie av en middels betalt konsulent ligger på omtrent kr. 25 000,- pr. dag.

Tre ganger i året har OLTMN arrangert møteplasser for alle trenerne, ledere og utøvere som har vært involvert i spisset toppidrett. Trener- og avdelingsleder- møtet har blitt arrangert på nyåret. I mai har storsamlingen for utøvere, trenere og avdelingsledere blitt arrangert, mens avdelingsleder- og rektor- møtet har blitt avholdt i oktober. Storsamlingen har vært dagssamling, mens de to andre møtene har vært halvdagssamlinger. På storsamlingen har hele staben i OLTMN, samt innleide konsulenter bidratt. På de to andre møtene har prosjektleder spisset toppidrett, avdelingsleder OLTMN og de skoleansvarlige vært delaktig fra OLTMN.

I tillegg til de faste møteplassene bidrar OLTMN med tiltak for å øke kompetansen til trenere og lærere gjennom blant annet studietilbud i samarbeid med NTNU som «topptrener II» og «mental trening». I tillegg gjennomføres mange forskjellige ikke- studiepoenggivende kurs og seminarer, f.eks trenerløftet, den Olympiske løypa osv. OLTMN samarbeider også med NTNU i forskning- og utviklings- tiltak som har direkte relevans for miljøene knyttet til spisset toppidrett. Dette er ofte snakk om studier som er relativt kostbare, der utøvere som tar del får en del goder i form av blant annet fysiologisk testing og mentale utviklingsprogram. Eksempler på slike studier er «stakeprosjektet» i langrenn, og søvnprosjektet for langrenn og skiskyting. I stakeprosjektet deltok ca. 30 utøvere, med 90 gjennomførte tester. Hver test hadde en kostnad på ca.kr. 1700,- I søvnprosjektet deltar 60 utøvere. Her brukes høyteknologisk søvnmåleutstyr, som har en kostnadsramme på ca. kr. 8000,- pr stk, og i tillegg kommer personalkostnader knyttet til logistikk, administrasjon og analyse i prosjektene.

For den totale jobben med å følge opp spisset toppidrett tilfører Trøndelag fylkeskommune OLTMN et årlig beløp på kr. 500 000,- pr. år. Vårt totale bidrag knyttet til spisset toppidrett er, som antydnet ovenfor, en god del høyere. Til sammenligning får Rosenborg BK et langt større beløp for sin satsing. Vi er for at RBK får støtte, men mtp at OLTMN skal bidra til talentutvikling i prioriterte særvidretter i hele regionen, og jobbe for at vi skal ta fremtidige internasjonale medaljer, er 500 000,- relativt beskjedent. Vi mener at dette bør økes for å styrke kvaliteten i spisset toppidrett fremover.

Utvidet oppfølgingsansvar for spisset toppidrett OLTMN

Nedenfor har vi skissert to alternative fremtidige modeller for oppfølging av spisset toppidrett i regi av OLTMN. Alternativene tar utgangspunkt i en tilleggsressurs ut over de 500 000,- for kvalitetssikring som ligger i avtalen mellom Trøndelag Fylkeskommune og Olympiatoppen Midt- Norge pr. i dag. Ekstraressursen skal sørge for kvalitetsutvikling av de respektive tilbudene og innebærer en mer omfattende oppfølging enn i dag.

1. *Oppfølging av trenerne i alle idrettene ved alle skolene:*

En prosjektleder som skal følge opp trenerne (støtte og utfordre for å skape refleksjon og utvikling). Prosjektleder veksler mellom å reise rundt på skolene og observere treningsøkter og samlinger med de ulike miljøene, samt delta og bidra i viktige teamprosesser. I tillegg forplikter trenerne seg til å følge et skreddersydd trenerutviklingsprogram, der utviklingstrapp for hver enkelt trener er utgangspunkt for programmet.

Ressurs: 100%, dvs ca kr. 800 000,-

2. *Oppfølging av trenere i «medaljevidretter», dvs kombinert, håndball, hopp, langrenn og alpint:*

En prosjektleder som skal følge opp trenerne på samme måte som ovenfor, men med mindre totalt omfang pga færre trenere. Kvalitetssikring av de andre idrettene fortsetter som før.

Ressurs: 50%, dvs ca kr. 400 000,-

Spisset toppidrett- satsingsvidretter etter fylkessammenslåing

Nedenfor har vi skissert fremtidige modeller for satsingsvidretter i spisset toppidrett. Disse alternativene er ikke endelig fra OLTMN side, men heller starten på en dialog rundt temaet.

1. Beholde de samme idrettene som i dag. I så fall bør de totale ressursene øke, og trenerne må kvalitetssikres bedre og få en mer omfattende faglig oppfølging. Dette må formaliseres og settes inn i faste rammer og være forutsigbart.
2. Smalne antall vidretter ned til «medaljevidretter», dvs kombinert, damehåndball, hopp, langrenn og alpint. Disse idrettene får en mer omfattende ressurs, noe som sannsynligvis vil øke muligheten til å opprettholde medaljestatistikken i årene som kommer dersom ressursene blir styrt i riktig retning, og at skolene og idrettene retter seg etter kvalitetskriteriene. Økt ressurs vil trolig bety at skolene og idrettene vil ha større mulighet til å oppfylle kriteriene. Dette kombinert med tettere faglig oppfølging vil ha stor betydning for kvaliteten.

3. Satse på medaljeidrettene og gi de økt ressurser, men samtidig gi alle eller et utvalg av de andre idrettene «utviklingsstatus, som innebærer en lavere ressurs enn det medaljeidrettene får.

Opprettholde Trøndelag som beste toppidrettsregion

I Trøndelag har politikerne valgt å gå for Trøndermodellen og satse på toppidrett i den offentlige skolen. I andre deler av landet er det en blanding mellom offentlige tilbud og private toppidrettsgymnas, som NTG og Wang. Dersom Trøndelag som region skal være konkurransedyktig og i førerretet på å utvikle fremtidige toppidrettsutøvere, må vi ha et tilbud som er bedre enn det som konkurrentene tilbyr i andre deler av landet. I den forbindelse har OLTMN fått en orientering fra øverste ledelse i NTG angående deres modell:

NTG- modellen

Hver NTG- skole har en daglig leder. Dette er enten rektor eller sportssjef, avhengig av hvem som er mest kompetent på administrasjon- økonomi osv. Det betyr at alle NTG- skoler har en rektor og en sportssjef. Sportsjefens hovedansvar er å kvalitetssikre hver enkelt idrett på skolen. Han har et faglig ansvar og personalansvar for hovedtrenerne. System for kvalitetssikring kjøres hver måned, og det er tett kontakt mellom hovedtrenerne og sportssjef. Blant annet gjennomføres det obligatorisk møte (2 t) pr uke, med gjennomgang av sportslig status, utøverstatus osv. I tillegg er sportssjefen ute i felten for observasjon av teamprosesser, økter og samlinger.

Rektor styrer det skolemessige, men det er tett kontakt mellom rektor og sportssjef for å få skreddersydd skolefagene til idretten, særlig i de idrettene som er mye borte. I de tilfellene rektor er daglig leder av skolen, har rektor personalansvar for sportssjefen. I de tilfellene hvor sportssjef er daglig leder, er adm dir i NTG personalansvarlig. I tillegg har NTG en egen sportsdirektør som er fagansvarlig for alle sportssjefene på NTG- skolene. Sportssjefene har høy kompetanse på toppidrett.

Trenerrollen i NTG- systemet: NTG ønsker å være best på helhetlig oppfølging av utøver. Derfor samarbeider trenerne tett med faglærerne for å sørge for balansert totalbelastning og skreddersøm mtp skolebelastning. Dette er det viktigste punktet for NTG. Trenerjobben er omfattende (24/7) og trener har et helhetsansvar for utøver både sosialt, mentalt, idrettslig og skolefaglig. Dette innebærer treninger på dag- og- kveldstid, samlinger, konkurranseoppfølging, hybelbesøk, kontakt med foreldre og andre viktige områder i helheten til utøver. Selv om trenerjobben er svært omfattende, ser ledelsen i NTG at trenerne forblir i sine stillinger over lengre tid. Dette kan delvis forklares med at de er veldig motiverte, samt at det er tydelige arbeidskrav og forventningsavklaringer ved tilsetting. NTG tilstreber å ha 100% trenerressurs på 8-10 utøvere.

OLTMN sin vurdering av tilbudene på spisset toppidrett, er at vi er veldig konkurransedyktige i de idrettene der idretten og skolen er helintegrert, som for eksempel Trønderhopp. Her er det et sportslig utvalg og en sportslig leder som ivaretar rollen som sportssjef ved NTG har. I en del andre tilbud som ikke er organisert slik, er vi ikke like konkurransedyktige. På flere av skolene har avdelingslederne mange flere oppgaver enn spisset toppidrett, og har således ikke kapasitet til å følge opp trenerne like tett som en sportssjef ved NTG har. Det er også variasjon i toppidrettskompetansen til avdelingslederne ved de offentlige skolene. Summen av disse faktorene

gjør at avdelingsleder har begrenset innsikt i kvaliteten på eget tilbud, og er dermed ikke i posisjon til å påvirke kvaliteten på tilbudene i like stor grad. En annen fordel som NTG har, er at skolens filosofi og strategi er bygd opp etter å få frem toppidrettsutøvere, slik at prioriteringene som lederne gjør på skolene alltid kan begrunnes med utøverutvikling. Det innebærer blant annet ansettelser av håndplukkede fellesfagslærere som forstår satsing på toppidrett, tilrettelegging for alternativt undervisningsopplegg ved mye fravær og tilrettelegging av timeplan. Dette gjøres også til en viss grad i Trøndelag, om ikke like systematisk.

Vår vurdering er at NTG er et hestehode foran spisset toppidrett i sin helhet pr i dag. For at Trøndelag fortsatt skal være konkurransedyktig og i førersetet på talentutvikling, er det nødvendig at prosjektet styrkes.

Steinkjer 22.10.18

Arnstein Finstad

- prosjektleder spisset toppidrett OLTMN -

Utredning spisset toppidrett - svar fra Heimdal vgs. Februar 2021 Svar på spørsmål fra Jan Arvid Haugan som etterspurt

1. Organisering av spisset toppidrett ved din skole
2. Kompetanse knyttet til spisset toppidrett ved din skole
3. Finansiering/ressurser knyttet til spisset toppidrett ved din skole
4. System for kvalitetssikring
5. Annet

På Heimdal vgs har vi et tilbud i fem idretter med sju ulike grupper på spisset toppidrett. Under har vi svar på spørsmålene gjeldende skolens samlede tilbud. Nederst/i vedlegg finner dere svar fra hver enkelt idrett.

1. Organisering av spisset toppidrett ved Heimdal vgs

Heimdal vgs er en stor kombinert skole med ca. 165 ansatte og 950 elever fordelt på utdanningsprogrammene elektrofag (EL), helse- og oppvekstfag (HO), musikk, dans og drama (MD), studiespesialisering (ST) og idrettsfag (ID). I tillegg har skolen en avdeling fra Trondheim kommune med grunnskoleopplæring for minoritetsspråklige elever.

Skolen har i dag 240 elever på idrettsfag. Det spesielle med idrettsfagtilbudet på Heimdal vgs er at alle idrettselevene går 4. årig løp spesielt tilrettelagt for kombinasjonen idrett og utdanning. Modellen for idrettsfagtilbudet ble utviklet gjennom prosjektet «Toppidrett i offentlig videregående skole» på 80- tallet, der Heimdal vgs og fire andre videregående skoler i Norge var med. Målet med prosjektet var å finne den beste modellen for kombinasjonen idrett og utdanning i offentlige videregående skoler. Elevene som ønsket å utvikle seg innen sin idrett skulle få samme mulighet til fag og fordypning som andre elever på allmennfaglig studieretning. Dette innebar for eksempel muligheten for spesiell studiekompetanse.

På 80-tallet var det ingen egen studieretning for idrettsfag. «Idrettselevene» den gangen gikk i hovedsak på allmennfaglig studieretning med «stort valgfag» idrett. På Heimdal vgs var det tilbud på ski (hopp, kombinert og langrenn) i dette faget, skilinja på Heimdal vgs. Idrettsfag kom som egen studieretning med Reform 94. Idrettstilbudet på skolen ble tilpasset nye læreplaner og rammer i reformen, men hovedelementene og suksesskriteriene fra modellen utarbeidet på 80-tallet ble i stor grad videreført. Tilbudet ble utvidet med flere elevplasser og særvidretter etter som søkningen til tilbudet økte.

Modellen utviklet på 80-tallet bygde på et nært samarbeid mellom skoleeier/skole og idretten ved klubb, krets og landslag. I 1989 besluttet Kirke, utdannings- og forskningsdepartementet (KUF) at Heimdal vgs skulle være en videregående skole for toppidrettsutøvere, og i 1996 fikk skolen landslinje i hopp og kombinert. Fra 2008 har skolen hatt tilbud om spisset toppidrett i 6 særvidretter. Grunnpilaren for toppidrettssatsingen ved skolen har siden 80 tallet vært 4. årig løp. Finansieringen av det 4. året har variert, men skolen har prioritert å bruke ressurser på modellen

vi mener er til elevenes beste med tanke på tilrettelegging for kombinasjonen idrett og utdanning.

Parallelllegging av timene i faget toppidrett og aktivitetslære anser skolen som én av suksesskriteriene i modellen. Med parallellleggingen legges timene i de to fagene, dvs. 9 skoletimer per uke, samtidig på timeplanen for alle de 240 idrettselevne. Dette gir noen kapasitetsutfordringer ifm. fasiliteter inne, men samtidig mange fordeler med tanke på læring og utvikling. Ved å trene i samme gruppe kan Vg1 eleven lære av «eksperten» på Vg4. Samarbeid og kunnskapsoverføring mellom lærere/trenere er også viktig. Fordeler og ulemper ved parallelllegging på idrettsfag er nærmere belyst i vedlegg 1.

I dagens modell fordeles timene på Vg2 og Vg3 over 3 år. Fordelingen gir elevene mulighet til å trene og hvile mer, uten at totalbelastningen blir for stor. Den gir elevene også en mulighet til å ta programfag fra andre studieretninger. Skolen har i dag en såkalt realfagsgaranti. Denne innebærer at idrettselever som ønsker det får tilbud om full fordypning i fagene matematikk, fysikk og kjemi, noe som gjør dem kvalifisert til studier med spesielle opptakskrav. Idrettselevne får også tilgang til andre programfag fra ST dersom det er plass i programfaggruppene. Oversikten over fordelingen av fellesfag (FF) og programfag (PF) i modellen vises i tabellene nedenfor (tabell 1 og tabell 2).

Tabell 8: Fordeling av fellesfag over 4 år

FELLESFAG :

	Vg1	Vg2	Vg3	Vg4
Norsk	4 t	4 t	6 t	
Fremmedspråk	4 t	4 t	(5t)	
Engelsk	5 t			
Matematikk	5 t	3 t		
Naturfag	5 t			
Geografi		2 t		
Samfunnsfag			3 t	
Historie				6 t
Religion og etikk				3 t
SUM FELLESFAG	23 t	13 t	9(14)t	9 t

Tabell 9: Fordelingen av programfag over 4 år

	1. år	2. år	3. år	4. år	Totalt
Sum fellesfag	23	13	9	9	54
Felles programfag:					
Treningslære	2	3	5	0	10
Aktivitetslære	5	5	0	5	15
Idrett og samfunn	0	0	0	4	5
Treningsledelse	0	0	2	4	6
Toppidrett	5	5	5	0	15
Sum programfag	12	13	12	14	51
Sum uketimer:	35	26	21	23	105

Idrettsfagtilbudet på Heimdal vgs har en toppidrettsprofil, «en videregående skole for toppidrettsutøvere» (KUF 1989). Alle idrettslevene må velge det valgfrie programfaget toppidrett når de startet i Vg1. Elever som blir skadet eller slutter i sin idrett i løpet av skolegangen tilbys det valgfrie programfaget breddeidrett. Skolen har sett fagene toppidrett og aktivitetslære i sammenheng, og tilbyr 9 skoletimer med aktivitet/trening hver uke. Kravene i læreplanen i de to fagene oppfylles i hovedsak gjennom aktivitet i spesialidretten. I tillegg oppfylles målene om friluftsliv i faget aktivitetslære gjennom egne friluftsturer.

I vår modell ligger det inne ekstra timer, ut over kravet til fag - og timefordeling, til trening på vg3 og vg4. De ekstra timene til trening ligger der det er markert rødt i tabellen. Tidligere omtalt parallellleggingen er en avgjørende faktor for å kunne tilby disse timene (stordriftsfordeler).

Tabell 3. Eksempel på fagvalgskjema for elevene på Vg2 idrett skoleåret 2021-22. Fagene som ligger i samme blokk legges samtidig på timeplanen. Elevene kan dermed velge bare ett fag per blokk.

Tabell 10: Eksempel på fagvalgskjema for elevene på Vg2, 2021-22

	Blokk 1	Blokk 2	Blokk 3
Programfag VG2 Idrett			
Realfag		Matematikk R1	Geofag 1 Fysikk 1
Språk, samfunnsfag og økonomi			Psykologi 1 Reiseliv og språk 1 Medie- og informasjonskunnskap 1 Entreprenørskap og bedriftsutvikling 2 Psykologi 2
Idrett	Toppidrett 2 Breddeidrett 2		

Ansettelsesforhold spisset toppidrett

Skoleåret 2020-21 har alle lærerne/trenerne på spisset toppidrett et ansettelsesforhold i TRFK tilsvarende stillingsstørrelsen vedkommende har på spisset toppidrett.

Tre lærere/trenerne er ansatt i 100% fast stiling da de også underviser i andre fag. To av disse er i dag kontaktlærere for elever på spisset toppidrett. Det gjør at de har en helhetsforståelse for både utdanning- og idrettsfeltet. Dette gir elevene fordeler i at lærer/trenerne er involvert både i skolefagene og i idrettssatsingen, noe som skaper en helhet i forventninger, fleksibilitet og forståelse for årshjulet til eleven/utøveren. Samtidig er dette krevende for læreren/treneren med tanke på å følge opp den idrettslige delen av spissa toppidrett på en tilstrekkelig måte. Arbeidsbelastningen er stor hos disse lærerne.

Fem lærere/trenere er ansatt i midlertidige deltidsstillinger og har i tillegg andre arbeidsgivere, eks Granåsen skiteam, Trønderhopp, NSF mfl. Felles for lærere/trenere i midlertidige stillinger er at de ikke tilfredsstiller kravet om godkjent pedagogisk utdanning for fast stilling i Fylkeskommunen.

I forbindelse med ansettelser av lærere/trenere må skolen følge de lover og regler som til enhver tid er gjeldende. Dette omfatter blant annet arbeidsmiljølov, forvaltningslov, opplæringslov med forskrift og fylkets personalpolitikk.

Lærere/trenere som underviser i videregående skole, må forholde seg til gjeldende lover og regler. De har blant annet ansvaret for å ivareta det som står i kapittel 9A i Opplæringsloven om å ivareta et trygt skolemiljø for alle elever, de må forholde seg til offisielle læreplaner, og skal også gi elevene vurderinger i fag i henhold til vurderingsforskriften. Her ser vi en utfordring i samarbeidet med idretten som i mange sammenhenger har helt andre krav i sine arbeidsavtaler, og som opererer med helt andre retningslinjer og praksis enn TRFK i sine ansettelsesforhold.

Skolen er av den klare oppfatning at så lenge lærer/trener skal undervise i fag på en videregående skole, må også skolen ha hovedansvaret i ansettelsesforholdet. Ansettelser kan gjøres i samarbeid med idretten, men det må være skolen som tar den endelige beslutningen.

Viktigste suksessfaktorene i dagens modell:

a) 4-årig løp for alle og parallellegging av timer i aktivitetslære/toppidrett

4 årig løp fører til mindre studiebelastning per år, og man får en bedre balansen mellom skole og idrett. Se vedlegg 2 for å se hva tillitselevne på idrettsfag sier om 4-årig løp. Dette skaper mer ro i satsingen for elevene. Utøverne på spisset toppidrett plukkes ut først etter Vg1, og det ligger ikke noe press eller stress i å kvalifisere seg til spisset toppidrett for å få tilrettelegging over 4 år. Med dagens modell kan man også ta elever inn og ut av satsningsmodellen spisset toppidrett, uten at det får store konsekvenser. Synkron timeplan og tett kontakt mellom gruppene på spissa toppidrett og gruppene på toppidrett er med å sikre dette. Den tette kontakten bidrar, etter vårt syn, til et bedre tilbud både for elevene på toppidrett og til elevene som får et tilbud om spisset toppidrett.

Lik modell og progresjon for alle elevene sikrer også at man i større grad har mulighet til å fange opp elever som utvikler seg senere. Det er en kjensgjerning at utøvere utvikler seg i forskjellig tempo, og det er viktig også å kunne fange opp talenter som er noe senere utviklet. Målet med ordningen spisset toppidrett er først og fremst å utvikle gode utøvere som senior, ikke å forsere gode resultater som junior.

Lik modell og samme progresjon gir også mulighet til tidligere omtalt parallellegging av timene i toppidrett og aktivitetslære for alle elevene på idrettsfag. Vi ser stor læringseffekt av at elever fra ulike trinn trener sammen. Elever og lærere lærer av hverandre på tvers av klassetrinn. Det skaper et godt utviklingsmiljø.

Se under hovedtema 5 for utdyping rundt 4-årig løp.

b) Kompetansesenter og toppidrettskultur

Skolen har mange lærere/trenere og elever med brede idrettsfaglige kunnskaper og erfaringer, både praktiske og teoretiske. Skolens profil gjør at ikke bare lærerne på spisset toppidrett, men alle lærere som underviser i programfag på idrett har et toppidrettsfokus. Totalt har skolen 25 lærere tilknyttet ulike programfag på idrettsfag. Bare 7-9 av disse er knyttet opp mot ordningen spisset toppidrett. Skolen er dermed et kompetansesenter for kombinasjonen toppidrett og utdanning, der erfaringsutveksling mellom de ulike idrettsmiljøene står sentralt. Skolen har bygd opp en kultur for tilrettelegging av kombinasjonen idrett og utdanning siden oppstarten i 1979. Dette er en kultur som gjennomsyrrer hele skolen, også lærerne i fellesfag. Toppidrettskulturen og tilretteleggingskultur er etter vårt syn viktige faktorer for et godt og helhetlig tilbud til elevene. Toppidrettskultur og tankegangen som ligger i denne kulturen er for øvrig noe som nå også etterspørres i næringslivet. Se vedlegg 3.

c) Fokus på kombinasjonen idrett og utdanning

Skolen har stort fokus på en solid plattform, ikke bare innen idretten, men også på utdanning. Modellen gir elevene en unik mulighet til å ta realfagskompetanse for de som ønsker seg videre til studier som krever det. Nåløyet for å lykkes i toppidretten er liten, og mange av utøverne også på spisset toppidrett kommer til å gi seg med idretten sin å få et annet levebrød. Her har vi et viktig samfunnsoppdrag i å forberede elevene/utøverne på å mestre livet sitt utenfor idrettsarenaen. Mange tidligere toppidrettsutøvere sliter med identiteten sin etter endt toppidrettskarriere. Heimdal vgs er opptatt av å bygge en solid plattform slik at elevene/utøverne kan ha et videre livsløp inn i yrkeslivet.

I undersøkelsen blant 14 tillitselevne på idrett sa 75% at realfagskompetanse var viktig for deres valg av skole. Se resultatene og elevenes kommentarer i vedlegg 2. Vi ser at ca. 50% av idrettselevne tar R1 og Fysikk 1. Se vedlegg 2.

Hva kan utvikles i dagens modell?

a) Totalbelastningen i skoleløpet

Totalbelastning på VG1 er høy i forhold til de resterende skoleårene. Det har vært gjort slik på bakgrunn av at elevene skal kunne velge seg til en annen videregående skole etter Vg1 på Heimdal. Timetallet på Vg1 er i dag 35 timer per uke. Det første året opplever flere av elevene som tøft faglig, og dette kan medføre at noen må redusere treningsbelastningen dette året. Det er et ønske med en noe jevnere belastning i antall timer per uke i løpet av de 4 årene. Vi opplever stor forskjell i kapasitet hos elevene/utøverne og noen synes det går helt fint med 35 timer det første året.

b) Yrkesfaglig tilrettelegging

Det er et ønske om det utredes nærmere hvordan vi kan tilrettelegge for kombinasjonen yrkesfag og toppidrett. På yrkesfag har skolen tidligere skreddersydd et opplegg til noen elever. Dette er et svært krevende arbeid.

c) Idrettsfasiliteter

Skolens idrettsfasiliteter er bra, men kan bli enda bedre. Vi har 240 idrettslever, derav 7 grupper på spissa toppidrett, som har aktivitet/trener samtidig. Dette gir noen kapasitetsutfordringer ifm. spesialrom, spesielt innendørs i hall og styrkerom. Skianlegget i Granåsen oppgraderes nå til VM i 2025. Dette vil gi et løft for skifasilitetene (hoppbakker og langrennsløyper) i nærområdet.

Hvordan kan verdens beste modell for toppidrett og utdanning se ut?

Vi har her sett på ulike modeller/løsninger, og kommet frem til tre modeller vi mener kan være optimale/ gode modeller for kombinasjonen toppidrett og utdanning.

1. Idrettsfag over 4 år som i dag

Samme modell som i dag, men at antall timer blir fordelt noe jevnere i løpet av 4 år. Modellen er beskrevet nærmere under hovedtema 1.

2. Studiespesialisering over 4 år

- + toppidrett og aktivitetslære som valgfrie fag. Se fag- og timefordeling Udir – 1-2020

<https://www.udir.no/laring-og-trivsel/lareplanverket/fag-og-timefordeling/>

3. Yrkesfag over 3 år (eksempel fra elektro under)

- + yrkesfagene + toppidrett og aktivitetslære. (mulig å ta bort kroppsøving fra fellesfag?)

Tabell 11 Eksempel fra elektro

1.år		2.år		3.år	
Fag	Årstimer	Fag	Årstimer	Fag	Årstimer
Alle programfag på vg1 YF	477	Alle programfag på vg2 YF	477		
Toppidrett 1	140	Toppidrett 2	140	Toppidrett 3	140
Aktivitetslære 1	140	Aktivitetslære 2	140	Aktivitetslære 3	140
Kroppsøving	56	Kroppsøving	56	Engelsk (ENG1009)	140
				Matematikk (MAT1113)	84
				Naturfag (NAT1009)	56
				Norsk	112
				Samfunnskunnskap	84
	813		813		756

*Yrkesfagligfordypning erstattes med Toppidrett og Aktivitetslære

2. Kompetanse knyttet til spisset toppidrett ved skolen

For å få til gode idrettsprestasjoner er det helt avgjørende at en kan gå på en skole med toppidretts- og tilretteleggingskultur. Toppidrett krever mye, og det må være både innsikt, kompetanse og forståelse for hva som kreves for å bli en toppidrettsutøver hos alle ansatte på skolen. Elever på idrettsfag og andre studieretninger uttrykker stor takknemlighet ovenfor Heimdal vgs som er opptatt av å finne gode løsninger for den enkelte utøver i sin satsing mot toppen. Tilrettelegging ligger i skolens kultur. Det tilrettelegges for samlinger, prøver i utlandet, undervisning og oppfølging i skolefag på samlinger og konkurranse. Det er også stor forståelse for at elevene har ulik belastning i løpet av skoleåret ut fra sesongene i de ulike idrettene.

Heimdal vgs legger også til rette for kombinasjonen toppidrett og utdanning der det er mulig for elever som går andre studieretninger enn idrettsfag. Elever fra skolen har nådd toppen internasjonalt med OL og VM medaljer, også fra andre studieretninger. Det er viktig med fleksibilitet i valgene hos elevene, og at det er flere veier til toppen. Optimal modell vil kunne variere noe fra elev til elev, og fra idrett til idrett.

Idrettsprestasjoner – spisset toppidrett

Vi har sett på idrettsprestasjoner hos idretts elever som har gått på spissa toppidrett. Mange på Heimdal vgs har nådd internasjonalt nivå også før det ble tilbud om spissa toppidrett. Tilbakemeldinger fra flere lærere/trenere er at elevene/utøverne utvikler seg svært ulikt, og det kan være utfordrende å plukke ut de som kommer til å bli best som senior. Noen av de som har prestert godt har vært en del av spisset toppidrettstilbudet, andre har ikke vært det. Det er som vi har vært inne på flere veier til målet, noe som underbygger igjen viktigheten av fleksible løsninger. Flere lærere/trenere understreker at den viktigste suksessfaktoren er at utøver/elev får nok tid til både utdanning og toppidrett i satsingen sin.

Vi har samlet idrettsprestasjoner fra eksisterende og tidligere elever på spisset toppidrett ved Heimdal vgs fra 2011. Vi kan ikke love at listen er 100%, men her har nåværende

trenerne/lærere vært i kontakt med tidligere trenere/lærere på spisset toppidrett. Vi har tatt med elever fra Heimdal vgs fra 2011 og frem til i dag.

Se vedlegg 4.

Skoleprestasjoner – spisset toppidrett

Vi har sett på skoleprestasjonene fra tidligere og nåværende elever på Heimdal vgs. Idrettsfag på Heimdal vgs er et populært tilbud, og karaktersnittet for å komme inn på karakterer og nærscolepoeng er høyt. I forbindelse med inntaket til Vg1 kan inntil 50 % av elevene tas inn på en kombinasjon av idrettslige ferdigheter og karakterer. I denne gruppa er inntakspoengene i snitt noe lavere. Antall søkere varierer fra år til år, men det er som regel venteliste for å komme inn. Hopp og kombinert har fått færre søkere de siste årene, mens håndball har vært økende. De andre idrettene har vært mer stabile.

Generelt sett ser en at idretts elever også gjør det bra akademisk etter fullført videregående opplæring. Her ser vi imidlertid variasjoner mellom idrettene, og forskjeller mellom gutter og

jenter. Flere elever i ulike idretter (eks. på hopp, kombinert og håndball gutter) finner studieforberedende løp krevende, og kunne i stedet tenkt seg yrkesfag. Snittkarakterene etter fullført videregående skole i disse idrettene ligger lavere enn resten på idrettsfag, men her er det individuelle forskjeller.

Vi har ikke et skoleadministrative system der vi lett kan sjekke snittkarakterer for alle elevene på idrettsfag. Oppgitte karakterer er hentet manuelt fra lagrede kopier av vitnemål. Nåværende elever som er tatt med oppgis terminkarakteren i januar 2021. Vi har tatt med resultatene fra alle elevene på spisset toppidrett siden 2012, siden dette er dataene vi har lagret her på skolen. I vedlegg 5 finner man karaktersnitt i de ulike gruppene på spisset toppidrett siden 2012. Her ligger også en oversikt over hver idrett med karaktersnitt. Navn er av personvern hensyn fjernet. Bare å ta kontakt ved spørsmål om datagrunnlag og skoleprestasjoner.

Kompetansesenter – Heimdal vgs

Heimdal vgs er en toppidrettsskole, besluttet av Kirke, utdannings- og forskningsdepartementet (KUF) i 1989. Vi tilbyr ikke det valgfrie programfaget breddeidrett til elevene på Vg1 som mange andre skoler med idrettsfag gjør.

Lærere/ trenere på spisset toppidrett har en blanding av utøver/trenererfaring på høyt nasjonalt/internasjonalt nivå, og høy akademisk- og pedagogisk utdanning. Se vedlegg 7.

Heimdal vgs har totalt 26 idrettslærere, der 7-9 er tilknyttet spisset toppidrett. Skolen har et bredt fagmiljø der lærere/trenere utveksler erfaringer og lærer av hverandre. Vi opplever stor nytteverdi i å ha mange lærere med mye kompetanse på toppidrett i ulike idretter. En kombinasjon av lærere/trenere som har vært på skolen lenge og har enorm erfaring, til nye lærere med kreative krefter og nye løsninger. Dette mener vi er viktig i en kultur som skal være sulten på utvikling, og som kontinuerlig skal utfordre egen praksis. Som eksempel har vi avdelingsmøter og inspirasjonsdager med tema som lagbygging, og hvordan følge opp utøverne

på en best mulig måte. Vi har deling av suksesshistorier og utfordringer knyttet til å få ut potensialet til utøveren/eleven både i teori og praksis. Se suksessfaktorer under hovedtema 1.

Kompetanse Olympiatoppen, idretten og fylket

Den spesifikke faglige kompetanse hos OLTMN opplever vi som bra, noe skolen ønsker å utnytte seg mer av. Det er imidlertid varierende i hvor stor grad de ulike idrettene på spisset toppidrett blir fulgt opp faglig av Olympiatoppen.

Kompetansen til idretten (klubb, krets og forbund) opplever vi som meget varierende. Forståelsen og eierskapet til Trøndermodellen er svært varierende fra idrett til idrett.

Vi mener det er viktig at det er skolen som er ansvarlig for ansettelsene av lærere/trenere som skal undervise i videregående skole, men at det kan skje i dialog med idretten og OLTMN. Spisset toppidrett er ikke ett fag, men en ordning for å ivareta elever som kan bli morgendagens utøvere. Ordningen må sees i lys av helheten i idrettsfagstilbudet. Våre erfaringer er at lærere

som bare underviser i spisset toppidrett får god kompetanse i å følge opp idrettsdelen. Lærerne som i tillegg underviser i andre fag kan i større grad tilrettelegge for hele elevens skolehverdag, både idrett og utdanning. De ser hele eleven/utøveren i større grad. Utfordringen for disse lærerne er å få nok tid til tett oppfølging, både på skolen og fritiden. For mer informasjon om kompetanse på OLTMN, TRFK og idretten, se hovedtema 4.

3. Finansiering og ressurser knyttet til spisset toppidrett ved din skole

Fasiliteter

Heimdal videregående skole har nesten et helt nytt skolebygg, innflyttet i 2018, med fasiliteter beregnet for idrettsfag og toppidrettssatsing. Kolstad Arena med tre hallflater er integrert i skolebygget, og skolebygget inneholder spesialrom til ulike idretter, som teknikkrom hopp, rulleskimølle og styrkerom med spinningssal. Vi ligger i et område med utendørsfasiliteter i nærområdet, som Saupstad skisenter og Granåsen. Trondheim kommune investerer i moderne anlegg frem mot VM på ski i 2025, noe skolen vil nyte godt av. TRFK dekker det økonomiske ifm. fasiliteter til spisset toppidrett. OLTMN har tilholdssted i Granåsen, og noen av våre elever på spisset toppidrett benytter seg av fasilitetene der. Se vedlegg 1 for innspill sendt inn angående fasiliteter i forbindelse med planlegging av ny skole.

Administrativt og praktisk

Det er skolen og skoleeier som etter vårt syn i størst grad står for det administrative og praktiske arbeidet ved ordningen spisset toppidrett. Vi har også sambruk av f.eks minibuss med flere idretter spesielt med landslinjene, og her er det skolen som står for det meste av både det administrative og utgiftene. Olympiatoppen kaller inn til faglige samlinger, sparring og halvårsevalueringer.

Finansiering spesifikt på spisset toppidrett på Heimdal vgs (skolens bidrag)

Skolen bruker mer økonomiske ressurser på spisset toppidrett enn vi får i spesifikke tilskudd til ordningen. Midlene vi får for spisset toppidrett brukes i all hovedsak til lønn av lærere/trenere.

Vi finner det utfordrende å skille ut økonomien i spisset toppidrett, da det er helheten som er grunnlaget for dagens modell. Mister vi 4-årig løp for alle vil dette medføre færre treningstimer i forhold til dagens løsning, også for elevene på spissa toppidrett. Vi er en stor skole med mange studieretninger, og det er et omfattende puslespill med tanke på timeplanlegging. Her er hver skole unik, og lik modell for alle skoler vil etter vårt syn være utfordrende. Det er stor forskjell i kompleksiteten på en stor skole med 1000 elever, og en med 200 elever.

Her mener vi det er en styrke at fylket har bygd opp ulike fleksible lokale modeller som er tilpasset forholdene på den enkelte skole. Heimdal vgs tror alle taper om modellen blir for lik, dette på bakgrunn av svært ulike rammefaktorer. Vi får mange innspill fra andre skoler med

spisset toppidrett på andre modeller, og dette finner vi svært nyttig. Vi ønsker å utvikle oss, og vi er sultne på å gjøre ting bedre.

Samtidig gjør skolens egenart og størrelse at vi ikke bare kan kopiere andre modeller. Modellen vi har er utviklet og justert helt fra 1970- tallet og frem til i dag. Det vil ta tid å utvikle en ny modell som står til mandatet verdens beste modell i kombinasjon utdanning og toppidrett. Det vil bli en krevende prosess hvis ikke alle elever får et 4- årig løp på Heimdal vgs, og vi ser i dag ikke hvordan vi kan gi elevene på spisset et like godt tilbud.

Ekstra timer i særvidretten på vg3 og vg4, 9 timer fordelt på to år i 7 grupper på spissa for inntil 56 utøvere: (200 000 x 7 = 1, 4 millioner.)

Vi får i tillegg 2 508 000 kr som er gitt for tilrettelegging for risikoidretter som hopp, kombinert og skiskyting. Dette er idretter som krever større tetthet og oppfølging. Dette er ikke midler

Budsjett spisset toppidrett Heimdal vgs:

Tilskudd på spisset toppidrett: 3080000 kroner årlige tildelinger

Årlig budsjett på spisset toppidrett i dag:

Lønn:	2 770 000 kr
Minibusser og transport, drift av minibuss	180 000 kr
Fører kort:	30 000 kr
Innkjøp minibuss:	60 000 kr
Utstyr:	60 000 kr
Leie av lokaler:	15 000 kr
Ekstratimer idrett vg3 og vg4	1 400 000 kr
Vikarpost:	20 000 kr
SUM:	4 535 000 kr

knyttet spesifikt til spisset toppidrett. Heimdal vgs skal også tilrettelegge for små idretter. Skolen har i dag 13 ulike idretter der det tilrettelegges for en god kombinasjon av utdanning og idrett. Dette krever mye administrasjon og oppfølging, her prioriteres idretter med utøvere på nasjonalt nivå.

Økonomien knyttet til elevenes/utøvernes betaling til team/klubb/krets i forbindelse med helhetlig idrettsstilbud varierer fra idrett til idrett. Noen idretter har ingen egenandel, andre har egenandel. Dette er spesifisert i vedlegg 6. Det presiseres at alle egenandeler som betales til klubb/team/krets finansierer idrettsaktivitet utenom skolen og skoletid.

Finansiering 4-årig løp for alle

Skolen får en elevsats for elever som går på skolen. Denne elevsatsen varierer ut fra hvilken studieretning man går på. Elevsatsen skal dekke alt ved å drifte skolen i alle fag, lærere, ansatte, administrasjon, rådgivere, innkjøp, undervisningsmateriell, bibliotek, osv.

Elevstasen per elev på idrettsfag: 79 206 kr (unntak for skiidretter: 84 400 kr)

- 25 elever får Heimdal vgs støtte fra fylket for 4-årig løp: 1 861 000 kr
- 35 elever dekker skolen selv for 4-årig løp: 2 714 000 kr

Gruppen med spisset toppidrett på vg4 har de siste årene variert mellom 16 -30 elever som samsvarer ca. med beløpet vi får i dag med støtte for elever på 4 år. Vi har i dag inntil 56 utøvere på spisset toppidrett og flesteparten går på spisset toppidrett på vg4. Erfaringsmessig går mellom 16 -30 elever per år på spisset toppidrett på vg4.

Finansiering av spisset toppidrett og Trøndermodellen

Ordningen spisset toppidrett skal være et samarbeid mellom flere parter. Skolen opplever TRFK som en stabil økonomisk bidragsyter i ordningen, mens det økonomiske bidraget fra idretten er varierende.

Ideelt sett kunne/burde alle idretter ha bidratt mer økonomisk i modellen. Men er dette realistisk når vi vet at de økonomien rammene er svært ulike i forskjellige idretter? I de fleste tilfeller vil idrettens bidrag i praksis være utøveren selv eller foreldrenes bidrag. Et tankekors her er vurderingen av ordningen. Er det bidraget fra idrettene, dvs. i hovedsak utøvere og foreldre, som skal avgjøre hvilke idretter som skal ligge under ordningen spisset toppidrett? Vi mener det er viktig at TRFK satses på å utvikle toppidrettskultur også i idretter uten store økonomiske ressurser.

Vi er glade for at det jobbes med en enda bedre modell, og at mandatet sikter mot verdens beste modell for kombinasjon utdanning og toppidrett. På Heidal vgs er det flere ting vi har lyst til å utvikle oss på. TRFK har uttalt at de ønsker å prioritere idrettsfag og spisset toppidrett. Høye mål må stå i stil med ressursene som brukes. Vi har et ønske om å opprette en «pool» med morgendagens utøvere i hele Trøndelag. I dag er det store egenandeler for elevene/utøverne på mange av de helhetlige tilbudene i forbindelse med spisset toppidrett. Toppidrett er kostbart, og penger må komme fra en plass.

Heimdal vgs har i denne sammenhengen et forslag om å få næringslivet inn i et samarbeid for å løfte toppidretten i regionen. Forslaget er at TRFK, idretten, Olympiatoppen og skolene går sammen om et initiativ mot næringslivet. Vi mener det vil være interessant, både for næringsliv og media i Trøndelag. Trøndelag er en toppidretsregion, og dette må vi ivareta og videreutvikle. Vi mener måten Trøndelag fylkeskommune har satset på toppidrett i Videregående skole på, har vært en grunnpilar for toppidretten i regionen vår i mange tiår.

Ideelt bilde- finansiering

Det ideelle er at en trener følger en utøver både på skolen og i fritiden. Et spørsmål vi stiller oss er om det reelt å få til dette dersom idretten skal være med og finansiere 50% av trenerstillingene? I dag har Heimdal vgs 7 grupper på spisset toppidrett. Organiseringen av tilbudene er noe ulikt ut fra idrettens egenart. Det er for eksempel store forskjeller på organiseringen og økonomien i individuelle idretter og lagidretter. Det er også forskjeller mellom de individuelle idrettene. Heimdal vgs mener fremtidig modell må sees i lys av idrettens egenart, organisering og økonomi. Dersom en får økte økonomiske rammer fra fylkeskommunen, eller fra næringslivet, er det mulig å nærme seg de ideelle bildet der utøver kan følges av lærer/trener både på skolen og i fritiden. Vår erfaring er at idrettene sliter med å finansiere sin del av ansvaret ifm. spisset toppidrett.

Lønn lærere/trenere

Heimdal vgs har i dag lærekontrakter på sine trenere/lærere, og denne lønnen ligger på et høyere nivå enn trenerkontrakter i klubb/team, landslag. Lønn settes på bakgrunn av utdanning, og i dialog med fylket på bakgrunn av lovverket som gjelder i offentlig sektor. Ansettelse er nevnt i kvalitetskriteriene i spisset toppidrett, men kvalitetskriteriene står ikke over offentlige lover, regler og forskrifter (se hovedtema 1). Etter våre erfaringer har ikke TRFK ved sentraladministrasjonen god nok kjennskap til innholdet i kvalitetskriteriene. Disse samsvarer ikke alltid med lover og forskrifter som gjelder for ansettelse i det offentlige.

4. System for kvalitetssikring

Trøndermodellen og kvalitetssikring

Heimdal vgs mener det er viktig at både idretts- og utdanningsdelen blir kvalitetssikret i Trøndermodellen. Vi savner noen som har et overordnet blikk på hele modellen og hvordan den kan videreutvikles til det beste for kombinasjon idrett og utdanning. Slik det er i dag opplever vi at evalueringene i hovedsak fokuserer på idrettsdelen. Det er i den sammenheng et ønske om at det også kommer inn noen med fagkunnskap om skole når tilbudene skal evalueres. Skolene har for eksempel allerede gode måleinstrumenter gjennom elevundersøkelsen og klassemiljøundersøkelsen.

Skolen mener det bør opprettes en stilling som idretts- og utdanningsdirektør i ledergruppen til fylket. Med bakgrunn i mandatet og Frostaerklæringen skal TRFK satse på idrett og idrettsfag, og dette må gjenspeiles i ledergruppen. Idrettsfag ønsker å ha sin fagperson i fylket som «eier» og brenner for idrettsfag og spisset toppidrett. I dag er situasjonen at skolen må kontakte ulike avdelinger for ulike fagområder, og mange har ikke kjennskap til kvalitetskriteriene på spisset toppidrett. Kvalitetskriteriene må implementeres bedre i alle avdelinger skolen har kontakt med, som inntak, utdanning og personal.

Vi ønsker også et enda større bidrag fra Olympiatoppen ifm. faglige råd, veiledning og samlinger på tvers av skolene. Faglige bidraget fra Olympiatoppen har vært, og kommer til å bli viktig for fremtidig utvikling.

Samkjørt regelverk

I dag møtes to kulturer der rammer og regelverk er ulikt i idretten og offentlig sektor. Det trengs å samkjøres og lages et regelverk som er tilpasset spisset toppidrett. Et eksempel er regelverk knyttet til inntak, slik at vi sikrer at de beste kommer inn på tilbudet. Inntak styres av inntaksforskriften. Slik det er i dag kan vi ta inn inntil 50% av elevene på en kombinasjon av ferdigheter og karakterer til vg1. Til vg2, vg3 og vg4 er det imidlertid rene karakterinntak. Dette er en case vi står i akkurat nå. Vi har en utøver fra Tromsø som ønsker å skrive kontrakt med Kolstad Håndball, men er avhengig av skoleplass på vg3. Vi som skole kan ikke sikre han skoleplass siden han er utenfor Trøndelag fylke, og han vil da komme bak i køen i forhold til elevene fra Trøndelag. Vi har allerede fulle klasser på vg3, og skal han komme inn må vi ta han inn utenfor søknadsprosessen til fylket. 31 elever i en klasse vil utløse overtidsbetaling, og skolen vil ikke få noe støtte fra fylket for denne ekstra eleven. (elevsats på 79 206 kr). Da må skolen i så fall betale hele regningen for denne eleven, noe som er en enormt utfordrende for en skole som skal stramme inn budsjettet. Her trengs det endring av regler slik at vi kan ta inn de beste også på vg2, vg3 og vg4.

Kvalitetssikring og eierskap hos idretten

Vi trenger å sikre eierskap til modellens utforming hos de ulike særkretsene. Alle parter i samarbeidet må «eie» modellen for at vi skal lykkes. Heimdal vgs opplever ulikt eierskap i dag, i de ulike idrettene på Heimdal vgs. Det er også mange meninger og ulik filosofi i idretten (krets, forbund og klubb), angående breddefokus eller toppidrettsfokus. Noen idrettsmiljøer mener at bredde skaper topp, og er ikke like opptatt av spisset tilbud.

5. Annet

Skal Heimdal vgs få fortsette med 4-årig løp for alle?

4-årig løp for alle er en ordning som er bygget opp fra 1989. Underveis er det gjort justeringer for å optimalisere modellen for den beste kombinasjonen skole og utdanning. Skolen har ved flere anledninger sett på fordeler, ulemper og konsekvenser ved andre modeller og løsninger.

Vi mener konsekvensene for Heimdal vgs vil være store hvis ikke alle elevene på idrettsfag får gå 4 år. Modellen er kompleks, og det er mange brikker som er avgjørende for helheten. Dersom 4 år ikke videreføres må skolen utvikle en helt ny modell. Dette vil også påvirke tilbudet til elevene på spisset toppidrett. I hvor stor grad har vi foreløpig ikke full oversikt over. Det er derfor veldig fint om utredningen kan se på hvilke konsekvenser en slik endring vil ha for idrettsfagstilbudet ved skolen. Dagens modell er skreddersydd ut fra skolen organisering og idrettens rammer i de ulike idrettene. Den er også skreddersydd til særiddrettene på skolen. Optimal organisering for hopp er ikke nødvendigvis den samme som for friidrett. Spisset toppidrett er et ganske nytt tilbud på Heimdal. Vi synes spisset toppidrett er et veldig viktig tilskudd, og dette er noe vi ønsker å utvikle og fortsette med videre. For å gi et lite bilde på jobbingen med ulike modeller på idrettsfag på Heimdal vgs og kompleksiteten i dette se vedlegg 1.

Gevinsten av 4-årig løp for alle er gunstig for å få til toppidrettsutøvere, men også viktig av samfunnsmessige grunner. Videregående skole skal forberede elevene på et liv etter endt skoleløp, og nytten av å være en del av et toppidrettsmiljø vil være svært nyttig å ta med seg i arbeidslivet/næringslivet. Mange gode idrettsutøvere gjør det godt også når det gjelder skolerresultater. Vi frykter at mange idrettstalenter vil velge bort idrettsfag fordi de ønsker realfagskompetanse. Heimdal vgs er av den oppfatning at 4-årig løp for alle har vært den viktigst faktoren for å lykkes på mange områder, og har argumentert for hvorfor vi ønsker at dette skal videreføres.

Betydningen av 4. årig løp underbygges av elevene som er tillitsvalgte på idrettsfag. Alle tillitselevne på idrettsfag understreker viktigheten av 4. årig løp. Se vedlegg.

Organisering av spisset toppidrett:

Melhus vgs er en relativ ung skole med oppstart i 1984. Første året med paviljonger og leide lokaler, året etter står første byggetrinn ferdig, og vi er etablert med skole her vi er i dag. Melhus som tettsted og kommune har rike tradisjoner for idrett, med flere verdensmestere og OL-vinnere. Skolen har vært med å videreføre idrettsidentiteten, først ved flere valgfag innenfor idrett, og ganske snart ved å etablere en landslinje for landeveissykling.

Gauldal Sykleklubb ble etablert av lokale ildsjeler allerede 10 år før skolen, og kjente syklister som Morten Sæter, Atle Kvålsvoll, Astrid Danielsen og Hege Stendal var blant de første og største profilene. Flere av disse fortsatte lenge i klubben, mens noen ble med satsningen i den nye samlingsklubben NOR, hvor Elling Finnanger var sentral. Rekrutteringen i vårt omland var på den tiden var god, og samtidig med at Melhus vgs hadde lærere med «sykkelkompetanse», var det et sterkt ønske om å skape noe rundt dette.

Det kom en invitasjon om et samarbeid fra Norges Cykleforbund, som ønsket etablering av ei «sykkellinje», og i sum realiserte dette ei landslinje fra høsten -88. Sykkellinjen/landslinja var et 4-årig løp, og holdt fram til «Reform-94» kom med det vi i dag kjenner som utdanningsprogrammet Idrettsfag. De siste landslinjeelevne gikk ut våren 95, og vi hadde ikke toppidrett sykkel, før vi etter stor interesse satte det på planen igjen fra høsten 2006. Etter det gikk det slag i slag, og fra 2007 var vi med på oppstarten av «Spissa-tilbudet», med sykkel som vår idrett.

I starten organiserte vi Toppidrett Sykkel på lik linje med de andre toppidrettstilbudene vi hadde som valgfrie programfag (VPF), 5t/u, og hadde ca 1,5 lærer på de 5t. Fra at spissatilbudet kom i gang, har alle som velger Toppidrett Sykkel et 4-årig skoleløp, slik at de best kan konkurrere om de «spissaplassene», som er forbeholdt de beste syklistene. Kriteriene for utvelgelse, har vært satt i samarbeid med OLTMN. Atle Kvålsvoll har hele tiden vært vår mann fra OLTMN. Mens Elling Finnanger har vært med på enkelte samlinger de første åra, - har Atle vært både skolekontakt og idrettskontakt. Atle «kan» idretten, og oppleves strukturert og krevende på en støttende måte. Samtidig satte vi igang et tilbud innen Toppidrett Sprangridning, men det ble avvirket for snart 10 år siden, hovedsakelig pga økonomi. På sprangridning var Elling Finnanger idrettskontakten fra OLTMN.

Vi har tre godt kvalifiserte trenere, som også er lærere på idrettsfag. Alle har trener- og lærerutdanning, inkludert idrettshøgskole. Innenfor teamet er det foruten topp trenerutdanning fra OLTMN, også egenerfaring fra å være syklist på øverste nivå. Trenerressursen mot spissagruppa på toppidrett sykkel, - er samlet på litt over 100% stilling.

Hovedansvaret for spissautøerne ligger til en trener/lærer, og skoleåret 2020-2021 er det Lorents Ola Aasvoll. I tillegg til det faste teamet, leier vi noen ganger inn gjestetrenere og forelesere.

Stort sett er minst 2 lærere i gang samtidig, og siden vi kjører et 4-årig løp, får elevene/utøverne langt mere enn de 5t/u som VPF-Toppidrett tilsier. Sykkellærerne har ved siden av faget Toppidrett, også fagene Aktivitetslære (5t/u) og til dels Treningsledelse (3t/u). Det samlede timeantallet innen disse fagene, med sine sammenlignbare og overlappende læreplanmål, får vi

i praksis trening mot sykkelidretten 5d/u. Dette er mulig ved bl.a. god planlegging og periodisering av hva en gjør når. Ytterlige detaljer rundt dette, kan jeg legge fram på senere oppfordring fra dere.

Sykkelsporten er en mere marginal idrett enn mange andre idretter innenfor spissaitilbudene i TRFK. Rekruttgrunnlaget kan variere mere enn i for eksempel fotball og langrenn, og vi har hatt fra ca 10 til over 30 utøvere/elever fordelt på det 4-årige løpet. Alle hører til det samme treningsmiljøet, og de fleste øktene er felles, men ofte med differensierte krav og mål. Idrettens egenart gjør også at samspillet i gruppe er positivt både for de beste og de nest beste. Antall utøvere på spissa, har stort sett vært rundt 5.

De elevene som tilbys plass som spissautøver, skriver under på en avtale/kontrakt med skolen, der toveis forventninger, krav, muligheter og mål er skriftliggjort, både i forhold til idrett og skole. Ved siden av de rene treningssamlingene, er det minst to egne samlinger ila året, der total evaluering og holdninger/verdier står sentralt. Atle Kvålsvoll er med og deltar aktivt på disse samlingene.

Alle syklistene tilbys deltagelse på treningssamling i Spania ukene 6 og 7, og spissautøverne drar oftest på minst en samling til før den nasjonale sesong starter, alt etter hvilket lag de er knyttet til. Elevene/utøverne er integrerte i en helhetlig satsningsmodell.

Suksessfaktorer etter vår mening:

- Skreddersøm og tilpasning av skolehverdagen: Det gjelder timeplanlegging, fagsamarbeid og raske kommandolinjer. Kort fortalt, når skolens overordnede timeplan skal legges, legges «sykkeltimene» først. På den måten blir det lettere å oppnå en optimal skole-/treningshverdag. For eksempel har vi årlig egen friluftslivstur med overnatting for de på Toppidrett Sykkel, inklusive spissa. Den legges etter sesongslutt, i forkant av oppkjøringen til ny sesong. Friluftslivstur med overnatting er obligatorisk i faget Aktivitetslære. Ved samlinger og andre tilfeller der elevene er borte fra skolen, har vi gode rutiner for skole på digitale plattformer, og samarbeidet mellom faglærere og sykkellærere er godt.
- Ved å ha trenere som også er lærere, og at de er et team: Det gjør at elevene opplever at de får tett, daglig oppfølging, og det blir lettere å se nytten av også andre programfag på ID mot sykkelidretten. Alle trenerne våre er dedikerte, dyktige, og det er et veldig godt samarbeidsklima blant de. Det er også en styrke for den enkelte i teamet, at de kan støtte hverandre og utvikle seg sammen. Vi har fått støtte og forståelse for denne modellen fra Atle Kvålsvoll, noe som gir oss ro og trygghet i arbeidet.
- Trygghet. ID generelt, og kanskje spissa toppidrett spesielt, vet de har hele skolen bak seg, med både rektor og avdelingsleder på laget. Det gir en trygghet til å fokusere på prestasjonsutvikling i spissgruppa, uten unødig usikkerhet.
- Tradisjon, kultur og beliggenhet. Som nevnt innledningsvis, har vi ved Melhus vgs så godt som alltid drevet med sykling som toppidrett. Vi kan idretten, og langt flere enn de som jobber direkte mot «sykkelfaget», er positivt interessert og på mange måter stolte av det som skjer. Skolens beliggenhet er nærmest perfekt. Vi ligger landlig til, uten å

være usentrale. Det er et godt transporttilbud kollektivt, og god veistandard for å komme seg raskt fra og til, samtidig som det er vel så gode veier til treningsarbeidet, rett utenfor skolen. I trilleavstand fra skolen finner vi også gode løyper for terrengsykling, noen av de er tidligere benyttet til NM og Norges Cup. Toppidrettssenteret i Granåsen (og legesenteret), ligger også bare en sykkeltur unna. Vi er en passe stor skole, ikke liten og sårbar, men heller ikke stor og uoversiktlig, - det mener vi også er et fortrinn. Beliggenheten er fin i tettstedet Melhus, og vi er sett på som en god nabo, som samarbeider godt med nærmiljøet. I den grad våre elever/utøvere har behov for hybel, er vi ofte hjelpelige med det. Og vi har gode ordninger for alle hybelboere, der vi gjør vårt for å høyne trivsel og følge opp der det skulle være behov.

- Samarbeid med OLTMN og andre «Spissa-skoler»: Uten å generalisere, vil jeg si at vårt samarbeid med «vår mann» fra OLTMN, har vært en suksessfaktor. Atle Kvålsvoll er godt kjent med Melhus, skolen, folket og idretten, og vi vet at han er med på laget. Vi har jevnlig møter, noen ganger er både rektor og avdelingsleder med, andre ganger bare med trenerne, og ofte også i møte med utøverne. Vi vet det forventes at vi leverer, og at vi også kan be om ulik råd og hjelp. I sum holder dette oss skjerpet og er med på å gjøre oss bedre. I forhold til den tryggheten som er nevnt i et punkt over, så er Atle med sine krav en forsikring på at tryggheten ikke sløver oss mot å bli best mulig. Personlig har jeg også god hjelp i å samarbeide med avdelingsledere i min rolle på de andre 5 «Spissaskolene», enten i regi av OLTMN, eller at vi selv tar initiativ til ulike møter.
- Muligheter fra Yrkesfag (YF): Med få unntak, har vi stort sett hatt våre utøvere på Idrettsfag (ID), og i starten var det nærmest forventet fra OLTMN. Alle vet at mange toppidrettsutøvere velger et yrkesliv inn mot YF, og vi har, på forespørsel lagt til rette for det. En av de elevene ble også «spissautøver», med gode resultater. Han fikk tatt VG1 over 2 år, og det ble også gjort tilpasninger på VG2 og i lærlingeperioden. Siden vi har en modell der vi har fått til å utnytte flere av ID-faga mot toppidretten, blir det vanskelig fra YF å følge hele satsningen gjennom skoleuka, men vi har kvalitativt gode økter for de som kommer derifra, bare ikke daglig. Her kan vi sikkert bli bedre, og da gjerne i samarbeid med de andre spissaskolene, OLTMN og TRFK.

Kompetanse knyttet til spisset toppidrett ved din skole:

- Trenerne/lærerne og andre relevante aktører på skolen: Kanskje litt mot idrettens natur å totalt mene at noe er tilstrekkelig, siden vi hele tiden jobber mot forbedring, både av treningsarbeidet og resultatene vi trener mot. Men ser vi det hele som en arbeidskravsanalyse, mener jeg at trenerne/lærerne våre mot spissa toppidrett har «tilstrekkelig kompetanse». Samtidig vet vi at kompetanse må vedlikeholdes og forbedres, og det er vi bevisste på. Når vi rekrutterer trenere/lærere til dette tilbudet, rådfører vi oss med Atle Kvålsvoll, OLTMN og vi er tydelige på hvilke krav og forventninger som møter de. Det er ikke mange med tilfredsstillende kompetanse direkte inn mot vår idrett sykkel, men så langt har vi klart å beholde, videreutvikle og også supplert et veldig bra team, som i utvidet forstand også består av idrettskontakten vår fra OLTMN.
- Idretten: I våre samarbeidsklubber, først og fremst Gauldal Sykleklubb (GSK) og Trondhjems Velocipedklub (TVK), finnes det kompetanse, men den varierer etter de personene som til enhver tid er engasjerte i klubben. Vi arrangerer flere samlinger med eksterne trenere/ledere, og her er også «Idretten» bidragsyttere. Om vi ikke får mye på det faglige, idrettsspesifikke, - får vi god hjelp og støtte under ulike samlinger og på konkurranser. I Midt-Norge er det i realiteten ikke mye å hente fra region/krets.
- Trøndelag Fylkeskommune: Usikker på hvilken kompetanse som etterspørres her, men på henvendelser fra oss, får vi hjelp når det gjelder inntak, - og hva vi kan tillate oss innenfor gjeldende reglement. Ellers så savner vi å ha en navngitt person i TRFK, som spesifikt har Spissa Toppidrett i sin stillingsinstruks.
- Olympiatoppen: Uten OLTMN har vi mest sannsynlig ikke hatt Spissa Toppidrett som vi kjenner det i dag. De første åra opplevdes OLTMN for mye som bare et kontrollorgan. Vi ønsker at det skal være et kraftsenter som kontrollerer, korrigerer, utfordrer, men også inspirerer, motiverer og støtter. Etter hvert tok vi avdelingsledere mere eierskap i «Spissamodellen», og de 6 skolene har selv stått for noe samarbeid. Det tror jeg har vært med å gjøre samhandlingen med OLTMN til det gode samarbeidet vi har i dag. Dette gjelder den rollen OLTMN har mot/med alle spissaskolene, og hele Trøndermodellen. Nå det gjelder samarbeidet med vår skole- og idrettskontakt, har det gjennom Atle Kvålsvoll vært veldig bra, men det har jeg skrevet tidligere i rapporten.
- Skole- og idrettsresultater for vår elever/utøvere på Spissa Toppidrett Sykkel: Som gruppe, sammenlignet med alle andre elever på det studieforberedende programmet idrettsfag, - så klarer de seg godt. De fleste ligger over gjennomsnittet, og ingen har gått ut uten godkjent vitnemål. Spissautøverne våre er ofte selvstendige individualister, selv om idretten på mange måter er en lagidrett. Siden de ofte er på samlinger, konkurranser, - og sånn sett får skole på alternative arenaer, har de god trening i å jobbe strukturert på digitale flater. Det har vi sett har gitt de verdifull kompetanse i det spesielle koronaåret vi fortsatt er inne i. Flere av utøverne er hybelboere, og det, sammen med krav til skoleprestasjoner og idrettsresultat, gjør de strukturerte og over middels i de fleste skolefag. Her vil jeg berømme teamet rundt elevene, som stiller opp og bistår der det trengs, også i de områder som ikke direkte handler om trening og konkurranse. Vi prøver å sammen se helheten.

Her er et skjematisk oppsett over noen av de idrettslige resultatene:

2018-2022	Anne Dorthe Ysland	Proff: Hitec. Landslag	NM-gull. VM
	Ida Langørgen		NM-medalje
	Eirik Vang Aas		NM-medalje
2017-2021	Tomas Sundlisæter	Landslag jr.	NM-medalje
2015-2019	Idar Andersen	Proff: Uno X Landslag	NM-gull VM
2014-2018	Erik Ysland	Landslag jr.	NM-medalje
	Sondre Svensli	Kontinentallag: Dare Bikes development team	
	Odin Rømuld	Landslag jr.	
2013-2017	Anton Tunset	Kontinentallag: Coop	NM-medalje (bane)
	Andre Sotberg	Kontinentallag: Coop	
2011-2015	Kristian Aasvold	Proff: Riwal Landslag	NM-medalje VM
	Sverre S. Fredriksen	Kontinentallag: Motiv-3. Landslag jr.	NM-medalje EM
2010-2011	Anders Oddli	Kontinentallag: Coop Landslag bane	NM-gull (bane)
2009-2013	Sindre Lunke	Proff: Team Giant-Alpecin, Fortuneo, Riwal. Landslag	«Vinnerlaget» Giro d'Italia VM
2010-2012	Adrian Aas Stien	Kontinentallag: Joker	NM-gull (bane)
2008-2010	Sturla Aune	Landslag	
2007-2011	Bjørn Tore Hoem	Kontinentallag: Joker Landslag	NM-medalje VM
	Kenneth Olsen	Landslag	NM-medalje
2006-2010	Sebastian Kvålsvoll	Kontinentallag: Plussbank	

Videre ønsker for hvordan vi skulle fått på plass en bedre modell, kommer i en kort oppsummering til slutt i rapporten.

Finansiering/ressurser knyttet til spisset toppidrett ved din skole:

Jeg velger å svare samlet for hvordan vi opplever at finansiering/ressursbruk fordeler seg mellom skolen, Idretten, TRFK og OLTMN. Ideen var at tilskuddet fra TRFK skulle være 50%, og at Idretten skulle legge de resterende 50% i potten. For vår del, som har sykkel som spissidrett, er det ikke sånn. Idretten sykkel har store stjerner, men sammenlignet med andre spissidretter, liten bredde. Det finnes ikke penger som kan bidra i denne sammenhengen. Siden vi også prøver å gjennomføre vår satsning i tråd med *Gratisprinsippet*, og ikke kan kreve egenandeler fra elevene/utøverne, - er klubbene behjelpelig og praktisk organiserer noe av betalingen rundt for eksempel samlinger. Og da ønsker ikke vi å presse klubbene eller krets/region for penger som ikke finnes. Så den delen er for oss urealistisk. Det er ellers bare unntaksvis at Idretten bidrar ekstra inn mot skolen og tilbudet. Og det er ikke pga manglende vilje, men små ressurser. Da må skolen bidra ekstra, slik at tilbudet skal kunne forsvares. Det gjør vi for å skape et best mulig trenings- og konkurransemiljø. Og vi håper å få igjen økt rekruttering, solide klubber og godt framtidig samarbeid.

Selv om det er snakk om en utendørsidrett, foregår fortsatt noe trening og testing innendørs. Noe foregår i lokaler vi som idrettsskole uansett måtte ha, men vi har også sett oss nødt til å få

på plass egen trenings- og testlab, forbeholdt syklistene. Da snakker vi om leie, ombygging og innredning. Dette kommer på toppen av at skolen må legge i de 50% som etter planen skulle komme fra Idretten. Så finansielt er det bare TRFK og skolen som bidrar.

Fra OLTMN, får vi andre ressursmessige, viktige bidrag. Først og fremst er det, som tidligere nevnt ved vår skole- og idrettskontakt Atle Kvålsvoll, men også på etterspørsel ulik ekspertise, og ulike samlinger for trenere, utøvere og skoleledere.

TRFK står jo for det årlige økonomiske tilskuddet pr spissaidrett, men har også lagt til rette for samlinger og utviklende samarbeid, og virker mere enn før interessert i å både lære om hvordan vi gjør det ute i skolene, og også bidra med tilrettelegging.

System for kvalitetssikring:

Det er heldigvis flere instanser og påvirkere som sørger for god kvalitetssikring. Mens alle elever på det valgfrie programfaget toppidrett 1, 2 og 3, også spissautøverne, har detaljerte læreplaner med krav om måloppnåelse, har i tillegg spissautøverne skjærpede krav gjennom sine avtaler/kontrakter som må oppfylles for å beholde plassen i gruppa.

Egenevaluering, elev-/utøversamtaler, tester, resultater dagbøker mm er også med og sikrer kvalitet. Internt på skolen har trenerteamet jevnlig planleggings- og utviklingsmøter. Undertegnede, avdelingsleder prøver også å være tett på, både for å legge til rette og støtte, men også for å pushe mot utvikling og resultater.

OLTMN har også et system med evaluering av modellen. To ganger i året, utfordres trenere og avdelingsledere til å evaluere og måle seg mot punkter satt av OLTMN. Her bruker vi å ha egne formøter internt, samt et med vår OLTMN-kontakt, - før vi sender inn. Samtidig må også spissautøverne bidra til å evaluere modellen, gjennom en egen elevundersøkelse. Vi får selvfølgelig også en pekepinn på om vi er en del av «verdens beste modell for skole og idrett», ved å se om de beste utøverne er hos oss, velger oss, - og om de presterer godt i skolefag og i idrettskonkurranser med andre utøvere, nasjonalt og internasjonalt.

Annet (oppsummering):

Dere kjenner godt til tilbudet spisset toppidrett på deres skole. Er det aspekter utover de ovenstående ved dette tilbudet dere mener bør kommenteres og drøftes i en utredning for å nå målet om å tilby verdens beste modell for en kombinert satsning på toppidrett og skole?

- Vi er glade og stolte over å få være en del av TRFK og OLTMN Spissa Toppidrett, og vi synes at vi fortjener å være det.
- Det er oversiktlig å bare ha en idrett som spissa, men samtidig mister vi de mulige synergieffekter flere spissaidretter ville gitt, bl.a. ved totalt større økonomisk tilskudd.
- Vi er fornøyde med dagens samarbeid med OLTMN.
- Arbeidsmengden på avdelingsleder og trenere er stor, men sånn må det også være, - siden det er vi som er tette på utøverne. Derfor ønsker vi heller ikke å fritas oppgaver, men økt økonomisk tilskudd kunne kjøpt oss mere tid til å utvikle modellen enda bedre.

Sånn sett ville et økt skoletilskudd være best mulig bruk av pengene, i stede for å investere i andre ledd.

- Sykkel er en fantastisk, men liten og til dels «fattig» idrett. Derfor finner vi det vanskelig å etablere en «Elite klubb», a-la for eksempel Oppdal Alpin Elite, der vi kan få inn utøverbetaling. Det brukes mye tid på å finne løsninger som er gode nok, og samtidig godkjent i tråd med Gratisprinsippet. Kunne det vært mulig å se på en modell der det var en felles overbygningssklubb for alle spissaidrettene, «Trøndermodellen», i stede for at alle skoler (og idretter) må lage sine organisasjoner for å tilfredsstillere Gratisprinsippet? Alternativt kunne det vært søkt om fritak for Gratisprinsippet, gjerne for hele ID, men særlig for Spisset Toppidrett, totalt sett ville det allikevel ikke oppleves dyrere å drive med idrett for utøvere og foresatte.
- Viktig å få på plass en navngitt person sentralt i TRFK, der alle henvendelser vedrørende Trøndermodellen, Spisset Toppidrett kunne vært retta.
- Det har blitt en gjenganger å diskutere og å tolke hva som skal ligge innenfor det 4-årige løpet. Vi har konsekvent holdt til å tilby 4-årig skoleløp, i sammenheng med toppidrett, slik at generell studiekompetanse kan oppnås sammen med satsning på idretten, og etter vgs beholde sitt «førstegangsvitnemål». Vi har ikke brukt denne modellen til å legge til rette for ekstra realfag, for å oppnå «spesiell studiekompetanse». Normalt hos oss, er ID lagt som et 3-årig løp, mens spissautøvere og flere på VPF-Toppidrett får innvilget et 4-årig løp. Her vet jeg det er ulik praksis på skolene, og det må det gjerne være, men vi ønsker at alle skolene skal ha like muligheter i forhold til skoleløp og også hvordan dette økonomisk finansieres fra TRFK. Håper på tydelig tilbakemelding rundt dette.
- Takker for at vi får være en del av Trøndermodellen, og ser fram til å være med å utvikle den.

For vi som jobber med spisset toppidrett sykkel ved Melhus vgs,

Geir Frode Moen Avdelingsleder ID

VEDLEGG I Rapport fra Meråker videregående skole

1. Organisering av spisset toppidrett ved din skole:

- *Skriv gjerne noe om bakgrunn, samt hvordan tilbudet spisset toppidrett er bygd opp ved deres skole (f.eks. antall linjer, elever, ansettelsesforhold når det gjelder lærere/trenere, og hvordan modellen er bygd opp mtp. antall studiepoeng hvert år).*
 - Vi har hatt 3 idretter med status spissa toppidrett hos oss siden tilbudet ble startet i 2009. Det gjelder tilbud innen langrenn, skiskyting og skyting.
 - Antallet elever pr linje pr år varierer, med et snitt på rundt 8 pr linje.
 - Lærerne har alltid vært ansatt som lærere, og tilskuddet fra fylkeskommunen har i snitt dekt rundt 35 % stillingsressurs, når sosiale utgifter er medregnet. Nåværende tilskudd tilsvarer ca 55 % lærer-ressurs (hvis ressursen kun brukes til lønn og ikke aktivitet)
 - Elevene på spissa har alltid hatt muligheten til å ta vg3 over 2 år. Ca 90 % av dem velger dette.
 - Vi har tradisjonelt prioritert de eldste elevene på dette, da vi føler det er mest riktig å la særlig vg1 elevene være i sin gruppe og ta del i fellesskap og grunnleggende opplæring der. I tillegg er det store forskjeller i vekst og utvikling når man er 16 år, og det går gjerne 1-2 skoleår før framtidige enere utkrystalliserer seg.
 - Elevene på spissa toppidrett har uansett sin hovedbase i den store treningsgruppa, og så har de en del økter/samlinger og generelt tettere oppfølging i tillegg. Vi er ikke tilhengere av å ha en «elitegruppe» som ikke trener med de andre i skolehverdagen.

- *Er skolen og idretten integrert i en helhetlig satsningsmodell for å sikre samstemthet og tett oppfølging av utøvere?*
 - Helt klart. Det har aldri vært noen spørsmål og problemer rundt at spissa-trener er den eneste treneren utøver forholder seg til når trening planlegges, utføres og evalueres. Vi har mange økter også utenfor skoledagens rammer her i Meråker, så læreren er på ingen måte lærer kun fra 8 til 16 på hverdager og i skoleåret.
 - Gjennom vårt samarbeid med NORD universitet, har elever hos oss siden 1995 hatt muligheten til å fortsatt ha base i Meråker etter videregående, og kombinere idrettssatsing med høyere studier på deltid. Dette har vi opplevd som helt avgjørende, og sikrer at utøverne kan kombinere idrett og utdanning i Meråker over mange år.

- *Kommenter gjerne spesifikt hva dere opplever som suksessfaktorer og utviklingsområder (f.eks. alternative modeller inkl. tilbud om yrkesfag) for å kunne nå målet om å tilby verdens beste modell for en kombinert satsning på toppidrett og skole.*

Vi føler behov for en ny gjennomgang og gjensidig forståelse av en del begreper og krav. «Helhetlig satsningsmodell» er et begrep vi føler det har vært litt ulik forståelse og tolking av, men vi føler uansett vi er trygt plassert innafor det kravet.

- Suksessformelen i Meråker er idrettskulturen vi har her, med svært mye kompetanse og erfaring samlet på et sted. Elever som går her har optimale rammer både i forhold til anlegg, miljø og trenerkompetanse.
- Vi mener at modellen med å gi de beste og mest hardtsatsende elevene mulighet for et tilrettelagt løp over 4 år er viktig. Vi føler måten vi praktiserer dette på med å ta vg3 over 2 år er den beste.
- Økonomi er den sentrale begrensingen i forhold til å drive skole og toppidrett. Enkelt sagt mener vi den bør styrkes, både i forhold til å sikre at de mest hardtsatsende får gå 4 år, og at skolen får økonomi til å stor nok stillingsressurs på en trener. I tillegg burde det strengt tatt følge midler også til samlingsaktivitet, da dette lett bryter med gratisprinsippet om man tar egenandeler for dette.
- Navnet «spissa toppidrett» kan gjerne diskuteres. Nå er ikke det begrepet fullt så belastende som f.eks. «morgendagens helter». Men en slik utredning gir jo rom og momentum for å tenke helt nytt, og da kan navnet også vurderes.
- Det samme med organiseringen.. Det aller viktigste for å sikre utvikling hos de beste hos oss, er å sikre dem tilbud om «tilpasset opplæring», blant annet gjennom muligheten til å bruke 4 år. Ikke sikkert at en for enhver pris trenger å definere dem inn i grupper av en definert størrelse, slik man praktiserer i dag. Vi tror det er viktig at en ny modell ikke blir for snevert definert, men at den sikrer at hver skole og hvert tilbud finner den ideelle rammen ut fra de lokale forhold og forutsetninger.

2. Kompetanse knyttet til spisset toppidrett ved din skole:

- *Opplever dere at samarbeidspartnerne med ansvar for spisset toppidrett ved deres skole har tilstrekkelig kompetanse?*
 - Trenerne/lærerne og andre som relevante aktører på skolen:
Absolutt. Vi er heldige som har tilgang til de beste trenerne innen sine miljø, og i tillegg har en av de aller største kompetansemiljøene innen idrett her til lands samlet under et tak. (inkludert egen PHD). Vi har i tillegg aktivt oppfordret og lagt til rette for videreutdanning av trenerne ved spissa toppidrett. I år tar 2 av våre spissa-trenere “Topptrener 2, og den tredje tar “Trenerløftet”.
 - Idretten:
I vårt tilfelle er vi sjøl idretten, da vi ikke har andre lokale aktører å forholde oss til. Høsten 2020 ble “Team Meråker” etablert, som representerer en organisering av alt sportslig som foregår utenfor skoletid i Meråker. På langrenn og skiskyting samarbeider vi bra med kretsapparatet, særlig rundt renn. Skyting har tett dialog og samarbeid med Norges skyteforbund.
 - Trøndelag fylkeskommune:
Vi har i alle år følt at fylkeskommunen har vært lite på banen, og har savnet en fast person å forholde seg til, og som har kompetanse og erfaring innen toppidrett. Vi tror det er viktig med en synlig fylkeskommune i møter og i organiseringen rundt spissa toppidrett. Det vil sikre at skole- og elevperspektivet også er til stede i debatten.

- **Olympiatoppen:**
De besitter masse kompetanse og erfaring, noe som er nyttig i forhold til å kunne hente inn kunnskap og erfaringer der vi selv føler vi trenger påfyll og forsterkninger. Er generelt en viktig sparringpartner opp mot både trenere og ledelse på skolen. Olympiatoppen har en viktig rolle i å definere toppidrettens krav, og så må dette (blant annet ved hjelp av en synlig fylkeskommune) balanseres opp mot elev- og skoleperspektivet.

- *Hvilke akademiske (karakterer) og sportslige (f.eks. deltagelse på landslag, medaljer i nasjonale og internasjonale mesterskap) resultater de siste 10 år (2010-2020) har elever/utøvere som tidligere har vært tilknyttet spisset toppidrett hos dere? Skill gjerne mellom de ulike linjene om dere tilbyr flere.*

- Vet ikke hvor detaljert statistikk dere ønsker her, men hovedtrekket er at de klarer seg bra skolemessig, noe det 4 årige løpet helt klart også bidrar til.

- **Langrenn:**
 - Tomas Northug, spissa 2009-10, 1 WC seier, nr 5 i VM sprint
 - Emil Iversen, spissa 2009-11, 2 gull VM, flere NM-gull og WC seire
 - Even Northug, spissa 2013-15. Bronse U23 VM, Gull jr NM
 - Ole Jørgen Bruvoll, spissa 2014-15. Bronse U23 VM
 - Jan Thomas Jensen, spissa 2014-16. Sølv U23 VM. 3 topp 10 plasseringer WC
 - Magni Smedås, spissa 2013-15. 8. plass WC Davos 2019
 - Astrid Stav, gull stafett jr VM 2019
 - Trym Malmo, spissa nå. NM gull jr 2019

- **Skiskyting:**
 - Håkon Livik, spissa 2012-14, sølv ungdoms OL, gull jr NM
 - Espen Sonflå, spissa 2012-14, gull jr NM
 - Ane Skrove Nossun, spissa 2009-10, EM sølv. Nr 5 jr VM
 - Sverre Dahlen Aspenes, spissa 2015-17, gull og bronse jr VM 2018
 - Hilde Eide, spissa 2014-16, gull jr VM stafett
 - Lotte Lie, spissa 2013-15, 6 NM gull jr, bronse NM senior, WC løper i dag
 - Kim Andre Langørgen, spissa 2009-10, 3 gull jr NM
 - Aleksander Karlsen, spissa 2013-15, gull jr NM 2016
 - Andreas Kvam, spissa 2012-14, gull jr NM 2015, sølv stafett jr VM 2015
 - Tonje Skjelstadås, spissa 2011-13, sølv NM senior 2019
 - Paula Hartmann, spissa 2013-15, gull jr NM 2014

- **Skyting:**
 - Marte Torvik, spissa 2009-11, 6. plass EM, sølv lag EM
 - Jonas E. Larsen, spissa 2009-11, gull NM 10 m luft 2010
 - Andrea Wick, spissa 2011-13, gull jr NM pistol, og EM deltagelse i rifle 2011
 - Håkon Christensen, spissa 2010-12, EM deltagelse
 - Karoline Hansen, spissa 2011-14, gull jr VM, EM deltager
 - Edvard Sve, spissa 2013-17, deltatt på European Youth League

- Ragnhild Haugen, spissa 2015-19, NM sølv, deltatt på European Youth League
 - Benedicte Oppedal, spissa 2013-17, På landslag ung fra 2019
 - Anders H Helgetun, spissa 2018-21, På landslag ung fra 2020
 - Torinn Eiken, spissa 2017-21, på landslag ung fra 2020
- *Kommenter gjerne spesifikt hva dere opplever som avgjørende kvaliteter ved den kompetanse som finnes og hvilken kompetanse dere gjerne skulle ønsket for å kunne nå målet om å tilby verdens beste modell for en kombinert satsning på toppidrett og skole.*
- Avgjørende kvalitet er høy kompetanse både formelt og erfaringsmessig. Vi er nok ikke langt unna en ideell modell i Meråker, spissa eller ikke spissa, men dilemmaet er gruppestørrelse. Vi ser at et stort fellesskap har flere pluser enn minuser, men minuset er at trenerne da må bruke tid på utøvere man vet uansett ikke vil nå opp. Samtidig er denne typen utøver viktig for å opprettholde et større miljø. Et lite miljø bestående av kun de som passer inn under definisjonene i kvalitetskriteriene ville neppe vært bærekraftig over tid. Vi ønsker ikke å bli så opptatt av kvalitet og kvalitetssikring i alle ledd at selve idrettsgleden forsvinner. Det gjør noe med en 18 åring å for det første bli identifisert som en “spissa utøver”, og at alt han/hun og treneren gjør skal vurderes og evalueres ned til den minste detalj. Vi må passe på at ikke spissa toppidrett går for mye inn i denne fella. Derfor er det viktig å ha skoleperspektivet på plass, og som en motvekt til OLT sitt kvalitetsperspektiv.

3. Finansiering/ressurser knyttet til spisset toppidrett ved din skole:

- *Hva bidrar de ulike samarbeidspartnerne med (økonomisk, administrativt, fasiliteter, praktisk o.l.) i gjennomføringen av tilbudet om spisset toppidrett ved deres skole?*
- Skolen:
Bidrar med resterende stillingsprosent for trener ut over dagens tilskudd på rundt 55 %. I tillegg har man en avdelingsleder-ressurs som i praksis fungerer som en sportssjef, som tar seg av det administrative innen spissa-idrettene. Både rektor og adm. Leder bruker tid og ressurser på denne modellen.
 - Idretten:
Her har vi selv laget oss et eget idrettslag, Meråker skoleidrettslag, slik at vi enklere kan arrangere samlinger etc uten å komme i skvis i forhold til gratisprinsippet. Har også samarbeidet litt med krets i forhold til samlinger, og Heimdal og Steinkjer vgs i forbindelse med felles samlinger.
 - Trøndelag fylkeskommune:
De har bidratt med midler. Lite ut over det. Det er helt klart et behov for at fylkeskommunen engasjerer seg tettere i dette prosjektet, og vi tror det ideelle ville vært at en fast person fikk ansvaret for å følge opp intensjonene i dette prosjektet.

- Olympiatoppen:
Kvalitetssikring og spisskompetanse innen sine felt. Tilrettelegging for kunnskapsdeling og kompetanseheving.
- *Forutsetter deltagelse at elevene betaler en egenandel? (skjult eller åpent?)*
 - Ja, en del av samlingene har vært organisert gjennom klubb og krets, og dette har de betalt egenandel for. Helt klart en gråsone i forhold til at spissa toppidrett er et skoleopplegg, men slik må det nødvendigvis bli, all den tid tilskuddet på langt nær dekker nivået hverken på stillingsstørrelse eller sportslig opplegg som kvalitetskriteriene til OLT forutsetter.
- *Må skolen bruke av sitt eget budsjett og ressurser (utover tilskudd fra TRFK og de ulike idrettene) for å kunne gjennomføre satsningen på spisset toppidrett ved deres skole?*
 - Ja. Tilskuddet har dekt rundt 35 % av full lærerstilling tidligere. Har nå økt til ca 55 %. Vi har ingen andre finansieringskilder ut over egenandeler ved samlinger etc. I tillegg har vi i år startet Team Meråker, med egenandeler som er med på å dekke treneres tilstedeværelse på samlinger, økter utenfor skoletid og konkurranser.
- *Kommenter gjerne spesifikt hva dere opplever som tilstrekkelig med dagens ordning samt hvilke(n) finansiering/ressurser dere vil ha behov for relatert til målet om å tilby verdens beste modell for en kombinert satsning på toppidrett og skole (f.eks. for at samme lærer/trener skal kunne følge opp elevene/utøverne både i skoletiden og i konkurranser, alternative finansieringsmodeller om det er urealistisk at idretten skal bidra med 50% i budsjettet, m.m.).*
 - Det ideelle er at man har råd til en trenertetthet, der hver trener har maks 10 utøvere å følge opp. Tidligere har vi tilstrebet maks 15 pr lærer i fagene Aktivitetslære og Toppidrett (til sammen 53 %) generelt her på skolen, og spissakravet har jo som kjent vært 1 stk 100 % trener på ca 8 utøvere. Idealmodellen finansierer 1 stk 100 % stilling for en trener og sørger for at de som trenger det får gå vg3 over 2 år får det.

4. System for kvalitetssikring:

- *Hvordan fungerer systemet for kvalitetssikring av tilbudet om spisset toppidrett ved deres skole? (f.eks. ansettelsesprosesser, utviklingsarbeid for lærere/trenere, evalueringsarbeid m.m.).*
 - Her har vi både intern kvalitetssikring gjennom dialog med skolens sportssjef, og ekstern gjennom OLTMN. Ansettelsene har vært tatt i tråd med normal praksis i skoleverket, da våre trenere er ansatt som lærere.

- *Hvordan samarbeider dere med de ulike aktørene når det kommer til å ivareta og videreutvikle kvaliteten på tilbudet?*
 - Lærerne/trenerne og andre som relevante aktører på skolen:
Vi jobber og sitter i et stort åpent kontorlandskap, med daglige diskusjoner rundt valg og prioriteringer. Denne samlingen av mange med høy erfaring og kompetanse er en stor styrke for oss, særlig innen langrenn og skiskyting. Skyting drar også nytte av dette på generell basis, men har mange moment som er ganske ulikt våre andre idretter. De er nok derfor den idretten hvor vi har mest å gå på i forhold til utviklingsrom i hverdagen.
 - Idretten:
 - **Langrenn:** Her har vi status som offisielt skigymnas, og har gjennom dette årlige samlinger og fagdiskusjoner med de 4 andre, samt juniorlandslag. Meget god tilgang til det som rører seg av kompetanse og nyutvikling her. I tillegg har vi miljøet ved NORD universitet her på huset, som har tung langrennskompetanse.
 - **Skiskyting:** Tett dialog med forbund også her. Se ellers langrenn.
 - **Skyting:** To forbund å forholde seg til her: DFS og NSF. Vi rekrutterer hovedsakelig fra DFS, da det er her man holder til aldersbestemt. Dialogen er tettere med NSF, både gjennom sportssjef Tor Idar Aune og landslagstrener Andrea Wick, begge tidligere elever ved MVS
 - Trøndelag fylkeskommune:
Tett og godt samarbeid på mange fronter, men minimalt rundt spissa toppidrett. Det er på dette området vi savner en tydelig tilstedeværelse, slik at skoleverket også er med på å definere retningen.
 - Olympiatoppen:
Godt samarbeid og god dialog. De besitter mye kunnskap og erfaring som er nyttig i forhold til kunnskapsdeling. Vi føler at fellesmøtene har blitt bedre og mer inspirerende det siste året, med stort fokus på kunnskapsdeling.
- *Kommenter gjerne spesifikt hva dere opplever som suksessfaktorer i dagens modell samt hvordan systemet for kvalitetssikring kan videreutvikles.*
 - Suksessfaktoren er at de beste og mest hardtsatsende gis muligheter og rom for god nok oppfølging, slik at de mestrer kombinasjonen idrett og utdanning på en god måte. Tilbud om 4 år er her en nøkkel som bør fortsette.
 - Vi gav meget god oppfølging til de beste også før spissa toppidrett kom inn i bildet, men prosjektet gav i tillegg mulighet og rammer for enda mer kunnskapsdeling og en forutsigbarhet i forhold til å sette av ekstra trenerressurs til de beste som ikke går på bekostning av resten.

5. Annet:

- *Dere kjenner godt til tilbudet spisset toppidrett på deres skole. Er det aspekter utover de ovenstående ved dette tilbudet dere mener bør kommenteres og drøftes i en utredning for å nå målet om å tilby verdens beste modell for en kombinert satsning på toppidrett og skole?*
 - Alle rollene i modellen må være tydelige, og det må være samsvar mellom forventninger, kvalitetskriterier og ressurstildeling.
 - Modellen må være gjennomførbar og skolene må kunne organisere tilbudet ut fra idrettens egenart og det som er naturlige samarbeidspartnere på den enkelte skole.
 - Anleggsbehov knyttet til de enkelte særidrettene bør forvaltes av eiendomsavdelingen i TRFK, og skolenes behov avklares med TRFK.
 - (eks: Snøproduksjon/løypekjøring, tråkkemaskin for ski-idrettene)
 - Kantiner: Vi ønsker at det settes fokus på skolekantiner i fylket, slik at også disse inngår i tildeling til drift (i praksis er muligheten for varme måltider for satsende elever helt avgjørende.)

Vedlegg: Forslag til modell for finansiering:

Organisering av spisset toppidrett:

- Vi har pt ett spisset toppidrettstilbud ved Oppdal vgs, alpint. Vi får spisset toppidrett curling som et nytt tilbud fra skoleåret 21/22.
- Skoleåret 20/21 har vi 36 elever på spisset toppidrett alpint. Antallet har variert siden spisset toppidrett ble etablert, fra ca. 15 utøvere i 2010. Skoleåret 21/22 vil vi trolig ha over 40 utøvere totalt.
- Vi har fire heltidsansatte trenere, tilsatt i skolen
- I tillegg til dette tilbudet har skolen ansvaret for driften av «TrønderAlpin», som er et tilbud for alpinister som ønsker å kombinere videre toppidrettssatsning med høyere utdanning. Vi drifter laget og har en fast ansatt trener som har ansvaret for tilbudet.
- Alpint-tilbudet vårt er tilknyttet programområde idrettsfag. Curlingtilbudet vil bli mulig å følge fra alle utdanningsprogram.
- Egne kontaktlærere følger opp alpinistene, og har dialog med trenere, ledelse og andre faglærere.
- Viser til vedlegg når det gjelder fag-/timefordeling. Alle alpinister følger et fireårig løp. Vi har hatt denne fag-/timefordelingen i mange år, men vi ønsker nå å se på denne organiseringen for å optimalisere tilbudet.
- Tilbudet til alpinistene spenner seg over skoleåret og i store deler av skolens ferier. Vi har et samlet tilbud på over 100 samlingsdøgn/renndøgn årlig. Mye av aktiviteten foregår utenom Oppdal (andre skisentra i Norge, Alpene m.m.).

Er skolen og idretten integrert i en helhetlig satsningsmodell for å sikre samstemthet og tett oppfølging av utøvere?

- I teorien ja, i praksis nei.
- Det er for tiden lite systematisk dialog med idretten lokalt (klubb/krets), mens kontakten er bedre med Norges Skiforbund, alpint, nasjonalt.
- Vi samarbeider med foreningen Oppdal Alpin elite (OAe) om et helhetlig alpintilbud. Skolen, skikretsene i Midt-Norge, Oppdal kommune og elever/foresatte er medlemmer i OAE. OAE har i utgangspunktet ansvaret for tilbudet utenom ordinær skoletid/skolens rammer. Rektor er fast styremedlem i OAE.
- Idretten har ikke et helhetlig tilbud for alpinister etter at de starter på videregående skole (etter fylte 16 år).

Kommenter gjerne spesifikt hva dere opplever som suksessfaktorer og utviklingsområder (f.eks. alternative modeller inkl. tilbud om yrkesfag) for å kunne nå målet om å tilby verdens beste modell for en kombinert satsning på toppidrett og skole.

- *Suksessfaktorer:* Solid forankring i TRFK, Oppdal vgs og i nærmiljøet. Gir kontinuitet. Økonomisk forutsigbarhet. Systematisk og profesjonell oppfølging av utøverne, med bistand fra OLTMN. Heltidsansatte og høyt kompetente trenere. Oppdal har lange tradisjoner innen alpint, og et av landets beste skianlegg for alpin skisport. Sterkt omdømme regionalt og nasjonalt.

- *Utviklingsområder:* Manglende samarbeid mellom den frivillige idretten og tilbudet. Utfordringer tilknyttet samarbeid med skianlegget. «Voksesmerter»; Som nevnt tidligere har vi nå flere alpinister enn tidligere. Det er i utgangspunktet positivt at vi har god rekruttering og at vi er attraktive. Samtidig er det mye som må planlegges og løses annerledes når antallet øker.

2. Kompetanse knyttet til spisset toppidrett ved din skole:

Opplever dere at samarbeidspartnerne med ansvar for spisset toppidrett ved deres skole har tilstrekkelig kompetanse?

- *Trenerne/lærerne og andre som relevante aktører på skolen:* Ja. Trenerne har ulikt erfaringsgrunnlag, men kvalitetssikres ved hjelp av oppfølging og videreutdanning i samarbeid med OLTMN/NTNU.
- *Idretten:* Godt samarbeid nasjonalt, kunne vært mer systematisk lokalt og regionalt. OAe kunne vært en sterkere bidragsyter til dette.
- *Trøndelag fylkeskommune:* Ja, men TRFK kunne vært tettere påkoblet/direkte involvert i strategiprosesser og dialog mellom spisset-skolene (kontaktperson/koordinator hos TRFK).
- *Olympiatoppen:* Ja.

Hvilke akademiske (karakterer) og sportslige (f.eks. deltagelse på landslag, medaljer i nasjonale og internasjonale mesterskap) resultater de siste 10 år (2010-2020) har elever/utøvere som tidligere har vært tilknyttet spisset toppidrett hos dere? Skill gjerne mellom de ulike linjene om dere tilbyr flere.

- *Karakterer:* Meget gode resultater over tid for alpinistene. Dersom en slår sammen karakterstatistikken fra 2012-2020 har de ulike årene med alpinister følgende karaktersnitt:
 - o Vg1: 4,17
 - o Vg2: 4,16
 - o Vg3: 4,53
 - o Vg4: 5,26

Kommenter gjerne spesifikt hva dere opplever som avgjørende kvaliteter ved den kompetanse som finnes og hvilken kompetanse dere gjerne skulle ønsket for å kunne nå målet om å tilby verdens beste modell for en kombinert satsning på toppidrett og skole.

- Tett dialog mellom trener og kontaktlærer. Trenerne med kompetanse på et høyt internasjonalt nivå. Systematisk oppfølging og utvikling av utøvere.

- Vi må bli bedre på å vurdere og følge opp totalbelastningen til utøverne (treningsmengde, arbeidsmengde på skole, konkurranseomfang). Bedre oppfølging av 24-timersutøveren.

3. Finansiering/ressurser knyttet til spisset toppidrett ved din skole:

Hva bidrar de ulike samarbeidspartnerne med (økonomisk, administrativt, fasiliteter, praktisk o.l.) i gjennomføringen av tilbudet om spisset toppidrett ved deres skole?

- *Skolen:* Økonomiske rammer til mesteparten av tilbudet, trenere, lager, verksted, skistall, garderober, kjøretøy m.m.
- *Idretten:* Bidrar i styret i OAe (administrativt), tilrettelegging av treningsanlegg, regionale og nasjonale konkurranser, testing, samarbeid mellom skigymnas.
- *Trøndelag fylkeskommune:* Økonomiske rammer, inntak, rådgiving.
- *Olympiatoppen:* Kvalitetsutvikling, rådgiving, kompetanseheving.

Forutsetter deltagelse at elevene betaler en egenandel? (skjult eller åpent?)

- Utøverne må melde seg inn i OAe for å delta på alle aktiviteter i opplegget. Foreningen har ansvar for aktivitet utenom ordinær skoletid/skolens rammer.
- Åpen aktivitetsavgift på p.t. 40.000,-/sesong.

Må skolen bruke av sitt eget budsjett og ressurser (utover tilskudd fra TRFK og de ulike idrettene) for å kunne gjennomføre satsningen på spisset toppidrett ved deres skole?

- Etter hva vi har beregnet er overføringene fra TRFK tilstrekkelige for å finansiere satsningen.

Kommenter gjerne spesifikt hva dere opplever som tilstrekkelig med dagens ordning samt hvilke(n) finansiering/ressurser dere vil ha behov for relatert til målet om å tilby verdens beste modell for en kombinert satsning på toppidrett og skole (f.eks. for at samme lærer/trener skal kunne følge opp elevene/utøverne både i skoletiden og i konkurranser, alternative finansieringsmodeller om det er urealistisk at idretten skal bidra med 50% i budsjettet, m.m.).

- De økonomiske rammebetingelsene er svært viktig for satsningen. Skolen brukte ca. 5,4 millioner kroner på tilbudet totalt sett i 2020.
- Det mangler et system for oppfølging av utøvere over 15 år i klubber/krets.
- Slik det er nå bidrar idretten via OAe inn i satsningen. Det er urealistisk å nå målet om et 50 % bidrag fra idretten.
- OAe bidrar økonomisk til tilbudet utenfor skoletid/skolens rammer. Bidraget er på ca. 1,4 millioner kroner sesongen 20/21.
- Idretten kan i større grad utfordres på å bidra med hjelpetrenerne, lokaler m.m.

4. System for kvalitetssikring:

Hvordan fungerer systemet for kvalitetssikring av tilbudet om spisset toppidrett ved deres skole? (f.eks. ansettelsesprosesser, utviklingsarbeid for lærere/trenere, evalueringsarbeid m.m.).

Hvordan samarbeider dere med de ulike aktørene når det kommer til å ivareta og videreutvikle kvaliteten på tilbudet?

- *Lærerne/trenerne og andre som relevante aktører på skolen: Årlige evalueringsmøter med trenere og lærere, kontinuerlig utvikling med trenere og avdelingsleder/ledelse. Utviklingsarbeid, Ref. arbeidet med egne alpinklasser.*
- *Idretten: Bidrar gjennom OAe, som ivaretar og utvikle det sportslige tilbudet*
- *Trøndelag fylkeskommune: Bidrar med rådgivning, men er i liten grad direkte involvert i kvalitetsutviklingsarbeidet.*
- *Olympiatoppen: Sentral bidragsyter.*

Kommenter gjerne spesifikt hva dere opplever som suksessfaktorer i dagens modell samt hvordan systemet for kvalitetssikring kan videreutvikles.

- Dette har vi kommentert over og andre steder i svarene

5. Annet:

Dere kjenner godt til tilbudet spisset toppidrett på deres skole. Er det aspekter utover de ovenstående ved dette tilbudet dere mener bør kommenteres og drøftes i en utredning for å nå målet om å tilby verdens beste modell for en kombinert satsning på toppidrett og skole?

- Viktig med en finansieringsmodell som er forståelig og transparent, som tar hensyn til forskjeller mellom idrettene

Organisering av spisset toppidrett ved Strinda vgs.

- *Antall linjer:* dvs ulike spissa toppidretter: ishockey, fotball jenter og friidrett
- *Spissa elever antall* (antall for inneværende skoleår i parentes): ishockey (22), fotball jenter RBK (14) og friidrett (5), (RBK-gutter har egen organisering). Ut fra idrettens egenart (individuell- kontra lagidrett), så er det ulikt antall utøvere i spissa idrettene ved skolen.
- *Ansettelsesforhold når det gjelder lærere/trenere:* 3 av 4 lærere har denne ressursen som en del av 100% fast ansatt lærer. En lærer (RBK-kvinner) har 50% midlertidig stilling i TRFK og 50% ansettelse i klubb.
- *Hvordan modellen er bygd opp mtp. antall studiepoeng hvert år:*
I vgs teller vi ikke studiepoeng. Regner med at det er studieprogresjonen det her snakkes om.

FAG	1. ÅR	2. ÅR	3. ÅR	4. ÅR
Norsk	4	4	6	0
Religion og etikk	0	0	3	0
Engelsk	5	0	0	0
Språk I/språk II**	4	4	0-5**	0
Matematikk*	5	3-5	0	0
Naturfag	5	0	0	0
Historie	0	0	0	6
Geografi	0	2	0	0
Samfunnsfag	0	0	0	3
Treningslære	2	3	5	0
Aktivitetslære	5	5	5	0
Idrett og samfunn	0	0	0	5
Treningsledelse	0	0	2	4
Toppidrett	5	5	0	5
Andre programfag	0		(5)	(5)
Timetall i uken	35	26 (28)	21 (26)	23 (28)

Er skolen og idretten integrert i en helhetlig satsningsmodell for å sikre samstemthet og tett oppfølging av utøvere?

- RBK kvinner helhetlig satsningsmodell
- Ishockey: Trønderstigen som utgangspunkt, ikke 100% samstemt. Jobber med saken.
- Friidrett ved Team Trøndelag: samarbeid på tvers av klubber og basert på dugnad utover spissa ressursen til skolen.

Kommenter gjerne spesifikt hva dere opplever som suksessfaktorer og utviklingsområder (f.eks. alternative modeller inkl. tilbud om yrkesfag) for å kunne nå målet om å tilby verdens beste modell for en kombinert satsning på toppidrett og skole.

- *Suksessfaktorer:* kompetente, motiverte og fleksible lærere/trenere og støtteapparat på skolen (bl.a. timeplan, skole-anlegg, støtte blant andre faglærere og ledelsen ved skolen), (skreddersydd) tilbud til yrkesfaglige enkeltelever på Elektro, samarbeid med friidrettskretsen angående treningsleir. Elevene betaler friidrettskretsen for å delta på samling.
- *Utviklingsområder:* økte ressurser for å oppnå større trenertetthet, spesielt i ishockey for å bedre treningshverdagen og for å være på linje med konkurrerende private gymnas og i friidrett med flere grener.

Kompetanse knyttet til spisset toppidrett ved din skole:

Opplever dere at samarbeidspartnerne med ansvar for spisset toppidrett ved deres skole har tilstrekkelig kompetanse?

- *Trenerne/lærerne og andre som relevante aktører på skolen:* Skolens faglærere/trenere i spissa toppidrett har høyeste nivå på NIFs trenerstige. Samt at de fleste har tatt «mental trening» og «trenerstudiet» hos Olympiatoppen/NTNU.
- *Idretten:* RBK-kvinner deltar i A-prosjekt hos OLTMN.
- *Trøndelag fylkeskommune:* her er det svært ønskelig med en kontaktperson med god kjennskap til gjeldende modell for spissa toppidrett og som kan representere/fronte/støtte, og være saksbehandler for spissa- skolene.
- *Olympiatoppen:* meget god kompetanse på sine felt og konstruktiv medspiller. Har de siste årene vært en betydelig støtte i saker som har angått spissa-idrettene ved Strinda vgs.

Hvilke akademiske (karakterer: 4,5 i gjennomsnitt) og sportslige (f.eks. deltagelse på landslag, medaljer i nasjonale og internasjonale mesterskap) resultater de siste 10 år (2010-2020) har elever/utøvere som tidligere har vært tilknyttet spisset toppidrett hos dere?

- **Ishockey:** Utøvere STI med landslagserfaring:
 - Sander Valde, STI, 2008-2010, Charlottenlund vgs byggfag, U 20
 - Marius Nielsen, STI, 2009-2011, Charlottenlund vgs elektro. U 20
 - Sigve Bråten, STI, 2010-2013, Strinda vgs idrett, U 18, U 20
 - Markus Noteng, STI, 2010-2013, Strinda vgs idrett, U 18, U 20
 - Steffen Ratejczak, STI. 2011-2014, Strinda vgs idrett, U 18, U 20
 - Karoline N Årvik, STI, 2012-2015, Strinda vgs idrett, U 18, A Landslag
 - Mattias Baar, STI, 2012-2014, Strinda vgs idrett, U 18, U 20
 - Marcus Dahl, STI, 2013-2015, Strinda vgs idrett, U 18
 - Sander Skålvoll, STI, 2016-2020, Strinda vgs idrett, U 18
 - Ole C Larssen, STI, 2016-2020, Strinda vgs idrett, U 18, U 20
 - Preben Arntsen, STI, 2017-2018, Strinda vgs idrett, U 18
 - Tiril Glasø, STI, 2019-, Strinda vgs idrett, U 18, A Landslag
 - Johan Selnes, STI, 2019-, Strinda vgs idrett, U 18
 - William Karjalainen, STI, 2019, Strinda vgs idrett, U 18

- Andreas Dahl, STI, 2019-, Strinda vgs idrett, U 18, U20
- Sander Hermandstad, STI, 2020-, Strinda vgs idrett, U 18

- **Friidrett:**

- Kristoffer Buhagen (1992) – sprint, flere medaljer i Senior-NM, landskamper U23 og senior, midtnorsk rekord sprint
- Sigrid Jervell Våg (1992) – mellomdistanse – Flere NM-gull på 1500m og 5000m, EM terrengløp 2019
- Stine Grønhaug (1992) – sprint - U20-landskamper
- Julie Håskjold (1993) – sprint – U20-landskamper
- Marte Olsen (1996) – mellomdistanse - U20-landskamper
- Ingar Kiplesund (1996) – lengde – NM-gull, Landskamper, har norsk rekord i lengde
- Joakim Sødal (1997) – Mellom/langdistanse - Junior-EM, Junior-VM, Rekruttlandslag, U20-landskamper
- Malin Wiseth (1997) – høyde – Rekruttlandslag, U20-landskamper
- Thale Leirfall Bremset (1999) – lengde/sprint – Rekruttlandslag, U20- og seniorlandskamper, NM-medaljer i lengde
- Thea Leirfall Bremset (1999) – høyde – Rekruttlandslag, Ungdoms-OL, U20-landskamper, NM-medaljer i høyde
- Kristina Reppe (2000) – lengde/hekk – Rekruttlandslag, Junior-VM, U20-landskamper, NM-medaljer i lengde og hekk
- Bendik Espenes (2001) – spyd – Rekruttlandslag
- Mia Guldteig Lien (2003) – lengde, høyde, hekk – Rekruttlandslag, sølv i lengde i Ungdoms-OL, U20- og seniorlandskamper, NM-gull i lengde og høyde
- Sigrid Wahlberg (2003) – mellomdistanse – Rekruttlandslag, U20- og seniorlandskamper, NM-medalje
- Agnes Morud (2003) – stav – Rekruttlandslag, U20 og seniorlandskamper, NM-medaljer

- **Fotball jenter:**

- Rakel Engesvik – U23
- Svanhild Sand – U23
- Karen Sneve – J19
- Malin Sunde – U23
- Elin Sørum – J19 (tropp U23)
- Inga Marie Høston – J16
- Rikke Ramstad Pedersen – J16
- Sara Fornes – J19
- Emilie Bragstad – J19 (uttatt til A-landslag høsten 2020).
- Emilie Joramo – J19
- Andrea Sivertsen Broholm – J19
- Siri Berg-Johansen – J19
- Rugile Rulyte – J19

- **Paraishockey:**

- Emil Sørheim A-lag
- Ola Bye Øiseth A-lag

Kommenter gjerne spesifikt hva dere opplever som avgjørende kvaliteter ved den kompetanse som finnes og hvilken kompetanse dere gjerne skulle ønsket for å kunne nå målet om å tilby verdens beste modell for en kombinert satsning på toppidrett og skole.

- Formell kompetanse har skolens trenere/faglærere i spissa idrettene. Én utfordring i «Team Trøndelag» friidrett har vært rolleforståelsen og kommunikasjon internt i trenerapparatet. Hele Teamet og OLTMN er nå i en fase med å finne løsninger på denne utfordringen ved bl.a. utarbeidelse av Teamets strategiplan. Avgjørende kvaliteter: Lærere/trenere er oppdatert på ny forskning, nye treningsmetoder, kosthold, helse mm. Dedikert for oppdraget.

Finansiering/ressurser knyttet til spisset toppidrett ved din skole:

Hva bidrar de ulike samarbeidspartnerne med (økonomisk, administrativt, fasiliteter, praktisk o.l.) i gjennomføringen av tilbudet om spisset toppidrett ved deres skole?

- *Skolen* bidrar økonomisk ved at 9 av 10 undervisningstime-ressurs går til faglærerne, resten til transport og leie av anlegg mm, administrativt: 5% av en lærerstilling til leder/koordinator på friidrett spissa ellers ingen øremerking av ressurser til skolens administrasjon, støtte til keepertrener RBK-kvinner og ishockey. Adgang til skolens treningsfasiliteter på kveldstid for Team Trøndelag som også er avhengig av dugnadsinnsats i klubbene utover fylkets 50% ressurs til skolen.
- *Idretten* bidrar økonomisk: RBK-kvinner bidrar 50% trenerstilling til trener. Administrativt bidrag fra idretten: samarbeid med foreldregruppa Strinda ishockey om godtgjøring til keepertrener ved betaling av treneravgift. Fasiliteter: Koteng Arena og styrkerom for ishockey på Leangen.
- *Trøndelag fylkeskommune*: økonomisk 10 timer lærerressurs til hver spissa idrett. Administrativt: fylket står for inntak, betaling for leie av Leangenhallen og transport til de ulike arenaene.
- *Olympiatoppen*: rådgivende funksjon på kvalitetssikring til TRFK /skolene.

Forutsetter deltagelse at elevene betaler en egenandel?

- Ishockey-utøverne betaler treningsavgift til Strinda ishockey (eget organisasjonsnummer).
-
- Friidrettselvene betaler utgifter til treningsleir i regi av Friidrettskretsen.

Må skolen bruke av sitt eget budsjett og ressurser (utover tilskudd fra TRFK og de ulike idrettene) for å kunne gjennomføre satsningen på spisset toppidrett ved deres skole?

Ja, som tidligere beskrevet: «synlige» ressurser til friidrettsleder/koordinator, tilskudd keepertrenere og vikartimer når faglærere er på samlinger og konkurranser. «Usynlige» ressurser til skolens administrative apparat.

Kommenter gjerne spesifikt hva dere opplever som tilstrekkelig med dagens ordning samt hvilke(n) finansiering/ressurser dere vil ha behov for relatert til målet om å tilby verdens beste modell for en kombinert satsning på toppidrett og skole (f.eks. for at samme lærer/trener skal kunne følge opp elevene/utøverne både i skoletiden og i konkurranser, alternative finansieringsmodeller om det er urealistisk at idretten skal bidra med 50% i budsjettet, m.m.).

- Dagens modell: ikke optimal for ishockey og friidrett som tidligere nevnt.
- Framtidas modell: må være en rettferdig fordeling mellom skolene. Idrettene er ulike også mtp økonomiske ressurser, så det er i noen idretter urealistisk med en 50% fordeling mellom klubb/skole. En framtidig modell trenger ikke konkretisere den økonomiske fordelingen, men understreke at idretten må inneha et eierskap til modellen også økonomisk. Vi mener dette er et betimelig spørsmål om målsettingen skal være verdens beste modell. Vi må i så fall peke på flere områder der ressurser trengs.

System for kvalitetssikring:

Hvordan fungerer systemet for kvalitetssikring av tilbudet om spisset toppidrett ved deres skole? (f.eks. ansettelsesprosesser, utviklingsarbeid for lærere/trenere, evalueringsarbeid m.m.).

Hvordan samarbeider dere med de ulike aktørene når det kommer til å ivareta og videreutvikle kvaliteten på tilbudet?

- *Lærerne/trenerne og andre som relevante aktører på skolen:* utdanning via NTNU/OLTMN. Kvalitetssikring ved samtaler /evalueringer med skoleansvarlig OLTMN og avdelingsleder og klubbens øvrige trenere. Jevnlig erfaringsutveksling mellom idrettene på skolen.
- *Idretten:* Via en formell samarbeidsavtale med RBK-kvinner og Nidaros Hockey har vi jevnlig møter for å sikre kvalitet og kontinuitet. Vi har hatt færre møter med Nidaros av flere grunner, men vi er godt i gang. En av grunnene til det er at i klubben har det vært stor «turnover». Med Team Trøndelag og styringsgruppa er det jevnlig samtaler med OLTMN og avdelingsleder.
- *Trøndelag fylkeskommune:* Foruten økonomiske midler og inntak, har det ikke vært noen innspill på kvalitetssikring.
- *Olympiatoppen:* god sparringpartner og fasilitator. Kvalitetssikrer ved jevnlig evalueringer.
- *Ansettelsesprosesser:* Her har vi i de tilfellene det har vært relevant, samarbeidet med klubb (RBK) og OLTMN.

Kommenter gjerne spesifikt hva dere opplever som suksessfaktorer i dagens modell samt hvordan systemet for kvalitetssikring kan videreutvikles.

- *Suksessfaktor:* gode faglærere/trener, fleksibilitet, tilrettelegging fra skolens administrasjon, velvilje fra alle i samarbeidet, tradisjoner for spissa idrettene på egen skole, god rekruttering og sportslig utvikling/resultater, godt miljø. Gode utøvere med et godt tilbud ved skolen, gir oss et omdømme som gjør at flere i utgangspunktet gode elever, søker til skolen. Kort sagt: er utøvernes resultater sportslig og deres omtale av tilbudet hos oss viktig for skolens omdømme.
- *Videreutvikling:* økte ressurser, jfr tidligere i dokumentet om ønske om delingstimer i ishockey og friidrett.

Annet:

Dere kjenner godt til tilbudet spisset toppidrett på deres skole. Er det aspekter utover de ovenstående ved dette tilbudet dere mener bør kommenteres og drøftes i en utredning for å nå målet om å tilby verdens beste modell for en kombinert satsning på toppidrett og skole?

- I en såkalt SWOT-analyse vil muligens én trussel mot spissa toppidrett være opprettelse av flere private gymnas (pr i dag har vi KVT). Så for å stå imot en evt. slik trussel, må den nye modellen gi handlingsrommet den trenger. En styrke er det offentlige skoletilbudet og oppfølging av den enkelte elev. Alle elever har gjennomført utdanningsløpet og bestått. En annen styrke er stillingsvern for arbeidstaker.

Organisering av spisset toppidrett:

Steinkjer videregående skole har hatt spissa toppidrett i flere idretter fra oppstarten av tilbudet i 2007. Fra oppstarten hadde vi spissa toppidrett i friidrett, langrenn og volleyball. Vi hadde også spissa toppidrett i fotball 2010 – 2011. Volleyball mistet status som spissa toppidrett i 2015.

I volleyball hadde vi et tett samarbeid med Stod IL volleyball som hadde et damelag i toppserien og som spilte europacup. Skolen mistet status i spissa toppidrett i volleyball etter at elitesatsinga i Stod volleyball ble nedlagt, og skolen derved mistet en nødvendig utviklingsarena for framtidige toppidrettsutøvere.

Status i spissa toppidrett i fotball fikk vi tildelt etter at Steinkjer fotballklubb, Egge IL og Steinkjer kommune i samarbeid med NTE og Sparebank1 Midt-Norge bidro med 50 % av beløpet som ble bevilga til de enkelte tilbudene i spissa toppidrett. Nord-Trøndelag fylkeskommune bevilget da de resterende 50 %, slik at tilbudet kunne etableres. Olympiatoppen Midt-Norge anbefalte at statusen ble tatt bort etter at Steinkjer fotballklubb rykket ned til 3. divisjon i 2011. 3. divisjon defineres som breddeidrett og man mistet da nødvendig utviklingsarena for framtidige toppspillere.

Oppbygning det 4-årige løpet:

- *Vg1:* Normal belastning. Totalt 35 uketimer, hvorav 10 uketimer trening (aktivitetslære, AK, og toppidrett, TI).
- *Vg2:* Normal belastning. Totalt 35-37 uketimer, hvorav 10 uketimer trening (aktivitetslære, AK, og toppidrett, TI).
- *Vg3:* Redusert belastning. Minimum 21 uketimer, hvorav 10 uketimer trening (aktivitetslære, AK, og toppidrett, TI). Mulighet for 5 timer matematikk (R2/S2) i tillegg.
- *Vg4:* Redusert belastning. Minimum 24 uketimer, hvorav 10 uketimer trening (standpunkt allerede i AK og TI satt på vg3) Mulighet for 5 timer fysikk 1 i tillegg.

Langrenn

For langrenn har skolen hatt status med spissa toppidrett fra oppstarten og har det i dag. Tilbudet i langrenn har vært organisert på ulike måter gjennom årene, fra at skolen hadde ansvaret for opplegget alene til gradvis mer i samarbeid med Nord-Trøndelag skikrets om et tilnærma helhetlig opplegg, der trenere/lærere som var engasjert med spissa toppidrett var med på treningsamlinger i regi av kretsen, samt på nasjonale konkurranser.

I 2016 ble “Team Innherred langrenn”, som er et klubbssamarbeid mellom flere klubber i Innherredsregionen etablert. Skolen og Teamet inngikk en samarbeidsavtale om et helhetlig tilbud for langrennsløperne ved skolen. Tilbudet er differensiert med tanke på tilbud om samlinger, treninger og treneroppfølging. De utøverne som er tatt ut på tilbudet om spissa toppidrett får det mest omfattende tilbudet Teamet. Utøverne på spissa toppidrett betaler inngangsbillett til Teamet, per 2020-21 kr. 11.000, -.

I tilbudet til utøverne inngår 4 treningsøkter pr. uke på dagtid (i skoletida), 1-2 treningsøkter per uke på kveld, ei økt med basistrening i regi av Olympiatoppen Midt-Norge, ca. 35

samlingsdøgn. Noen av samlingene er i regi av Team Innherred langrenn, og noen få i samarbeid med Nord-Trøndelag skikrets. Ei treningssamling arrangeres i samarbeid med spissa toppidrett på Meråker videregående skole og Heimdal videregående skole.

Tilbudet er organisert slik at utøverne får oppfølging av samme trener på treningsøkter på dagtid, kveldstid og på treningssamlinger. Utøver og trener har regelmessige samtaler. Det er den samme treneren som har oppfølgingsansvar for utøverne. Dette sikrer en tett og helhetlig oppfølging av utøverne.

Trener for spissa toppidrett er engasjert av skolen på åremål. I tillegg brukes to fast ansatte langrennslærere i det totale samlingsopplegget for Team Innherred langrenn som også inkluderer elever som ikke er tatt ut som spissautøvere.

Per dato er det 8 utøvere som er tatt ut på spissa toppidrett langrenn. Disse fordeler seg på Vg3: 2, Vg2: 4, Vg1: 2 på idrettsfag.

Friidrett

Skolen har hatt status med spissa toppidrett i friidrett fra oppstarten av tilbudet. Fra 2017 fikk vi også status som landslinje i friidrett, som den eneste i landet. Tilbudet er organisert i tett samarbeid med Nord-Trøndelag friidrettskrets og Steinkjer friidrettsklubb. Vi har hatt et samarbeid med kretsen og klubben i hele perioden, men det er utvikla og forbedret gradvis og har blitt tettere i løpet av perioden. En av skolens friidrettslærere som i tillegg til å være trener, har hovedansvaret for å koordinere tilbudet på spissa toppidrett friidrett. I og med at friidrett er mange idretter i en, har vi leid inn nødvendig undervisnings- /trenerkompetanse i samarbeid med friidrettskretsen. Dette gjelder for hele friidrettstilbudet på skolen generelt og for utøvere på spissa toppidrett spesielt. Trenerne er engasjert av friidrettskretsen og skolen kjøper tjenestene fra kretsen. Kontraktene er på åremål.

Utøvere på spissa toppidrett har tilbud om 4 treningsøkter på dagtid på skolen, 3 treningsøkter i regi av friidrettsklubben på kveld/helg, ei økt med basistrening pr uke i regi av Olympiatoppen Midt-Norge. I tillegg har de tilbud om to samlinger i Syden (Tenerife og Portugal) på vinteren. Hver samling er på ca. 14 dagers varighet. For dette betaler de en egenandel på ca. kr. 10.000,- per samling. De har også tilbud om ei samling i november med en varighet på 3 dager, denne betaler de egenandel på ca. kr. 1.000,-. Samlingene arrangeres i regi av Steinkjer friidrettsklubb. I tillegg har de tilbud om 3 weekend-samlinger i regi av friidrettskretsen. Disse samlingene er gratis. Utøverne deltar på fellestreninger på kveld i regi av Steinkjer friidrettsklubb. Utøvere betaler en treningsavgift på kr. 1200,- per år for å delta på klubbtreninger i Steinkjer friidrettsklubb. Trenerne som er engasjert for å følge opp utøverne på spissa toppidrett deltar på treningssamlingene og klubbtreningene. Skolen og friidrettsklubben gjennomfører jevnlig møter der opplegg evalueres og planlegges. Samarbeidet med kretsen og friidrettsklubben sikrer et helhetlig opplegg med tett oppfølging av utøverne.

Per i dag er det 6 utøvere på spissa toppidrett i friidrett. Disse fordeler seg på Vg4: 3, Vg3: 2, Vg1: 1 på idrettsfag.

Skiskyting

Skiskyting er en relativt ny idrett ved skolen. Vi hadde et skiskyttertilbud på idrettsfag fra 1994-1998, så hadde vi noen år uten skiskyttere. Fra 2006 starta vi opp på nytt med skiskyting. I 2014 ble Team Innherred skiskyting etablert. Teamet er et treningssamarbeid for juniorer mellom 6 klubber fra Frol til Snåsa.

Fra sommeren 2020 fikk vi tildelt spissa toppidrett i skiskyting. Teamet har engasjert en fast trener i hel stilling. Skolen kjøper 50 % undervisnings-/trenertjenester av Teamet. Opplegget for spissa toppidrett i skiskyting er organisert i samarbeid mellom Team Innherred skiskyting og skolen. I tillegg samarbeides det med Nord-Trøndelag skiskytterkrets om noen treningssamlinger. På disse samlingene deltar også utøvere på spissa toppidrett i skiskyting fra Meråker vg skole.

Utøverne har tilbud om 4 treninger på dagtid (skoletida) per uke. 2 faste kveldstreninger per uke, samt ei økt med basistrening per uke i regi av Olympiatoppen Midt-Norge. De har tilbud om ca. 25 samlingsdøgn i regi av Teamet. For dette og treneroppfølging betaler klubbene en klubbkontingent som følger 0-2 utøvere: 4.000 kr. For 3 eller flere utøvere: 10.000 kr, samt at klubb/utøver betalte kr 5.000, - per utøver.

Utøverne har i tillegg tilbud om 12-15 samlingsdøgn i regi av Nord-Trøndelag skiskytterkrets, for dette betaler de en egenandel til kostpris anslagsvis kr. 500,- - 1.000, - per døgn.

Utøverne har samme trener som har personlig oppfølgingsansvar og deltar på alle treninger og samlinger, samt nasjonale konkurranser. Gjennom denne organiseringa sikrer vi utøverne et helhetlig opplegg med tett oppfølging. I tillegg har trenere for spissa toppidrett i skiskyting fra både Steinkjer vgs og Meråker vgs ansvar for å planlegge og gjennomføre samlinger i regi av skiskytterkretsen.

Det er 4 utøvere på spissa toppidrett skiskyting per i dag De fordeler seg på Vg4: 1, Vg3: 1, idrettsfag, Vg2-yrkesfag: 1, lærling i byggfag: 1

Suksessfaktorer

Vi mener at det er fire hovedområder som har vært suksessfaktorer på spissa toppidrett ved Steinkjer videregående skole. Først vil vi nevne det 4-årige løpet. Det har vært en mulighet på idrettsfag lenge før spissa toppidrett kom i gang, men dette er en helt sentral suksessfaktor i spissatilbudet. Dette gir eleven og utøveren mulighet til å være i samme system gjennom hele junioralderen for eleven/utøveren. Det gir stabilitet i treneroppfølging og man får fordelt skolebelastningen over flere år. Det gir også muligheter for å ta tilleggsfag (realfag) som gjør at eleven/utøveren har flere studiemuligheter senere.

Ved vår skole er det vg3 som er fordelt over to skoleår og er den modellen som gjaldt i gamle NTFK. Den gir veldig romslig timeplan på vg3/vg4, men mange elever opplever at spesielt vg2 er et tøft år. Det er diskutert om 4-årig løpet bør starte med differensiert fag- og timefordeling fra vg2 av. Det er både fordeler og ulemper ved begge modellene. For utøvere som får god utvikling og klarer å satse på idretten gjennom hele videregående løpet og videre, vil det være en fordel å starte på et differensiert løp fra vg2. For utøver som får utfordringer med skader, sykdom og/eller motivasjon, kan det bli en utfordring å fortsette på 4-årig løp. Da ville et

differensiert løp fra vg3 va være en fordel. Det er vanskelig i mange idretter, å forutse allerede på vg1 hvem som vil ha fordel av et differensiert løp fra vg2 av.

En annen suksessfaktor for oss har vært det tette samarbeidet med den frivillige idretten når det gjelder organisering av det totale treningstilbudet for eleven/utøveren, men at tilbudet er bygd opp rundt skoletilbudet på idrettsfag. Trenerne er de samme i og utenom skoletida. Vi har inngått treneravtaler på åremål slik at vi sikrer at vi hele tiden har motiverte trenere. Utviklingspotensialet her er at det er ulikt i hvor stor grad idretten bidrar inn med lønnsmidler inn i den totale satsingen for å bygge opp rundt en heltids trenerstillinger.

Den tredje suksessfaktoren er hvordan vi har klart å organisere en timeplan for hele skolen som er bygd opp rundt behovet på idrettsfag. Det har resultert i at vi kan tilby yrkesfag med toppidrett hvor aktuelle elever får tilgang til 3 av 4 treningsøkter i skoletida, og de samme øktene utenfor skoletida som idrettsfagelevne. Vi har nå to spissaelever på dette tilbudet, hvorav en har fått tilrettelagt lærlingeløpet også.

Til slutt vil vi nevne anleggsfasilitetene på Steinkjer som avgjørende, og som er i stadig utvikling. Steinkjerhallen som ligger vegg i vegg med Steinkjer vgs., har stor flerbrukshall, gymsal, turnhall, styrkerom og innendørs friidrettsarena. I tillegg har vi et stort løypenett for langrenn og skiskyting med skiskytterstadion kun 3 km fra skolen. Her er det også rulleskiløype (5 km) og det er planlagt tilknytningstrasé fra skolen til denne løypa. Steinkjer kommune har også nylig vedtatt å bevilge 5 mill. kroner til oppgradering av kunstsneproduksjonsanlegget på Steinkjer skistadion for å sikre stabile treningsforhold for skiutøvere i vintre med lite natursnø.

Kompetanse knyttet til spisset toppidrett ved din skole:

Opplever dere at samarbeidspartnerne med ansvar for spisset toppidrett ved deres skole har tilstrekkelig kompetanse?

- *Trenerne og andre som relevante aktører på skolen:* Vi mener at de trenerne og lærerne som har ansvar for spissa toppidrett har gode og tilstrekkelig kompetanse for den jobben de skal gjøre. Se en oversikt nedenfor:
 - Henrik Sandstad:
 - Trener friidrett - løp mellom- og langdistanse:
 - Mastergrad idrett. Topptrener 2. Trener 3 i friidrett (høyeste trenerutdanning). Deltatt på alle kompetansehevninger i regi av Olympiatoppen siden oppstarten av spissa toppidrett.
 - Trenererfaring siden 2005 i klubb, skole, krets og forbund. Trener og leder under VM junior og landskamper.
 - 12 NM gull i langdistanse løping
 - EM deltaker i Marathon
 - Sølv i Nordisk mesterskap 10 000 m
 - 2 ganger Europacup deltaker for Norges landslag
 - Jan Kåre Skarland
 - Trener friidrett sprint/hekk

- Adjunkt med opprykk med norsk som fag Topptrener 1.
 - Deltatt på alle kompetansehevinger i regi av Olympiatoppen - trenerløfter og "Den Olympiske løypa"
 - Trenererfaring sia 2000 5 plass. NM på 200 m
- Frode Lillefjell
 - Trener langrenn
 - Utdanning: Business administration fra Alaska, USA
 - Trener ved Alaska Pacific University langrennslag. Har vært trener for Kikkan Randall (13 WC-seire), USA.
 - Trener Team Trøndelag (regionalt landslag langrenn) 2008-2010.
 - Utøver på høyt nasjonalt nivå i Norge og USA i langrenn og friidrett løp.
 - Sondre Kvistad
 - Trener skiskyting
 - Mastergrad i helsefagvitenskap, bachelor i fysioterapi.
 - Grunnfag i bevegelsesvitenskap NTNU.
 - Trener 2 i skiskyting.
 - Er i gang med videreutdanning i PPU.
 - Deltar på kompetanseheving i regi Olympiatoppen - trenerløftet.
 - Trenererfaring i skiskyting fra 2017
 - To sesonger i støtteapparatet og som fysioterapeut for Skeid i OBOS-ligaen i fotball. Leder i skiskyting under ungdoms- OL 2020.
 - Bronse på normalprogram NM junior i skiskyting. Var på Team Statkraft Trøndelag i skiskyting (Regionale rekruttlag i regi av Norges skiskytterforbund).
- *Idretten:* Det varierer i hvor stor grad ledere i idretten har kompetanse på toppidrett. Likevel er kontinuiteten blant tillitsvalgte idretten den største utfordringen. Her veier det opp at noen organisasjonsledd har ansatte i administrasjonen som sikrer kontinuiteten (eks. Nord-Trøndelag friidrettskrets og Nord-Trøndelag skikrets).
 - *Trøndelag fylkeskommune:* Vi savner en fast person med dette som ansvarsområde sentralt i TRFK og som har like stor forståelse for både toppidrett og skoledrift.
 - *Olympiatoppen:* Har høy kompetanse i forhold til dette. Vi opplever at samarbeidet med Olympiatoppen har blitt bedre og mer konstruktivt og støttende gjennom perioden. Tilgjengeligheten til kompetansen er god.

Hvilke akademiske (karakterer) og sportslige (f.eks. deltagelse på landslag, medaljer i nasjonale og internasjonale mesterskap) resultater de siste 10 år (2010-2020) har elever/utøvere som tidligere har vært tilknyttet spisset toppidrett hos dere? Skill gjerne mellom de ulike linjene om dere tilbyr flere.

- Elever på spissa toppidrett har tilbud om å gå 4-årig løp. I praksis gjennomfører alle elever på spissa toppidrett et 4-årig løp. Omtrent halvparten av vg4-elevene på tar tilleggsfag innen realfag. Som regel fordypning i matematikk (R2) og fysikk 1. Dette er

kravet til de fleste ingeniør- og arkitektstudier. Alle har bestått videregående opplæring og mottatt vitnemål. De fleste har gått ut med relativt høye karakterer.

- Følgende tidligere elever har tatt medaljer i internasjonale mesterskap i perioden 2009-2020:
 - Langrenn:
 - Petter Northug
 - 12 VM-gull, 3 VM-sølv
 - 2 OL-gull, 1 OL-sølv
 - Johan Kjølstad
 - Gull VM team sprint 2009
 - Sølv VM sprint 2009
 - Hopp:
 - Anders Bardal
 - 2 OL-bronse (2010 og 2014)
 - 2 VM-gull (individuellt 2013 og lag 2015)
 - 4 VM-sølv lag (2009, 2011, 2013, 2015)
 - 2 VM-sølv skiflyging (2010 og 2014)
 - Vant verdenscupen 2011/2012
 - Andreas Stjernen
 - OL-gull lag 2018
 - VM-gull skiflyging lag 2018
 - VM-sølv lag 2017
 - VM-bronse lag 2019
- Andre resultater på nasjonalt og internasjonalt nivå:
 - Friidrett:
 - Joachim Brøndbo
 - 1500m – EM innendørs 2007
 - mange nordiske landskamper både på bane og terrengløp
 - mange UM og NM jr. og NM seniormedaljer
 - Nina Brandt
 - 4x400m – EM 2012
 - mange nordiske landskamper
 - mange UM og NM jr. og NM seniormedaljer
 - Runa Skrove Falch
 - 10000m – EM 2014 og halvmaraton EM 2016
 - mange nordiske landskamper både på bane og terrengløp
 - mange UM og NM jr. og NM seniormedaljer
 - Tara Marie Norum
 - 400m og 4x400m stafett – EM 2014
 - mange nordiske landskamper

- flere E-cup landslag
 - mange UM og NM jr. og NM seniormedaljer
- Roald Frøskeland
 - 800m – EM 2014
 - mange nordiske landskamper
 - mange UM og NM jr. og NM seniormedaljer
 - Grethe Tyldum (nåværende elev)
 - 1500m nordisk mesterskap landskap Helsinki 2020
 - Marte Elden
 - 800m – Ungdoms OL 2003
 - mange UM medaljer
 - Ida Østerås
 - terrengløp – EM 2011
 - mange nordiske landskamper både på bane og terrengløp
 - mange UM og NM jr. og NM seniormedaljer
 - Anne Engen Andersen høyde
 - U20 i 2012 og U23 i 2015
 - mange nordiske landskamper både i høyde og mangelkamp
 - mange UM og NM jr. og NM seniormedaljer
 - Roald Frøskeland
 - 800m - U20 i 2012 og U23 i 2015
 - mange nordiske landskamper
 - mange UM og NM jr. og NM seniormedaljer
 - Emily Norum
 - 400m og 4x400m – U20 i 2015
 - mange nordiske landskamper
 - mange UM og NM jr. og NM seniormedaljer
 - Live Solheimdal
 - EM terrengløp 2014, 2015, 2016
 - 5000m/10000m U20 EM 2015
 - mange nordiske landskamper både på bane og terrengløp
 - mange UM og NM jr. og NM seniormedaljer
 - Alexander Kirkeberg
 - 10000m – U20 i 2015
 - UM medaljer i terrengløp,
 - 20.pl. Haag halvmaraton 1.06.11

- Kristian Skage Nordlund
 - 800m – Ungdoms OL 2015
 - nordiske landskamper på bane
 - mange UM medaljer
- Martine Bye
 - høyde og mangekamp
 - medaljer i flere nordiske mesterskap
 - nordiske landskamper
 - mange UM og NM jr. og NM seniormedaljer
- Clara Wågan
 - 3000m hinder
 - nordisk jr. landskamp 2016
 - flere UM, jr. NM og senior NM medalje
- Grethe Tyldum (nåværende elev)
 - 1500m år 2020.
 - Klarte jr.VM kravet på 1500m til Nairobi Kenya, men pga. Corona ikke gjennomført.

- Langrenn

- Marte Elden.
 - Norges skiforbund elitelag 2008-2009
 - 9. plass sammenlagt Tour de Ski 2011
 - 18 World Cup starter i langrenn.
- Kristian Tettli Rennemo.
 - Norges skiforbund elitelag 2010 – 2013
 - 34 World Cup starter i langrenn.
- Anders Tettli Rennemo
 - Team Trøndelag 2013- 2014
 - 3 starter i World Cup i langrenn.
- Pål Trøan Aune
 - Team Elon Midt-Norge. Aktiv.
 - 16 starter i World Cup i langrennssprint
- Ane Appelkvist Stenseth
 - Norges skiforbund elitelag damer
 - Med i troppen til VM 2019 og uttatt i troppen til VM 2021.
 - 23 starter i World Cup langrenn og langrennssprint.
- Ole Jørgen Bruvoll, Team Elon Midt-Norge. Aktiv
 - 2 World Cup starter i langrenn.
 - Bronse i U-23 VM 30 km Skiathlon
 - 5. plass 15 km klassisk 2018

- Skiskyting: Nytt av året og derved ingen internasjonale seniorresultater så langt. Noen tidligere elever er første års senior denne sesongen
 - Marit Ishol Skogan
 - Team Maxim. Aktiv
 - Sølv stafett VM junior 2017 og 8. plass i sprint VM junior 2018
 - Kjersti Kvistad Dengerud,
 - Team Maxim. Aktiv
 - Sølv stafett VM junior 2018
 - Mari Kilskar Grevskott
 - Elev ved skolen. Aktiv.
 - 20. plass normalprogram
 - 29. plass sprint ungdoms-OL 2019
 - Simen Eliassen Kvarme
 - Team Maxim. Aktiv.
 - 13. Plass sprint IBU-cup jr. @
- Volleyball
 - Eline Bye
 - fast på laget i eliteserien og europacup for Stod Volleyball; Randaberg IL, Brøndby VK, Førde VBK og for Norges landslag.
 - 3 gull i nordisk klubbmesterskap.
 - 4 ganger norsk seriemester,
 - 3 ganger norsk cupmester,
 - 1 gang dansk cupmester
 - Gunn Mari Finstad
 - Stod volleyball, Randaberg IL, NTNUI, TIF Viking
 - 1 gull i nordisk klubbmesterskap
 - 2 ganger norsk seriemester
 - 1 ganger norsk cupmester
- Fotball
 - Brede Mathias Moe
 - seriemester i fotball for Bodø-Glimt 2020

Kommenter gjerne spesifikt hva dere opplever som avgjørende kvaliteter ved den kompetanse som finnes og hvilken kompetanse dere gjerne skulle ønsket for å kunne nå målet om å tilby verdens beste modell for en kombinert satsning på toppidrett og skole.

Den samla kompetansen på egen skole er hentet fra tidligere aktive karrierer på høyt nivå, akademisk utdanning innen idrett og erfaring som trenere. I tillegg er interessen for idretten og utvikling avgjørende. Til sammen blir dette et kompetansemiljø som både kan ha faglige diskusjoner og utfylle hverandre.

Olympiatoppen med sin spisskompetanse både utfordrer og utfyller våre egne miljøer.

Når det gjelder ønsket kompetanse, så er det større trenerressurs generelt og spesielt i friidrett for å dekke mange øvelser.

Det er også ønskelig med faste avtaler med lege/helsepersonell knytta til spissa toppidrett. Dette kan med fordel gjøres avtaler på overordnet nivå i TRFK som tar hensyn til geografisk beliggenhet. I dag fungerer dette mer på lokale bekjentskaper med helsepersonell og interessen for idrett hos disse. Her er det en god del å hente.

Finansiering/ressurser knyttet til spisset toppidrett ved din skole:

Hva bidrar de ulike samarbeidspartnerne med (økonomisk, administrativt, fasiliteter, praktisk o.l.) i gjennomføringen av tilbudet om spisset toppidrett ved deres skole?

- *Skolen:* Skolen bidrar med tildelt spissaressurs for friidrett, langrenn og skiskyting. Ca. 85 % av dette brukes til innleie av trenere i de ulike idrettene. I langrenn og skiskyting er det en trener per idrett, mens i friidrett har vi leid inn to trenere. De resterende 15 % brukes til å kjøpe testtjenester (O2, teknikk, laktat osv) for spissautøvere og dekke trenerkostander på samlinger, reiser og konkurranser.

Skolen bidrar med ca. 80 % lærerstilling av undervisningsbudsjettet i programfag (aktivitetslære og toppidrett) idrettsfag til styrking av spissatilbudene. I tillegg brukes ca. 20 % av ressursen til utviklingsleder til samarbeid med idretten og koordinering av spissatilbudet. Samla beløp tilsvarer ca. 800 000,-.

Skolen betaler for oppkjøring av løyper på dagtid og bidrar økonomisk til snøproduksjon. Samla beløp per år er ca. 150.000,-. Kommer alle skielever til gode.

Ordningen med 4-årig løp gjør at elevene kan velge tilleggsfag. Som regel fører dette til deling av gruppe i fysikk 1. I gjennomsnitt en årlig ekstrautgift på kr. 150 000,- for skolen.

- *Idretten:*
 - Langrenn: Team Innherred langrenn dekker utgifter til ekstralærer/trenerressurs på helger og i skoleferier inntil kr. 30 000,-. Teamet tar seg av det administrative arbeidet i forhold til regnskap og praktisk gjennomføring av samlinger inkludert dugnadspersoner. Betaler for oppkjøring av løyper på kveld og helg (klubber i Teamet). Reise- og smøreopplegg i forbindelse med nasjonale konkurranser organiseres av Nord- Trøndelag skikrets.
 - Friidrett: Steinkjer friidrettsklubb stiller med noe trenerressurs (ca. 10 %) til klubbtreninger som elever/utøvere som spissautøvere har tilgang til. Administrativt bidrag i forhold til regnskap og praktisk gjennomføring av samlinger inkludert dugnadspersoner. Dekker hall og baneleie på kveldstreninger (ca. kr. 80.000,- per år). NTFIK dekker leie av friidrettshall i helger og samlinger kr.15 000,- pr. år.
 - Skiskyting: Team Innherred skiskyting dekker til sammen 80 % trenerressurs. Administrativt bidrag i forhold til regnskap og praktisk gjennomføring av samlinger inkludert dugnadspersoner. Stiller standplass og nødvendig utstyr for gjennomføring av skytetrening til disposisjon (klubber i Teamet). Betaler for oppkjøring av løyper på kveld og helg (klubber i Teamet) Reiseopplegg i forb med nasjonale konkurranser i regi av Nord- Trøndelag skiskytterkrets (NTSSK).
 - Trøndelag idrettskrets: Testvirksomhet i samarbeid med Trøndelag idrettskrets som bidrar med kr. 12.000,- til både friidrett og skiskyting til testvirksomhet i Idrettens testsenter lokalisert i Steinkjerhallen. Gir også tilgang på kompetanseheving gjennom utviklingsmiljøer.

- *Trøndelag fylkeskommune:*
 - Bane – og halleie i skoletida (gjelder for hele skolen).

- *Olympiatoppen:*
 - Konsulentvirksomhet, oppfølging av utøvere og trenere på ulike områder (planlegging, mentalt, teknikk, karriereveiledning). Samlinger med kompetanseheving for ledere, trenere og utøvere.

Forutsetter deltagelse at elevene betaler en egenandel? (skjult eller åpent?)
 Her er svaret ja hvis spissaelevne skal få tilgang til alle treningssamlinger som er organisert i samarbeid med idretten. Se beskrivelse under hver idrett i punkt 1.

Må skolen bruke av sitt eget budsjett og ressurser (utover tilskudd fra TRFK og de ulike idrettene) for å kunne gjennomføre satsningen på spisset toppidrett ved deres skole?

Ja, se beskrivelse ovenfor

Kommenter gjerne spesifikt hva dere opplever som tilstrekkelig med dagens ordning samt hvilke(n) finansiering/ressurser dere vil ha behov for relatert til målet om å tilby verdens beste modell for en kombinert satsning på toppidrett og skole (f.eks. for at samme lærer/trener skal kunne følge opp elevene/utøverne både i skoletiden og i konkurranser, alternative finansieringsmodeller om det er urealistisk at idretten skal bidra med 50% i budsjettet, m.m.).

Vi opplever i stor grad at idrettens bidrag gjennom praktisk tilrettelegging i forbindelse med treninger og samlinger er tilfredsstillende. Men det er stor variasjon i hvilken grad de bidrar med lønnsmidler til å finansiere opp heltids trenerstillinger. Ut fra erfaring så er en fordeling 75/25 mellom skole/idrett mer realistisk enn dagens 50/50.

Kompleksiteten og idrettens egenart må også vurderes når man skal ha en optimal modell. Vi har nevnt friidrett med mange idretter i en idrett. Det samme gjelder skiskyting hvor det stilles krav om spisskompetanse både innen skyting og langrenn hos trener. Det kan være krevende å finne hos en og samme person. En tilleggsressurs her hadde styrket tilbudet.

I dag er det svært ulik ordning mellom spissaskolene på hvilke tilleggsoverføringer man får i tillegg til grunnbeløpet pr. idrett. Vi har en klar forventning om at vg4-elever behandles på lik måte i en ny modell. Disse elevene har elevstatus og det bør da naturlig følge med ressurser. For Steinkjer videregående skole vil dette ha mye å si for hva vi kan legge inn av ressurser da vi i dag må tar denne kostnaden selv.

Hvis gratisprinsippet også skal gjelde for elevene på samlinger og reiser, så vil selvfølgelig dette kreve store tilleggsoverføring jamfør beskrivelse i punkt 1 bare for å opprettholde dagens nivå på tilbudet.

System for kvalitetssikring:

Hvordan fungerer systemet for kvalitetssikring av tilbudet om spisset toppidrett ved deres skole? (f.eks. ansettelsesprosesser, utviklingsarbeid for lærere/trenere, evalueringsarbeid m.m.). Hvordan samarbeider dere med de ulike aktørene når det kommer til å ivareta og videreutvikle kvaliteten på tilbudet?

- *Lærerne/trenerne og andre som relevante aktører på skolen:* Vi gjennomfører felles trenerforum for alle trenerne på spissa toppidrett 6 – 8 ganger per år. 2-3 timers møter med treningsfaglige tema. Avdelingsleder og utviklingsleder har årlige utviklingssamtaler med lærer og trenere som er knytta til spissa toppidrett. Vi legger til rette for at lærere/trener kan delta på etterutdanning og kompetanseheving. Vi arbeider kontinuerlig med å ha en god kommunikasjon mellom utøvere, trenere og faglærere ved skolen med tanke på idrettsfravær og tilrettelegging av skolearbeid i forhold til samlinger, konkurranser mv. Vi informerer lærere om idrettslig aktivitet på års-/sesongbasis med ukentlige oppdateringer.
- *Idretten:* Skolen er representert i styringsgrupper og arbeidsgrupper (trenermøter) i Team Innherred skiskyting og Team Innherred langrenn. Vi har jevnlig møter med Nord-Trøndelag friidrettskrets og Steinkjer friidrettsklubb. På møtene evalueres gjennomføring av oppleggene og planlegges videre arbeid. Når samarbeidspartnere

ansetter/engasjerer trenere som blir knytta til spissa toppidrett, er skolen direkte involvert i ansettelsesprosesser.

- *Trøndelag fylkeskommune:* Avdelingsledere for idrettsfag på skolene som har spissa toppidrett har møter flere ganger i året for å diskutere tema som angår spissa toppidrett. Dette kan være tema som skal tas opp med Trøndelag fylkeskommune og/eller Olympiatoppen.
- *Olympiatoppen:* Olympiatoppen gjennomfører halvårlige evalueringer både for skolen og for de enkelte tilbudene. Olympiatoppen deltar på trenerforumene og vi henter kompetanse fra Olympiatoppen for oppfølging av utøvere på ulike områder og oppfølging/utvikling av trenere.

Kommenter gjerne spesifikt hva dere opplever som suksessfaktorer i dagens modell samt hvordan systemet for kvalitetssikring kan videreutvikles.

Vi viser til beskrivelse av suksessfaktorer i dagens modell i hovedpunkt 1. Når det gjelder spesifikt det som går på kvalitetssikring så følges et fast årshjul for dialogen mellom skolen og Olympiatoppen. Det skaper forutsigbarhet. Det er også lett å ta kontakt med ressurspersoner i Olympiatoppen både for trenere og ledere.

Dialogen mellom skolene er også meget god. Hoveddialogen mellom skolene foregår på avdelingsledernivå. Forbedringspotensialet her er en tettere kontakt med en overordnet i TRFK slik som tidligere beskrevet.

Vi ser størst utviklingspotensial med å få idretten mer formalisert med i arbeidet med spissa toppidrett. Nå har vi stort sett møtearenaer hvor skolene, Olympiatoppen og delvis TRFK sentralt er involvert. For at idretten skal ta et sterkere eierskap og bidrag i modellen, må de inviteres mer inn på et overordnet nivå. I dag opplever vi at samarbeidet med idretten i all hovedsak skjer mellom skolene og idretten lokalt/regionalt. Tett samarbeid med idretten, med både tillitsvalgte og administrativt ansatte, er helt nødvendig for å ta dagens modell ett skritt videre. Det vil tilføre idretten mer kompetanse og oversikt også. Det er i idretten utøverne skal drive sin aktivitet og prestere.

Annet:

Dere kjenner godt til tilbudet spisset toppidrett på deres skole. Er det aspekter utover de ovenstående ved dette tilbudet dere mener bør kommenteres og drøftes i en utredning for å nå målet om å tilby verdens beste modell for en kombinert satsning på toppidrett og skole?

Vi mener vi har fått fram det vesentligste i punktene over. Det stilles høye krav i toppidretten og opplever naturligvis at det blir stilt de samme forventningene fra Olympiatoppen til de ulike spissatilbudene. Det er da naturlig at man jobber ut fra de samme rammefaktorene også.